

THE SARUM RITE  
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tomus B.  
Fasciculus I.  
Pagine 1-96.

Proprium de tempore.  
Dominica prima adventus.  
Ad horas de beata Maria.  
Rubrica de officio mortuorum.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.  
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.  
MMVII.

*The Sarum Rite* is published by The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

*The Sarum Rite* is distributed over the internet through .pdf files located at:  
[www.sarum-chant.ca](http://www.sarum-chant.ca)

This document first published January 1, 2007.

Revised July 2007, January 2008, July 2008, April 2011, October 2014, July 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

[www.gregorian.ca](http://www.gregorian.ca)

© The Gregorian Institute of Canada, 2007.



**festum opes auferre non animum potest.**



---

**F**ortuna opes auferre :  
non animum potest.<sup>1</sup>

IMA PERMUTAT BREVIS HORA SUMMIS.<sup>2</sup>

**A**ntiphonale ad usum  
ecclesie Sarisburiensis  
politissimis imaginibus  
decoratum.

[1519-1520.]

· FORTUNA OPES AUFERRE ·  
NON ANIMUM POTEST ·

---

[1r.]

¶ In nomine sancte et individue Trinitatis. Amen.

¶ Incipit ordo breviarii secundum morem et  
consuetudinem ecclesie Sarum anglicane :  
una cum ordinali suo quod usitato vocabulo dicitur  
*Pica, sive directorium sacerdotum.*  
Et primo dominica prima adventus.

[Rubrica historia Aspiciens.]<sup>3</sup>

¶

**L**ittera dominicalis ¶. 3.<sup>4</sup> die decembris tota cantetur hystoria *Aspiciens*. :  
[Dec. 3.] secunde vespere erunt de sancto Osmundo : cum pleno servitio in crastino et  
solennis memoria de octavis [sancti Andree]<sup>5</sup> et de dominica : et de sancta Maria  
cum Antiphona *Ave María*. 19.

Formatted: Right

Feria 2. de sancto Osmundo : ix. lectiones, omnia de communi unius confessoris  
et pontificis. 2. vespere erunt de commemoratione et memoria de sancto, de oc-  
tavis, de adventu, et de sancta Maria, cum Antiphona *Ave María*. 19.

Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus et Responsoria ferialia pretermit-  
tantur et missa de octavis<sup>6</sup> sancti Andree dicitur in capitulo.

¶

**L**ittera dominicalis ¶. 5. kalendas decembris tota cantetur hystoria *Aspiciens*. et  
[Nov. 27.] memoria de sancta Maria.

Formatted: Right

Feria 2. 6. et sabbato de commemorationibus.

Feria 3. de feria et nichil de martyribus [Saturnino et Sisinnio]<sup>7</sup> nisi memoria ad  
vesperas et ad matutinas de sancta Maria. Missa de vigilia.

Feria 4. de apostolo [Andree]<sup>8</sup> et solennis memoria de adventu et de sancta Maria.

Feria 5. de feria cum R<sup>g</sup>. ferialibus et memoria de octavis et missa de 4. feria.

¶

**L**ittera dominicalis ¶. 4. kalendas decembris tota cantetur hystoria.  
[Nov. 28.] Feria 4. 5. et 6. de commemorationibus.

Formatted: Right

Feria 2. de feria et nichil de sanctis [Saturnino et Sisinnio]<sup>9</sup> nisi memoria ad  
vesperas et ad matutinas de sancta Maria. Missa de vigilia.

Sabbato de sancto Osmundo, ix. lectiones : omnia de communi unius confessoris  
et pontificis et memoria de octavis et de adventu et de sancta Maria.

¶

**L**ittera dominicalis ¶. 3. kalendas decembris tota cantetur hystoria. Missa de  
[Nov. 29.]

Formatted: Right

vigilia dicitur in capitulo et nichil de sanctis nisi [memoria]<sup>10</sup> ad vesperas et ad matutinas de sancta Maria. 2. vespere erunt de apostolo [Andree]<sup>11</sup> et solennis memoria de dominica et de sancta Maria cum antiphona *Ave María*. 19.

Feria 3. 5. et sabbato de commemorationibus.

Feria 4. de feria cum R<sup>g</sup>. ferialibus.

Feria 6. de sancto Osmundo, ix. lectiones, omnia de communi unius confessoris et pontificis et memoria de octavis et de adventu et de sancta Maria.

**C.** **C** Littera dominicalis **C**. Pridie kalendas decembris tota cantetur hystoria et [Nov. 30.] solennis memoria de sancta Maria : et festum apostoli differatur in crastinum, licet+----- Formatted: Right festum loci fuerit. 2. vespere erunt de apostolo cum oratione *Majestátem*. [ex Sanc- torali]<sup>12</sup> et memoria de dominica : et de sancta Maria solenniter cum antiphona *Ave María*. 19.

Feria 2. de apostolo [Andree].<sup>13</sup>

Feria 3. 4. et 6. de commemorationibus.

Feria 5. de sancto Osmundo, ix. lectiones, omnia de communi.

**F.** **C** Littera dominicalis **F**. 1. die decembris tota cantetur hystoria et ad 1. vesperas [Dec. 1.] que erunt de dominica : licet festum apostoli fuerit festum loci,<sup>14</sup> et<sup>15</sup> solennis me-+----- Formatted: Right memoria de apostolo [Andree]<sup>16</sup> et de sancta Maria. 2. vespere in dominica erunt de commemoratione et memoria de octavis de dominica : et de sancta Maria : cum antiphona *Ave María*. 19.

Feria 2. 3. et sabbato de commemorationibus ; nisi ubi festum apostoli est festum loci : quia ibi licet infra octavas non fiat de eo nisi memoria in adventu : tamen in octava die fiant ix. lectiones cum invitatorio 3. et commemoratio beate Marie fiat alia feria videlicet hac ebdomade feria 5. precedenti.

| Feria 4. de sancto Osmundo, omnia de communi unius confessoris et pontificis.

| Feria 5. de feria cum Responsoriis<sup>17</sup> ferialibus et missa de 4. feria et missa de octavis dicitur in capitulo in sabbato.

| [Feria 6. de sancto Nicholao, invitatorium 3. ix. lectiones.]<sup>18</sup>

**G.** **C** Littera dominicalis **G**. 2. die decembris tota cantetur hystoria, memoria de [Dec. 2.] apostolo et de sancta Maria. 2. vespere in dominica erunt de commemoratione et+----- Formatted: Right memoria de octavis et de dominica et de sancta Maria cum antiphona *Ave María*. 19.

| Feria 2. 4. et 6. de commemorationibus.

| Feria 3. de sancto Osmundo, ix. lectiones, omnia de communi, et Responsoriam

Dominica prima adventus Domini.

---

ferialie<sup>19</sup> pretermittantur.

[Feria 5. de sancto Nicholao, invitatorium 3. ix. lectiones sine expositione, memoria de adventu et de sancta Maria.

Sabbato festum conceptionis beate Marie, minus duplex : et fiat processio ante missam sicut in nativitate ejusdem. Ad 2. vespertas hymnus *Ave maris stella.* et solennis memoria de adventu.]<sup>20</sup>

Dominica prima adventus Domini.

---



[1519:4r.]

**C** In nomine sancte et individue Trinitatis. Amen.

*Incipit ordo breviarii secundum  
morem et consuetudinem  
ecclesie Sarum Anglicane.*



**C** Dominica prima adventus [Domini].<sup>21</sup>

*Ad [primas]<sup>22</sup> vespertas.*

*Pulsatis campanis more solito, accensisque luminaribus sacerdos executor officii dicta oratione dominicali, scilicet Pater noster. et Ave María. [i]. a toto choro interim stante converso ad altare, officium vesperarum exequatur.*

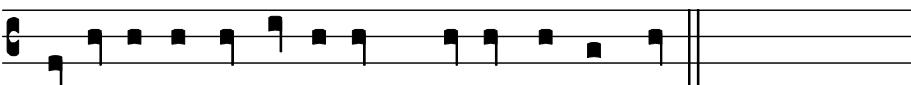
**C** Et sciendum est quod omni die per annum de quocunque fit servitium : in initio vesperarum completorii matutinarum et aliarum horarum de die, semper dicitur Pater noster. et Ave María. a toto choro privatim : et hoc stando sub silentio.<sup>23</sup> [Et sciendum est quod nunquam dicitur Pater noster. nec aliqua oracio sedendo ad vespertas vel ad matutinas neque ad missam sed semper stando vel prosternendo tam a sacerdote quam a toto choro : et hoc per totum annum secundum usum Sarum.]<sup>24</sup>

Dominica prima adventus Domini.

[  Deinde dicat sacerdos executor officii voce extenta hoc modo sic.

AS:1; 1519:4r; US-II:lxxv.<sup>25</sup>

80093.

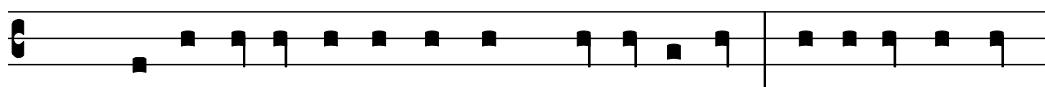


E-us in adju-tó-ri- um me- um inténde.

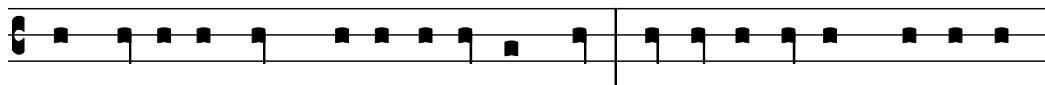
Formatted: Right

Quod dum dicat signet se sacerdos signo crucis]<sup>26</sup> [in pectore vel coram facie sua].<sup>27</sup>

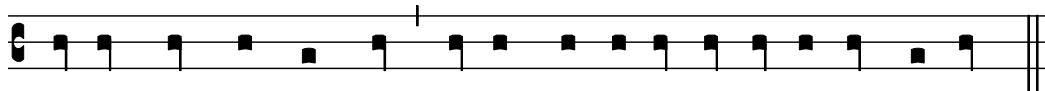
[Et statim chorus respondeat.]<sup>28</sup>



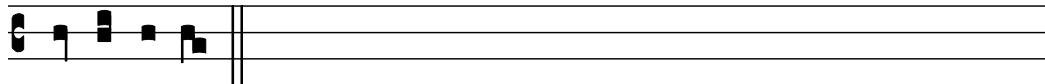
R̄. Dómi-ne ad adju-vándum me festí-na. Gló-ri- a Pa-tri



et Fí-li- o : et Spi-rí-tu- i Sancto. Si-cut e-rat in princí-pi-



o et nunc et semper : et in sé-cu-la se-cu-ló-rum amen.

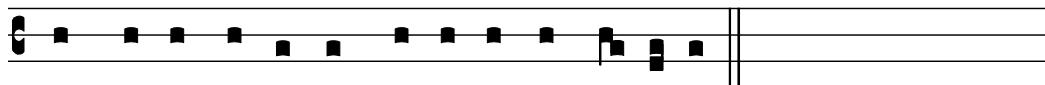


Alle-lú-ya.

[Et finiabitur sic cum Allelúya. per totum annum nisi a primis vesperis dominice septuagesime usque ad pascha : tunc enim dicetur loco ejus hoc modo.]<sup>29</sup>

AS:1; 1519:128v; 1531:76r.

800247.



Laus ti-bi Dómi-ne, Rex e-térne gló- ri- e.

Dominica prima adventus Domini.

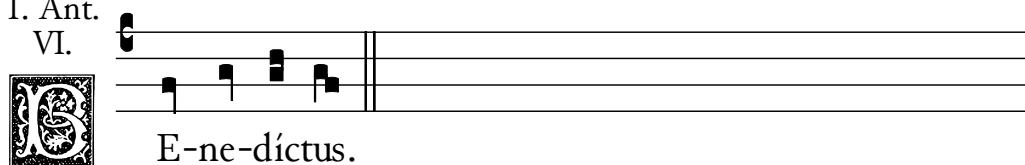
---

*Super psalmos feriales. [Unus de secunda forma incipit.]*<sup>30</sup>

AS:1, 101, pl. a.; 1519:4r; 1531-P:42v; US-II:lxxv.

1. Ant.

VI.



1720.

Formatted: Right

[*Rector chori ipsum psalmum (cxliij.) [352]. prosequatur scilicet.*]<sup>31</sup>

The image shows musical notation for the second antiphon. It consists of two staves of square notation. Below the notation, the Latin text 'Dómi-nus De-us me-us : qui do-cet ma-nus me-as ad pré-li- um, et dí-gi-tos me-os ad bel-lum.' is written in a clear, Gothic-style font.

[ **C** Et sic fiat semper ubicunque antiphona et suus psalmus unum habent initium in plena dictione : preterquam in ant. Afférte Dómino. (ps. xxvij.) et in ant. Beáti omnes. (ps. cxxvij.) et in consimilibus : quia non tunc in secunda dictione sed in iij. psalmus prosequatur aliquando : sed raro in iiij.

**C** Et sciendum est quod omnes antiphone per annum que incipiende sunt ante intonationem psalmi : semper ad variationem differentiarum incipientur, sicut in magno tonali plenius intimabitur. Et quod psalmus non incipiatur, antequam illa variatio perficiatur.

**C** Finito psalmo cum Glória Patri. et Sicut erat. reincipiatur antiphona a succentore vel a cantore et percantetur a [toto]<sup>32</sup> choro : quod per totum annum observetur in antiphonis reincipiendis et cantandis post psalmos.]<sup>33</sup>

[2.] Ant. In éternum. Ps. Exaltábo. (cxliv.) [353].

[3.] Ant. Laudábo. Ps. Lauda áнима mea Dóminum. (cxlv.) [354].

[4.] Ant. Deo nostro. Ps. Laudáte Dóminum, quóniam bonus. (cxlvj.) [355].

Dominica prima adventus Domini.

[Antequam intonetur psalmus hoc modo incipiatur hec [sequens]<sup>34</sup> antiphona.]<sup>35</sup>

AS: pl. a.; 1519:4v; 1531-P:43r; US-II:lxxv.<sup>36</sup>

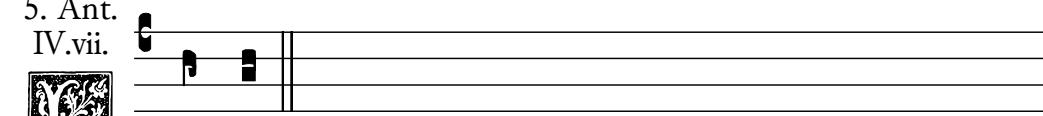
5. Ant.  
IV.vii.



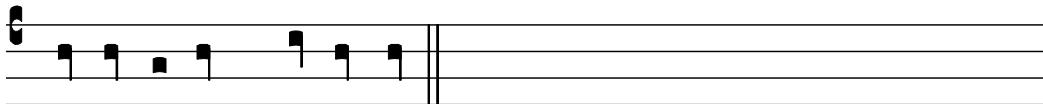
Auda.

3582.

Formatted: Right



[Rector chori prosequatur hoc modo.]<sup>37</sup>



Hie-rú-sa-lem Dómi-num. (cxlvij.) [356].

Post psalmum vero hoc modo reincipiatur et percantetur antiphona.<sup>38</sup>

Ant.

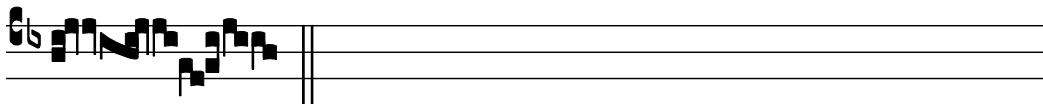


Auda \* Hie-rú-sa-lem Dómi-num.

Formatted: Right

[Neupma prosequatur hoc modo.]<sup>39</sup>

AS:1, pl. a.



num.

[Hee predicte antiphone cum suis psalmis dicuntur ad [has]<sup>40</sup> vesperas supradicto modo omnibus sabbatis per totum annum extra tempus paschali quando de dominica agitur.

**I**n inceptione autem iij. psalmi tres pueri accepta licentia a rectore chori, egrediantur ut induant se, duo ad deferendum cereos, et tertius ad thurificandum.<sup>41</sup>

**I** Ultima antiphona ad has vesperas sicut ad quaslibet<sup>42</sup> [alias]<sup>43</sup> vesperas per totum annum tam in festis quam in feriis. semper cum neuma terminetur : similiter fiat in singulis nocturnis et in laudibus [ad matutinas],<sup>44</sup> et in qualibet antiphona super Benedíctus. et Magníficat. et Quicúnque vult. per totum annum preterquam<sup>45</sup> a passione Domini usque ad octavas pasche : et nisi in servitio mortuorum veluti consequenter videlicet ut in eodem servitio manifestius apparebit. Ad iij. vero et ad vj. et ad ix. et ad completorium per totum annum omnino tacetur<sup>46</sup> neuma.

**C** Ad vesperas fiat semper hoc ordine : videlicet si v. antiphone super psalmos fuerint ut hic, semper in quinta finiatur neuma : si una tantum fuerit super psalmos, in ipsa finiatur. Item ad matutinas in primo nocturno si tres antiphone fuerint, in ultima finiatur cum neuma. Ita de secundo et tertio nocturno fiat.

**C** In laudibus vero si quinque fuerint antiphone : in ultima finiatur neuma. Si tantum fuerit una post psalmos, in ipsa finiatur.

*Capitulum vero dicitur yma voce a sacerdote [executore officii]<sup>47</sup> loco nec habitu mutato : sed ad altare converso, non cantando, sed sub tono lectionis legendo<sup>48</sup> : quod per totum annum observetur : etiam in festis duplicibus hoc modo.]<sup>49</sup>*

*Capitulum. Esaie 2. [2.]*

AS:2, pl. a.; 1519:4v; 1531:1r.<sup>50</sup>

Formatted: Right

- rit in no-víssimis di- é-bus pre-pa-rá-tus mons

domus Dómi-ni in vérti-ce mónti- um et e-le-vá-bi-tur su-

per colles : et flu- ent ad e- um omnes gentes.

[Chorus respondeat hoc modo.]<sup>51</sup>

De-o grá-ti- as.

[*Hoc capitulum dicitur ad has vesperas tantum.*]<sup>52</sup>

Dominica prima adventus Domini.

AS:2; 1519:5r; 1531:1r.<sup>53</sup>

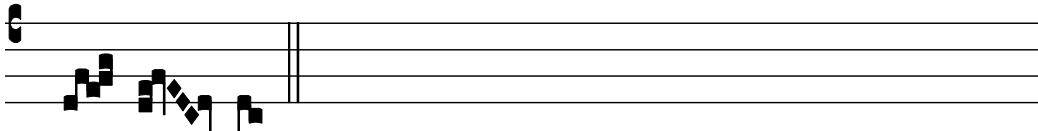
6583. Resp. VIII.

**C**-ce \* di- es vé- ni- unt di- cit Dómi-nus : et  
 susci-tá- bo Da-vid germen jus- tum : et reg-ná- bit rex  
 et sá- pi- ens e-rit et fá- ci- et ju-dí-ci- um  
 et justí- ci- am in ter- ra. †Et hoc est nomen quod  
 vo- cá-bunt e- um. ‡Dó- mi- nus jus- tus nos- ter.

6583a.

**XV.** In di- é-bus il-lis salvá-bi-tur Ju- da : et Isra- el ha-  
 bi-tá-bit confi-dén- ter. †Et. hoc. **XV.** Gló-ri-  
 a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-ri- tu- i Sanc- to.

Dominica prima adventus.



‡Dó- mi- nus.

*[Quotienscumque enim dicetur Rx ad j. vesperas per totum annum in festis et in dominicis diebus : dici debet a duobus clericis de secunda forma, preter hoc Rx et preter Rx utrisque dominice in passione Domini, quod est Circundérun. exceptis festis duplicibus et omnibus festis qui habent invitatorium triplex<sup>54</sup> et exceptis festis sanctorum Dionysii, Clementis et Vincentii. Illorum enim Responsoria dicuntur a duobus de superiori gradu ad gradum chori.*

*Hymnus cantetur hoc modo.]<sup>55</sup>*

AS:2; 1519:5v; HS:2r; 1531:1r.<sup>56</sup>

Hymn.

IV.



8284.

Ondi-tor alme sý-de-rum : \* E-térrna Lux cre-dénti-

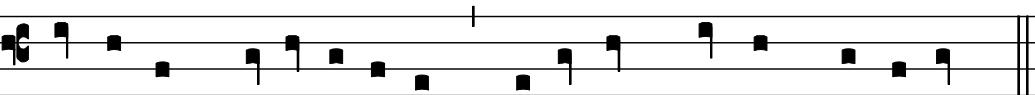
um, Christe Re-démptor ómni- um Ex-áudi pre-ces súpli-

cum. 2. Qui cóndo-lens inté-ri-tu Mortis pe-rí-re sé-cu-lum :

Salvásti mundum lángui-dum : Do-nans re- is remé-di- um.

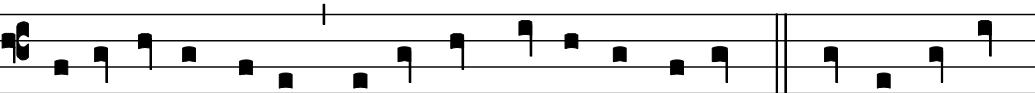
3. Vergénte mundi véspe-re, U-ti spon- sus de thá-lamo :

Dominica prima adventus.

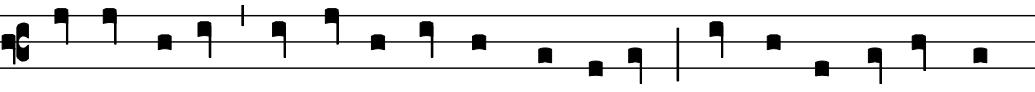


Egréssus honestíssima Vírgi-nis ma-tris cláusu-la.

[Iv.] 4. Cu-jus forti po-ténti- e, Ge-nu curvántur ómni- a : Ce-lés-



ti- a terréstri- a, Fa-téntur nu-tu súbdi-ta. 5. Te depre-cá-



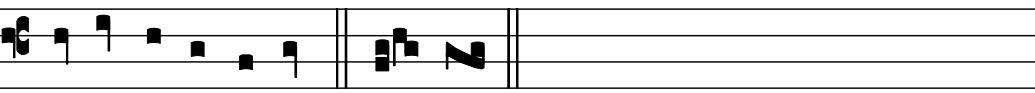
mur A-gi- e, Ventú-re Ju-dex sé-cu-li : Consérva nos in tém-



po-re, Hostis a te-lo pérfi-di. 6. Laus honor virtus gló-ri- a,



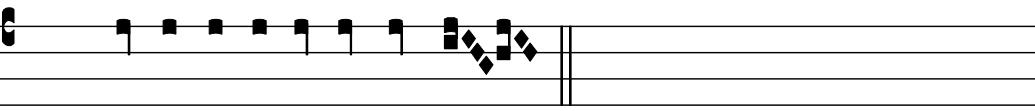
De-o Pa-tri et Fí-li- o : Sancto simul Pa-rá-cli-to, In sem-



pi-térrna sé-cu-la. A-men.

**C** [Dicto hymno] [unus puer ex parte chori dicat hunc versiculum sequentem]<sup>57</sup> [loco nec habitu mutato sed ad altare conversus. Idem ordo servetur a quolibet puero quando-cunque solus dicit versiculum vel Benedicámus. Versiculus sic dicitur.]<sup>58</sup>

AS:2; 1519:5v; 1531:1v; US-II:lxxvj.<sup>59</sup>



8188.

X. Ro-rá-te ce-li dé-su-per.

Dominica prima adventus.

[*Chorus respondeat privatim*]<sup>60</sup> [*hoc modo*].<sup>61</sup>

*R.* Et nubes pluant justum : aperiátur terra et gérminet salvatórem.

[*Hoc*]<sup>62</sup> *eodem modo [dicantur et]*<sup>63</sup> *respondeantur [omnes versiculi]*<sup>64</sup> *post hymnum tam ad matutinas*<sup>65</sup> *quam ad vesperas et ad completorium et ad matutinas [post psalmum et]*<sup>66</sup> *in singulis nocturnis per totum annum : nisi in tribus feriis [proximis]*<sup>67</sup> *ante pascha et nisi in servitio mortuorum : ita tamen quod in tempore paschali finiantur*<sup>68</sup> *cum Allelúya. Et sub silentio.*

[*Rector chori psalmum intonet.*]<sup>69</sup>

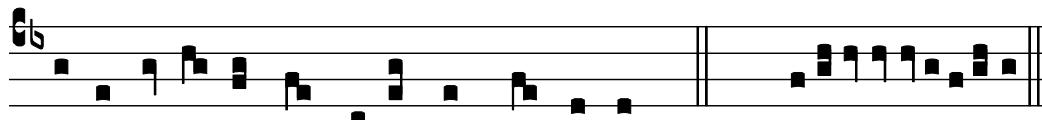
AS:3; 1519:5v; 1531:1v.<sup>70</sup>

Ant.

I.i.



C-ce nomen Dómi-ni \* ve- nit de longín-quo, et

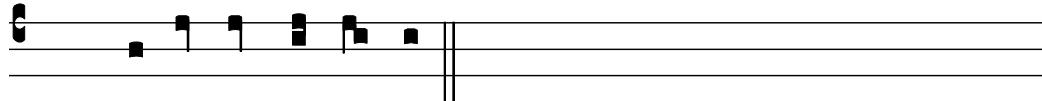


clá-ri- tas e- jus re-plet orbem ter-rá-rum. *Ps. Magníficat. 53\**.

[*Antiphona finita cum neupma.*]<sup>71</sup> 8o\*.

[ *Hoc modo dicuntur et finiantur omnes orationes per totum annum ad vesperas et ad matutinas. Post Magníficat. et Benedíctus. sacerdos dicat hoc modo.*]<sup>72</sup>

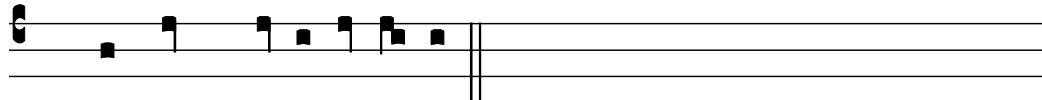
AS:pl. b.; 1519:5v; US-II:210.<sup>73</sup>



sar0705.

*V. Dómi-nus vo-bís-cum.*

[*Chorus respondeat.*]<sup>74</sup>

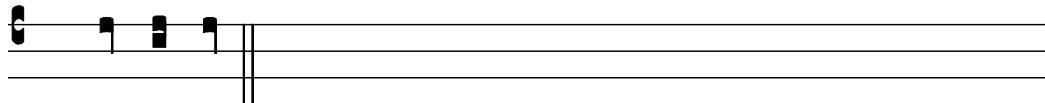


*R. Et cum spí-ri-tu tu- o.*

Dominica prima adventus.

---

[*Sacerdos dicat sic.*]<sup>75</sup>



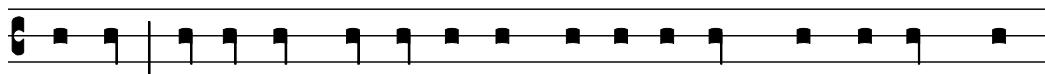
X. O-rémus.

AS:3; pl. b.; 1519:6r; 1531:1v; US-II:lxxvj.

Oratio.



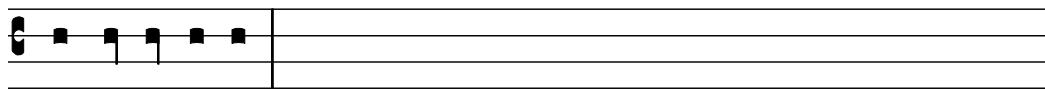
X-ci-ta qué-sumus Dómi-ne po-ténti- am tu- am et



ve-ni : ut ab immi-nénti-bus pecca-tó-rum nostró-rum pe-



rí-cu-lis te me-re- ámur pro-te-génte é-ri-pi : te li-be-



ránte salvá-ri.

*terminando sic.*

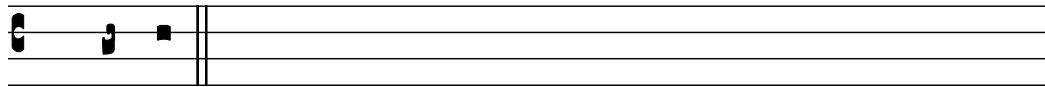


Qui vi-vis et regnas cum De-o Patre in u-ni-tá-te Spí-ri-tus



Sancti De-us. Per ómni- a sé-cu-la se-cu-ló-rum.

[*Chorus respondeat.*]<sup>76</sup>



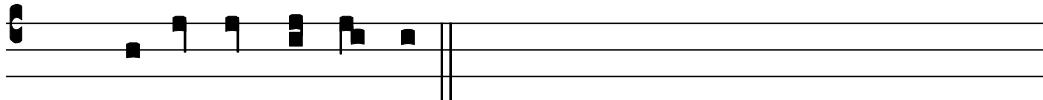
R. Amen.

Dominica prima adventus.

---

[*Sacerdos sic.*]<sup>77</sup>

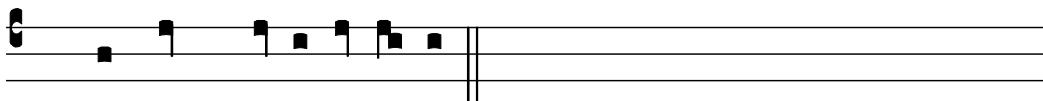
1519:5v; 1531:1v.



sar0705.

*X.* Dómi-nus vo-bís-cum.

[*Chorus respondeat.*]<sup>78</sup>



*R.* Et cum spí-ri-tu tu- o.

[*Cum predicto tono dicuntur omnes oraciones per totum annum ad vesperas et ad matutinas nisi in tribus [proximis]<sup>79</sup> feriis ante pascha et in servicio mortuorum.*]<sup>80</sup>

[*De modo terminandi orationes.*]<sup>81</sup>

[ ¶ *Sciendum est nobis et intelligendum qualiter orationes quas ad missam sive ad horas dicturi sumus : concludere debeamus, quod nullo modo scire poterimus, nisi per rationem ipsarum orationum illud intelligamus. Nullus ad altare debet Patrem pro Filio, vel Filium pro Patre nominare : sed orationes illas quas ad Patrem sine mentione Fili facimus, sic concludere debemus.* Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus. Per ómnia [sécula seculórum.]<sup>82</sup> *Sicut in istas et multas similes istis.* Concéde nos fámulos. Deus qui miro órdine. *Unde V.*

Per Dóminum dicas : Patrem dum présbyter oras.

*Item orationes quas ad Patrem cum mentione Filii facimus circa principium, sic concludimus.* Per eúndem Dóminum. *et cetere sicut istas : et multas alias similes istis.* Deus qui de beáte Maríe. Largíre nobis clementíssime. *Si circa finem vero, sic finimus* Qui tecum vivit et regnat in unitáte. *sicut istas et istis consimiles.* Omnipotens sempítérne Deus dírige actus. Da nobis quésumus Dómine imitári quod cólimus. *Unde versus.*

Princípio natum mémorans finem<sup>83</sup> Per eúndem.

Si circa finem Qui tecum dícere debes.

*Orationes autem quas facimus ad Fílium tantum, sic concludimus.*<sup>84</sup> Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas. *ut in oratione Fidélium Deus. vel Deus qui sanctam crucem.* Excita quésumus Dómine poténtiam. *et sic de ceteris hujusmodi.* *Unde versus.*

Cum loquéris Christo. Qui vivis adésse meménto.

*Item orationes ad Patrem in quibus mentionem de Trinitate facimus : sic concludere debemus.* In qua vivis et regnas Deus. Per ómnia. *Sicut istas et istis consimiles.* Omnipotens sempítérne Deus qui dedísti fámulis. Proficiat nobis ad salútem. *Unde versus.*

Dic In qua vivis : ubi méntio fit Trinitatis.

*Tamen illas orationes quas facimus ad Trinitatem similiter*<sup>85</sup> : *sic concludimus* Qui vivis et regnas Deus. Per ómnia. *Item orationes ad Patrem in quibus mentionem de Sancto Spiritu facimus sic finimus.* Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium

Dominica prima adventus.

---

tuum : qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus. Per omnia. *Sicut istam et consimiles.* Deus qui corda. *Unde versus.*

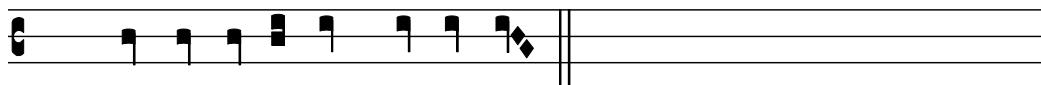
Commémorans flamen : ejusdem dic prope finem.

*Illas autem quas ad Filium facimus cum mentione Spiritus Sancti : sic concludimus.*  
Qui cum Patre et eodem Spíritu Sancto vivis et regnas Deus. Per omnia. *Sicut istam et consimiles.* Dómine Jesu Christe qui intróitum portárum.<sup>86</sup>

**C** Sciendum est quod secundum Romanam auctoritatem nullam orationem concludimus<sup>87</sup> cum Per eum qui venturus est judicare [vivos et mórtuos].<sup>88</sup> nisi sit exorcismus, in quo per Dei judicium diabolum ut a creatura Dei recedat adjuramus : etiam in aliis orationibus quas Per Dóminum. includimus. Patrem pro amore Filii ut nobis subveniat imploramus. In exorcismo autem pro Dei judicium, diabolum ut effugiat semper increpamus.

**C** Sciendum est quod in omni duplice festo per annum primum et secundum Benedicamus. dicitur a duobus. In festis quando Invitatorium est triplex : primum Benedicámus. dicitur a duobus, et secundum Benedicámus. dicitur ab uno : ita tamen quod in festis duplicibus, et quando Invitatorium est triplex : dicitur primum Benedicámus. semper a duobus de secunda forma in superpelliciis ad gradum chori. Secundum vero Benedicámus. in festis duplicibus, semper dicitur a duobus pueris in superpelliciis ad gradum chori. Secundum vero Benedicámus. quando Invitatorium est triplex : et in festis simplicibus ix. lectionum vel iij. sive chorus regitur sive non : et in dominicis et in festis tam in tempore paschali quam extra : tam primum quam secundum Benedicámus. finita oratione dicitur ab uno solo puerlo loco nec habitu mutato cum isto cantu.]<sup>89</sup>

AS:4; 1519:6v; 1531:1v.<sup>90</sup>



*XV. Be-ne-di-cámus Dómi-no.*

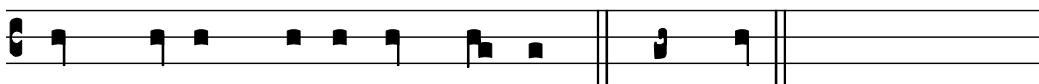
*Nulla fiat processio ante crucem hoc sabbato ad vesperas nec ab hinc usque ad dominicam in albis<sup>91</sup> et tunc inchoetur.*

Dominica prima adventus.

---

*Hac ipsa die nulla fiat memoria nisi de sancta Maria. Verumtamen si festum sancti Andree apostoli hoc sabbatum precesserit vel in ipso [die]<sup>92</sup> contigerit : et tunc de eo fiet memoria que precedet memoriam beate Marie et in ipso die et quotidie infra octavas et in octava : et tunc oratio ejusdem sancti sic terminetur.*

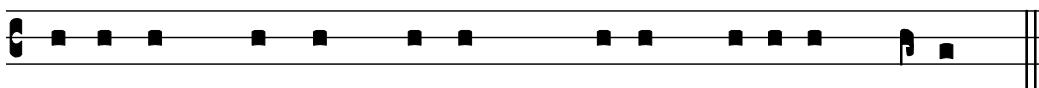
AS:4; 1519:6v; 1531:1v, US-II:211.<sup>93</sup>



Per Christum Dómi-num nostrum. *R:* A- men.

**C**Et sciendum est quod quando fit [aliqua]<sup>94</sup> memoria vel processio ad vespertas vel ad matutinas tunc ad omnes orationes post primum Benedicámus. que terminantur Qui vivis et regnas cum Deo Patre [et Spíritu Sancto]. *vel sic* Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto [vivis et regnas Deus].<sup>95</sup> *vel sic* Qui vivis et regnas Deus per [ómnia sécula seculórum]. *vel sic* Qui tecum vivit et regnat [in unitáte Spíritus Sancti Deus per ómnia sécula seculórum]. semper dicuntur usque in finem. Tamen orationes que finiuntur sic,

AS:5; 1531:1v.<sup>96</sup>



Dómi-num nostrum Je-sum Christum fi-li- um tu- um.

*non dicuntur ulterius, sed statim dicitur*



*R:* A- men. *a choro et postea fiet processio vel memoria.*

*Cum vero post primum Benedicámus. sequatur aliqua memoria vel processio post aliquam orationem que terminatur sic, Per Dóminum [nostrum].<sup>97</sup> *vel sic*, Per eúndem [Dóminum nostrum].<sup>98</sup> tunc concluditur sic, Per Christum Dóminum nostrum. *vel sic*, Per eúndem Christum Dóminum nostrum. Similiter fiat per omnia post illas orationes que dicuntur post processionem ante missam [vel post missam].<sup>99</sup>*

*Memoria de sancta Maria.*

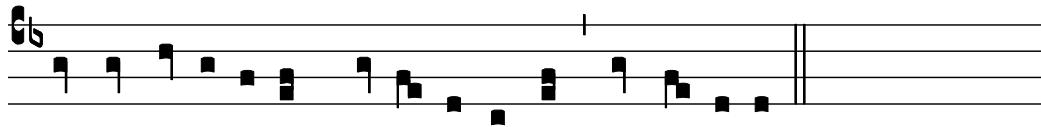
AS:5; 1519:7r; 1531:1v.<sup>100</sup>

Ant.  
I.i.



- ve Ma-rí- a \* grá-ti- a ple-na Dómi-nus te-cum :

1539.



be-ne-dícta tu in mu-li- é-ri-bus al-le- lú-ya.

*Et dicatur hec predicta antiphona ad memoriam de sancta Maria usque ad vigiliam nativitatis Domini : in primis vesperis sanctorum ix. lectionum et in sabbato [et ad primum O.]<sup>101</sup>*

¶ *Finita antiphona dicatur versus. [Dicat sacerdos executor officii hunc versum.]<sup>102</sup>*

US-II:lxxvj; 1519:7r; 1531:1v.



8044.

¶. Egre-di- é-tur virga de ra-dí-ce Jesse.

[*Chorus respondeat.*]<sup>103</sup>

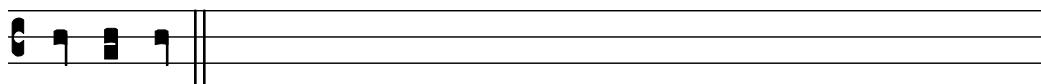


R. Et flos de ra-dí-ce e-jus ascéndet.

*[Hoc eodem modo dicantur et respondeantur omnes versiculi qui dicantur ante orationem per totum annum, ita quod ceteri versiculi dicantur sub tono hujus responsionis.*

*Finito versiculo cum responsione, dicat sacerdos sub prima voce.]<sup>104</sup>*

1519:7r; 1531:1v; US-II:lxxvj.<sup>105</sup>



O-rémus.

Dominica prima adventus.

1519:7r; 1531:1v.<sup>106</sup>

Oratio.



E-us qui de be- á-te Ma-rí- e [semper] vírgi-nis

ú-te-ro Verbum tu- um ánge-lo nunci- ánte carnem

suscí-pe-re vo-lu- ís-ti : presta supplí-ci-bus tu- is, ut qui

ve-re e- am De- i ge-ni-trí-cem cré-dimus : e-jus a-pud te

intercessi- ó-ni-bus adju-vémur. Per e- úndem Dómi-num

nostrum Je-sum Christum. *R*: Amen.

Sequatur.

AS:pl. b.; 1519:5v; US-II:210.

sar0705.

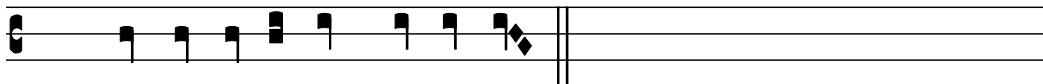
*V*. Dómi-nus vo-bís-cum. *R*: Et cum spí-ri-tu tu- o.

Dominica prima adventus.

---

*Finita oracione dicitur secundum Benedicámus Dómino. supradicto modo. [Istud vero secundum Benedicámus. dicat alius puer supradicto modo ex alia parte chori].*<sup>107</sup>

AS:4; 1519:6v; US-II:211.



*V. Be-ne-di-cámus Dómi-no.*

[*Vespere de sancta Maria.*]

¶ *His dictis absque intervallo dicantur vespere de sancta Maria sine nota [sedendo usque ad Antiphonam post psalmos tantum]<sup>108</sup> ut habetur post commune in officio de beata Maria tempore adventus [467]. vel hoc modo. [Deinde vero stare tenentur omnes clericci usque ad finem vesperarum.]*<sup>109</sup>

[¶ *Ad matutinas vero de eadem sedeat chorus ab inceptione primi psalmi ante lectiones usque ad Te Deum. quando dicitur : nisi dum antiphona super psalmos ante lectiones dicitur usque inchoetur prima lectio. Ita tamen quod lectiones cum versibus Responsiorum stando dicuntur ab illis clericis, qui dicturi sunt tantum.*]<sup>110</sup>

*Ad laudes vero sicut ad vesperas.*

[¶ *Et notandum est quod ante inceptionem vesperarum et matutinarum non dicitur de sancta Maria Pater noster. nec Ave María. in audiencia nec sub silencio per totum annum quando non fit plenum servitium de sancta Maria. Sed ad alias horas dicitur Ave María. scilicet in capella que dicitur Salve. coram altari ubi dicuntur hore in congregacione clericorum ante missam de ea, ante inceptionem cuiuslibet hore cum genuflexione sed sub silencio.*

¶ *Vespere autem de sancta Maria hoc modo dicantur quotidie usque ad vigiliam nativitatis Domini quando non fit plenum servitium de ea.*]<sup>111</sup>

*Super psalmos antiphona. Prophéte predicavérunt \* nasci Salvatórem : de vírgine María. 4392.*

*Psalmi. Letátus sum. (cxxij.) [325].*

*Ad te levávi. (cxxij.) [326].*

*Nisi quia Dóminus. (cxxiij.) [326].*

*Qui confidunt. (cxxiv.) [327].*

*In converténdo. (cxxv.) [328].*

¶ *Feria autem iij. quando predicti psalmi dicantur ad vesperas de die : tunc ad vesperas de sancta Maria dicuntur hi psalmi, scilicet.*

*Psalmi.* Dixit Dóminus. (*cix.*) [311].

Confitébor tibi. *ij.* (*cx.*) [312].

Beátus vir qui timet. (*cxi.*) [313].

De profundis. (*cxxix.*) [33].

Meménto Dómine David. (*cxxxj.*) [337].

[*Quod observetur in omni feria ij. per totum annum quando fit de sancta Maria commemoratione in conventu.*]<sup>112</sup>

*Capitulum. Esaie 7.*<sup>113</sup> [14-15.]

<p><b>C</b>cce virgo concípiet et páriet filium : et vocábitur nomen ejus Emmánuel : butýrum et mel cómedet,</p>	<p>ut sciat reprobáre malum : et elígere bonum. <i>R.</i> Deo grátias.</p>
--	--

*Hymnus.* Ave maris stella.<sup>114</sup> {407}.

[*Quo finito dicat sacerdos versiculum loco nec habitu mutato.*

**C** Et notandum est quod omnes versiculi ad vesperas [et ad matutinas]<sup>115</sup> de sancta María per totum annum dicuntur a sacerdote executore officii modo predicto, quando non fit plenum servitium de ea.]<sup>116</sup>

8014. *V.* Diffusa est grátia in lábiis [tuis.

*R.* Propterea benedíxit te Deus in etérnum.]

3863. *Ant.* Ne tímeas María, \* invenísti grátiam apud Dóminum : ecce concípies et páries filium alleluya.

*Ps.* Magníficat. [360].

[*V.* Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tuo.]<sup>117</sup>

[*V.*] [Oremus.]<sup>118</sup>

*Oratio.*

<p><b>C</b>Oncéde nos fámulos tuos quésumus Dómine Deus perpétua mentis et cóporis salúte gaudére : et gloriósa beáte Maríe semper vírginis</p>	<p>intercessióne, a presénti liberári tristitia : et etérrna pérfrui letítia. <i>Que terminatur sic.</i> Per Christum Dóminum nostrum. <i>Chorus respondeat.</i> Amen.</p>
---	--

*Non dicatur Dóminus vobíscum. nec Benedicámus Dómino.*

*Sed statim dicitur*

*Memoria de Sancto Spiritu.*

*Ant.* Veni Sancte Spíritus \* reple tuórum corda fidélium : et tui amóris in eis ignem accénde.

*V.* Emítte spíritum tuum et creabúntur.

8052.

*R.* Et renovábis fáciem terre.

[*V.*] [Orémus.]<sup>119</sup>

*Oratio.*

**D** Eus qui corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuísti : da nobis in eódem spíritu recta sápere,

et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Christum [Dóminum nostrum].

*[Memoria de sancto loci.]*

*Deinde fiat memoria de sancto in cuius honore dedicata est ecclesia : ut in prebendis vel [2r.] in aliis ecclesiis parochialibus. [Secundum usum ecclesiarum parochialium Sarum fiat ad vesperas et ad matutinas beate virginis et non ad vesperas nec ad matutinas de die : et hoc per totum annum videlicet immediate post memoriam de Sancto Spiritu.]<sup>120</sup> : et post ea de reliquiis secundum antiquum ordinale.*

*[Memoria de reliquiis.]*

*Ant.* Córpora sanctórum \* in pace sepúlta sunt : et vivent nómina eórum in 1935. etérnum.

*V.* Beáti qui hábitant in domo tua Dómine.

7960.

*R.* In sécula seculórum laudábunt te.

[*V.*] [Oremus.]<sup>121</sup>

*Oratio.*

**P** Ropiciáre quésumus Dómine nobis fámulis tuis per sanctórum tuórum, quorum relíquie in presénti<sup>122</sup> continéntur ecclésia mérita

gloriósa : ut eórum pia intercessióne, ab ómnibus semper protegámur ad vérsis. Per Christum Dóminum nostrum. [*R.*] [Amen.]<sup>123</sup>

**C** Alia oratio ad matutinas tantum.

*Oratio.*

**P** Resta quésumus omnípotens  
Deus : ut sanctórum tuórum  
quorum relíquie in hac continéntur  
ecclésia nos prótegant mérita : quá-  
tenus eórum prémibús, tranquilla pace  
in tua júgiter<sup>124</sup> laude letémur. Per  
Christum Dóminum nostrum.

[*Memoria de omnibus sanctis.*]

*Memoria fiat de omnibus sanctis semper ad vespertas et ad matutinas de sancta Maria : quandocunque chorus regitur. In [omnibus]<sup>125</sup> aliis vero diebus fiat memoria de eis ad vespertas et ad matutinas de die. Quod per totum annum observetur : nisi a capite jejunii usque ad cenam Domini<sup>126</sup> : tunc enim nulla fit memoria de festo loci : nec de omnibus sanctis ad vespertas nec ad matutinas de die.<sup>127</sup>*

AS:13; pl. d.; pl. e.; 1519:14r; 1531:2r; 9r; 1531-P:17v.

Ant.  
V.i.

2509.

C-ce Dómi-nus vé-ni- et \* et omnes sancti e-jus  
cum e-o : et e-rit in di- e il-la lux magna al-le-lú-ya.

800128. *V.* Ecce apparébit Dóminus super nubem cándidam.

*R.* Et cum eo sanctórum mília.

[*V.*] [*Orémus.*]<sup>128</sup>

*Oratio.*

**C** Onsciéncias nostras quésumus  
Dómine visitándo purífica : ut  
véniens Dóminus noster Jesus Chris-  
tus Fílius tuus<sup>129</sup> cum ómnibus  
sanctis : parátam sibi in nobis invéniat  
mansiónem. Qui tecum [vivit].<sup>130</sup>

### *Memoria de pace.*

*Ant.* Da pacem Dómine \* in diébus nostris : quia non est álius qui pugnet pro nobis nisi tu Deus noster. 2090.

*V.* Dómine fiat pax in virtúte tua.

*R.* Et abundántia in túrribus tuis.

[*V.*] [Orémus.]<sup>131</sup>

*Hec oratio sequens dicatur ad vesperas tantum.*<sup>132</sup>

#### *Oratio.*

**D**eus a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera : da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem : ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua

protectíone tranquílla.

*Que terminetur sic.* Per Dóminum nostrum Jesum [Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat]<sup>133</sup> [in unitáte Spíritus Sancti Deus per ómnia sécula seculórum. *R.* Amen.]<sup>134</sup>

*Cum [*V.*] Dóminus vobíscum. [*R.* Et cum spíritu tuo.]*<sup>135</sup>

800121.

*et [*V.*] Benedicámus Dómino. *R.* Deo grátias.*

*Et dicitur hec oratio ad vesperas.]*<sup>136</sup>

**C** Hec sequens dicatur ad matutinas tantum.

#### *Oratio.*

**D**eus auctor pacis et amátor, quem nosse vívere, cui servíre regnáre est, prótege ab ómnibus impugnatióibus súpplices tuos : ut qui in defensióne tua confidimus, nállius hostilitatis arma timeámus.

Per Dóminum [nostrum] Jesum Christum filium tuum : qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus per ómnia sécula seculórum. *R.* Amen.]<sup>137</sup>

[*V.*] Dóminus vobíscum. [*R.* Et cum spíritu tuo.]

800121.

[*V.*] Benedicámus Dómino. [*R.* Deo grátias.]

*[Sic ultima oracio ad vesperas et ad matutinas et ad completorium per totum annum terminetur.]*<sup>138</sup>

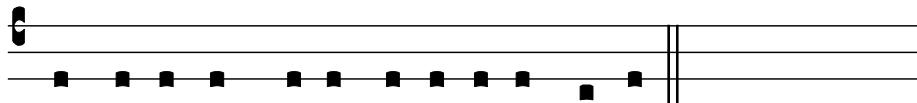
Dominica prima adventus.

**I Ad completorium de adventu.**

*Ebdomadarius*<sup>139</sup> incipiat [submissa voce]<sup>140</sup> hoc modo.

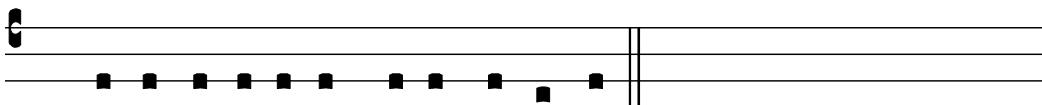
AS:6; US-II:lxxvj; 1519-P:144v; 1531:2r; 1531-P:43v.<sup>141</sup>

800075.



Onvénte nos De-us sa-lu-tá-ris noster.

*Chorus dicat.*

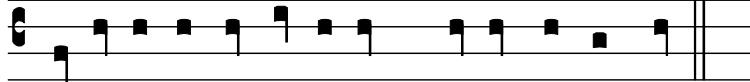


*R.* Et a-vérte i-ram tu- am a no-bis.

*Sacerdos [executor officii extensa voce dicat hoc modo].*<sup>142</sup>

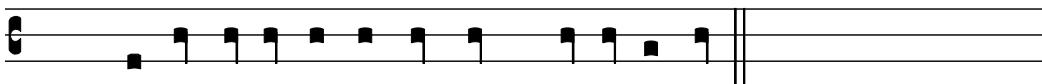
1519:4r; US-II:lxxvj.<sup>143</sup>

800093.



E-us in adju-tó-ri- um me- um inténde.

[*Et chorus respondeat hoc modo.*]



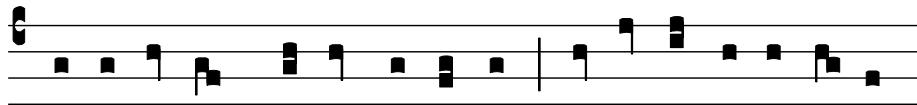
*R.* Dómi-ne ad adju-vandum me festí-na.

*Ec. ut supra in initio vesperarum. 6.*

<sup>144</sup> *Unus clericus de ij. forma incipiat, et intonetur psalmus ab aliquo de superiori gradu.*

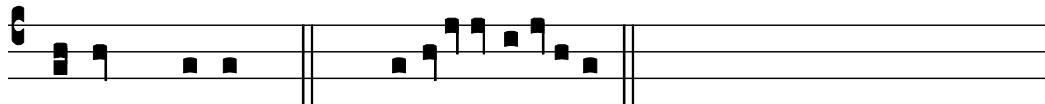
AS:6; 1519-P:145r, 146v; 1531:2r; 1531-P:44r.

sar0077.



I-se-ré-re \* michi Dómi-ne : et ex-áudi o-ra- ti-

Dominica prima adventus.



ónem me- am. *Ps.* Cum invocárem. (*iiij.*) [362].

*Ps.* In te Dómine sperávi. *j.* (xxx.) [362]. et dicatur usque ad versum Odísti observántes. *tantum.*

*Ps.* Qui hábitat. (*xc.*) [363].

*Ps.* Ecce nunc. (*cxxxij.*) [363].

*Hi predicti psalmi dicantur quotidie ad completorium per totum annum, de quocunque fiat servitium, preterquam a cena Domini usque ad octavam pasche : et dicuntur sub una voce nullum psalmum exaltando in choro, ut supra.*

*Capitulum. Hieremie 14. [9.]*

**T**U in nobis es Dómine, et nomen sanctum tuum invocatum est super nos, ne derelínquas nos Dómine Deus noster. *Chorus respondeat.* Deo grátias.

AS:6; 1519-P:146v; 1531:2r; 1531-P:44r; US-II:lxxvj.<sup>145</sup>

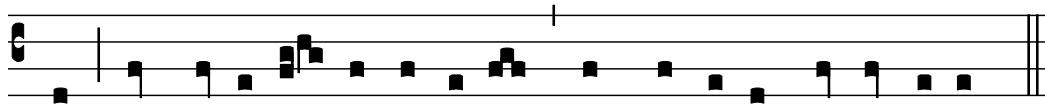
Hymn.

VIII.



8399.

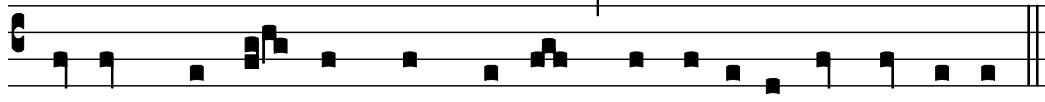
E lu-cis ante térmí-num, Re-rum cre- á-tor pós-



mus : Ut só-li-ta cleménti- a, Sis pre-sul ad custó-di- am.

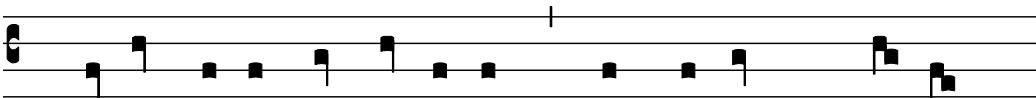


2. Pro-cul re-cé-dant sómni- a, Et nócti- um fan-tásma-ta :

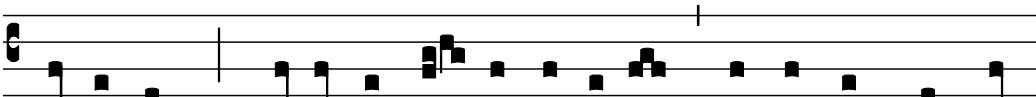


Hostémque nos-trum cómprime, Ne pollu- ántur córpo-ra.

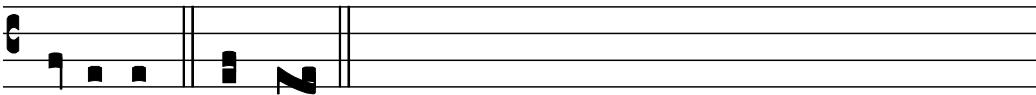
Dominica prima adventus.



3. Presta Pa-ter omní-po-tens, Per Je-sum Chri-stum



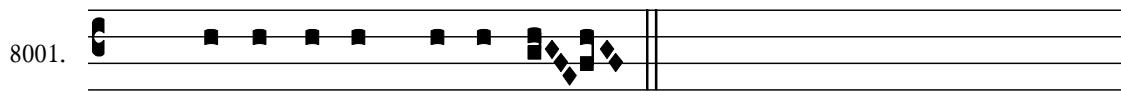
Dómi-num : Qui te-cum in perpé-tu- um, Regnat cum Sancto



Spí-ri-tu. Amen.

*Hic hymnus dicatur ad completorium per totum annum : nisi in duplicibus festis, et in octavis cum regimine chori, et a xl. usque in crastinum sancte Trinitatis.*

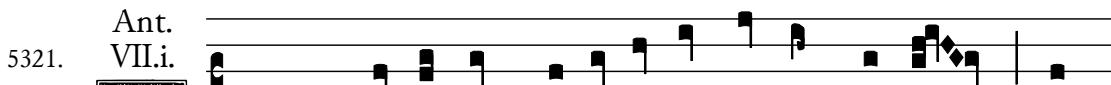
AS:7; 1531:2r; 1531-P:44r.<sup>146</sup>



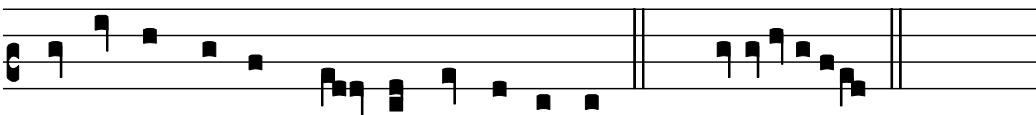
℣. Custó-di nos Dómi-ne.

℟. Ut pupíllam óculi, sub umbra alárum tuárum prótege nos. <*privatim*.>

AS:7; 1520-P:148r, 148v; 1531:2r; 1531-P:44r.



E-ni Dómi-ne \* vi-si-tá-re nos in pa-ce : ut



le-témur co-ram te corde perfécto. *Ps.* Nunc Dimitis. [367].

¶ [Finita antiphona]<sup>147</sup> sequuntur preces [ex parte chori et inciantur a minori persona hoc modo.]<sup>148</sup>

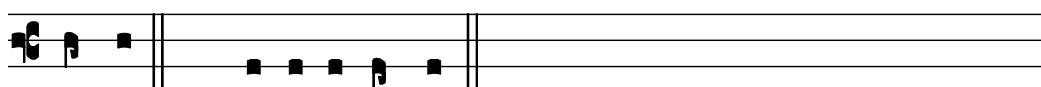
Dominica prima adventus.

AS:7; 1519-P:149r; 1531:8r; 1531-P:46r; US-II:lxxvij.<sup>149</sup>



9040.

Y-ri- e-léyson. *ij.* Christe-léyson. *ij.* Ky-ri- e-



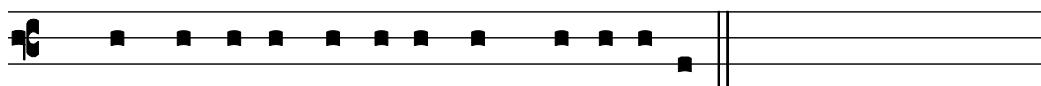
léyson. *ij.* Ky-ri- e-léyson.

[*et dicuntur alternatim.*]<sup>150</sup>

[*Et dicat chorus tunc*]<sup>151</sup> Pater noster. [1]. <*secreto.*>

[*qua dicta sacerdos dicat sic.*]<sup>152</sup>

AS:7; 1531:8r; 1531-P:46r; US-II:lxxvij.<sup>153</sup>

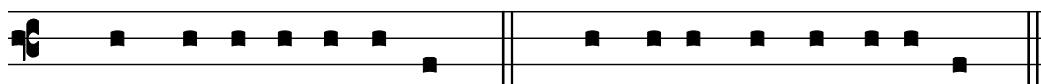


*V.* Et ne nos indú-cas in tempta-ci- ónem.

[*Chorus.*]<sup>154</sup>

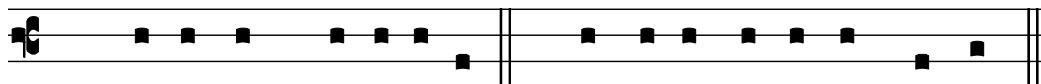


*R.* Sed lí-be-ra nos a ma-lo.

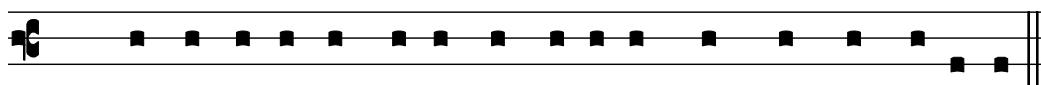


*V.* In pa-ce in i-dípsum. *R.* Dórmí- am et requi- éscam.

[*Tunc dicat sacerdos*]<sup>155</sup> Credo in Deum. [2]. <*secreto.*>



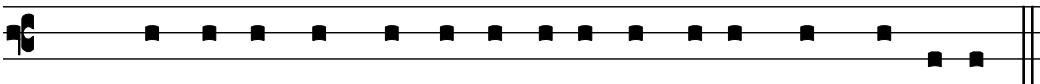
*V.* Carnis re-surrecci- ónem. *R.* Et vi-tam e-térnam. Amen.



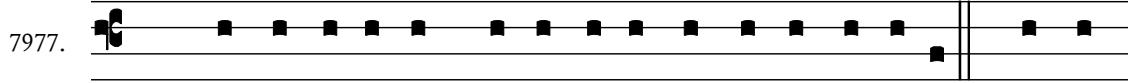
*V.* Be-ne-di-cámus Patrem et Fí-li- um cum Sancto Spí-ri-tu.

7966.

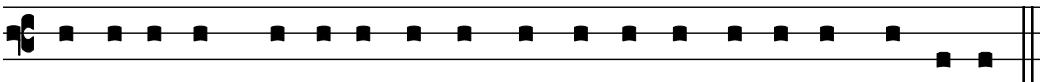
Dominica prima adventus.



[2v.] *R̄. Laudémus et su-per-ex-altémus e-um in sé-cu-la.*



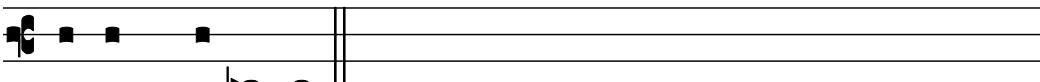
*V. Be-ne-díctus es Dómi-ne in firmaménto ce-li. R̄. Et lau-*



*dá-bi-lis et glo-ri- ó-sus et su-per-ex-al-tá-tus in sé-cu-la.*

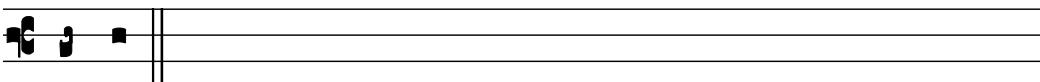


*V. Be-ne-dí-cat et cus-ó-di- at nos omní-po-tens et mi-sé-*



*ri-cors Dómi-nus.*

*Chorus respondeat.*



Amen.

*Excellentior persona scilicet sacerdos dicat [submissa voce].<sup>156</sup>*

**C**onfiteor Deo, beáte Maríe, ómnibus sanctis. *Vertens se ad chorum.* et vobis, peccávi nimis, cogitatióne, locutióne, et ópere. Mea cul-

*Chorus respondeat ad eum.<sup>158</sup>*

**A**Isereátur tui omnípotens Deus, et dimíttas tibi ómnia peccáta tua : liberes te ab omni malo, con-

*Postea ad altare converso, Confiteor ut supra.<sup>159</sup>*

pa. *Respiciens ad altare,* precor sanctam Maríam<sup>157</sup> omnes sanctos Dei, *Respiciens ad chorum,* et vos oráre pro me.

sérves et confírmes in bono, et ad vitam perdúcas etérnam. [*R̄. sacerdos Amen.*]

*Deinde dicat sacerdos ad chorum conversus hoc modo.<sup>160</sup>*

**A**Isereátur vestri omnípotens Deus, et dimítta vobis ómnia peccáta vestra : líberet vos<sup>161</sup> ab omni

*Deinde dicat sacerdos.*

**A**Bsolútiónem et remissiónem ómnium peccatórum vestrórum,<sup>163</sup> spátium vere peniténtie,<sup>164</sup> emendati-ónem vite,

malo, consérvet et confirmet in<sup>162</sup> bono, et ad vitam perdúcat etérnam. [R. Amen.]

grátiam et consolatióñem Sancti Spíritus : tríbuat nobis<sup>165</sup> omnípotens<sup>166</sup> et misericors Dóminus. [R.] Amen.

*Tam ad primam quam ad completorium per totum annum quando Confiteor. dicitur, deinde dicat sacerdos executor officii [sequens preces]<sup>167</sup> [exaltans vocem].<sup>168</sup>*

AS:7; 1519-P:150r; 1531:2v; 1531-P:46v.<sup>169</sup>



E-us tu convérsus vi-vi-fi-cá-bis nos. R. Et plebs tu-

8166.

a le-tá-bi-tur in te. V. Osténde no-bis Dómi-ne mi-se-ri-

córdi-am tu-am. R. Et sa-lu-tá-re tu-um da no-bis. V. Dig-

ná-re Dómi-ne nocte ista. R. Si-ne peccá-to nos custo-dí-re.

800281.

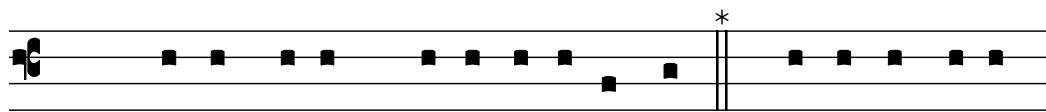
V. Mi-se-ré-re nostri Dómi-ne. R. Mi-se-ré-re nostri.

800170.

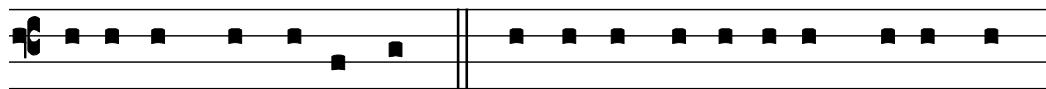
V. Fi-at mi-se-ri-córdi-a tu-a Dómi-ne su-per nos.

Dominica prima adventus.

8023.

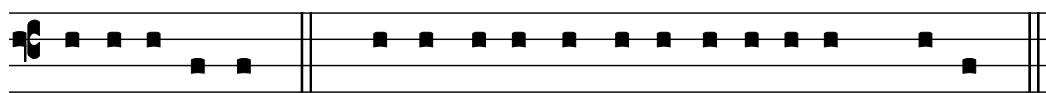


*R. Quemádmodum spe-rá-vimus in te. // Dómi-ne De-us*



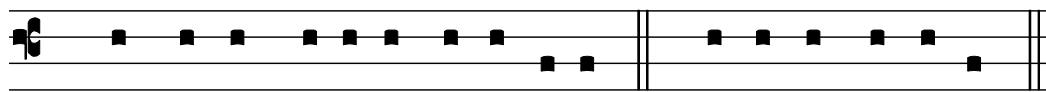
*virtú-tum convérte nos. R. Et osténde fá-ci- em tu- am et*

8025.

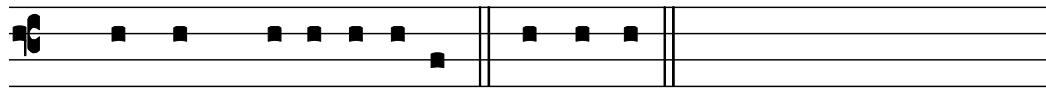


*salvi é-rimus. // Dómi-ne ex-áudi o-ra-ti- ónem me- am.*

sar0705.



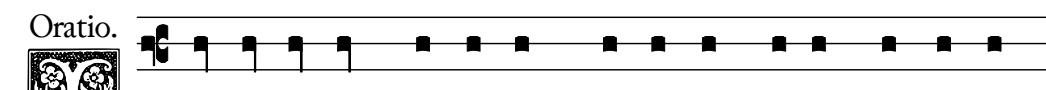
*R. Et clamor me- us ad te vé-ni- at. // Dómi-nus vo-bíscum.*



*R. Et cum spí-ri-tu tu- o. // O-rémus.*

AS:7; 1519-P:151r; 1531:2v; 1531-P:46v; US-II:lxxvij.<sup>170</sup>

Oratio.



*L-lúmi-na qué-sumus Dómi-ne De-us té-nebras*

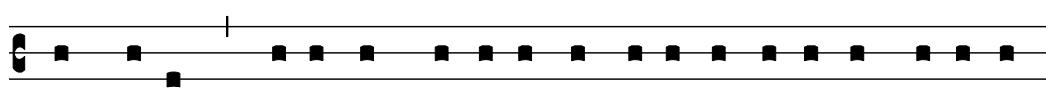


*nostras : et tó-ti- us noctis insí-di- as, tu a no-bis re-pél-le*

*b b*

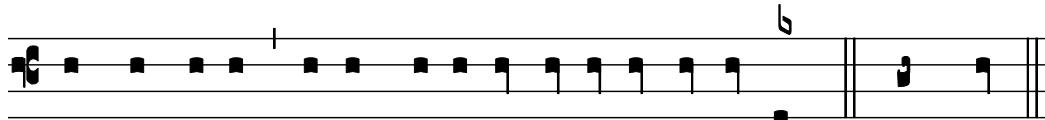


*pro-pí-ci- us. Per Dómi-num nostrum Je-sum Christum Fí-li-*



*um tu- um, qui te-cum vi-vit et regnat in u-ni-tá-te Spí-ri-tus*

Dominica prima adventus.



Sancte De-us, per ómni- a sé-cu-la se-cu-ló-rum. *R.* A-men.

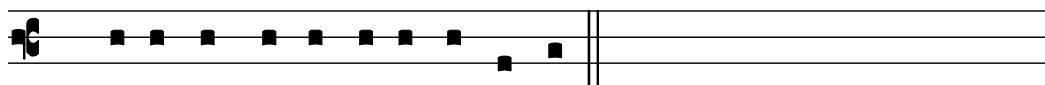
*He preces predicte dicantur supradicto modo per totum annum ad completorium tam in festis duplicitibus quam simplicibus [etiam sine regimine chori]<sup>171</sup> et in feriis : nisi a cena Domini usque ad octavam pasche : ita tamen quod in omnibus feriis per adventum, et a Dómine ne in ira. usque ad cenam Domini et a Deus ómnium. usque ad adventum Domini : quando de feria agitur post versum Fiat misericórdia. [*Eccl.*]<sup>172</sup> <ut supra \*> statim sequitur.*

*V.* Exáudi Dómine vocem meam qua clamávi ad te.

[*R.*] Miserére mei et exáudi me.

*[Et statim incipiatur ex parte chori iste]<sup>173</sup> ps. Miserére (l.) [173]. totus psalmus dicitur cum Glória Patri. et Sicut erat. sine nota [alternatim a choro].<sup>174</sup> Et tunc omnia fiant in prostratione ab inceptione primi Kyrieléyson. usque post orationem et Confiteor. Misereártur. et Absolutiónem. ita tamen quod immediate post psalmum erigat se sacerdos [solus]<sup>175</sup> sic dicendo cum nota.*

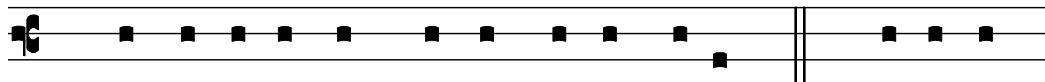
AS:7; 1519-P:152r; 1531:2v; 1531-P:46v.<sup>176</sup>



8072.

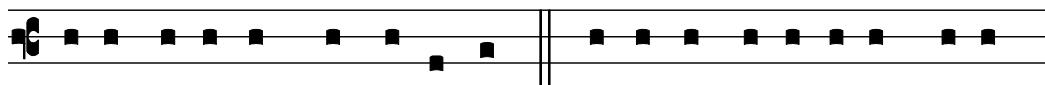
*V.* Exúrge Dómi-ne ádu-va nos.

*Et chorus respondeat.*

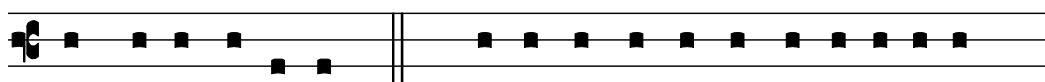


8023.

*R.* Et lí-be-ra nos propter nomen tu-um. *V.* Dómi-ne



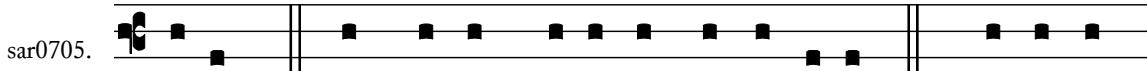
De- us virtú-tum convérte nos. *R.* Et osténde fá-ci- em tu- am



8025.

et salvi é-rimus. *V.* Dómi-ne ex-áudi o-ra-ti- ónem

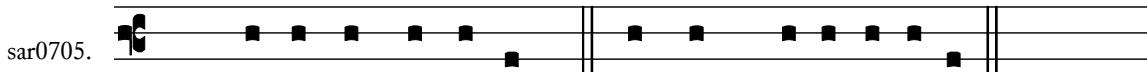
Dominica prima adventus.



me-am. *R*. Et clamor me-us ad te vé-ni-at. *V*. Dómi-nus  
vo-bíscum. *R*. Et cum spí-ri-tu tu-o. *V*. O-rémus.

[*Oratio.*] Illúmina, quésumus Dómine. 32.

AS:8; 1519-P:151r; 1531:2v; 1531-P:46v.



*V*. Dómi-nus vo-bíscum. *R*. Et cum spí-ri-tu tu-o.



*V*. Be-ne-di-cámus Dómi-no. *R*. De-o grá-ti-as.

*Sub eodem tono dicantur et finiantur orationes ad omnes horas scilicet ad primam, tertiam, sextam, et nonam, et ad completorium per totum annum : nisi a cena Domini usque ad completorium in vigilia pasche, et nisi in die animarum. [Ita tamen quod nota predicta super Jesum Christum Fílium tuum. non dicitur nisi conclusio sit Per Dóminum nostrum.]*<sup>177</sup>

*Hec oratio predicta cum capitulo predicto et V. Custódi nos. dicatur per totum annum ad completorium nisi a cena Domini usque ad octavam pasche, antiphona vero super psalmos scilicet Miserére. per totum adventum dicatur : et a crastino octave epiphanie usque ad xl. et a dominica passionis Domini usque ad cenam Domini : et a crastino festi sancte Trinitatis usque ad adventum Domini dicatur : nisi in festis et per octavas beate Marie : et nisi in festo reliquiarum et omnium sanctorum.*

*Hoc predictum completorium non mutatur in toto adventu : nisi in festis duplicitibus que infra adventum evenerint. Tunc enim mutetur hymnus solummodo, et dicatur hymnus Salvátor mundi. [369]. [et in commemoratione beate Marie, tunc enim in fine ympni Te Lucis. dicitur V. Glória tibi Dómine.]*<sup>178</sup>

[*Pro pace ecclesie.*]

*Omni die per annum post completorium de die, et post matutinas de die et matutinas de sancta Maria<sup>179</sup> : preterquam in festis duplicibus et per octavas assumptionis et nativitatis beate Marie : et dedicationis ecclesie, et in die animarum, et in vigilia natalis Domini, et abhinc usque ad inceptionem hystorie Dómine ne in ira. et a cena Domini usque ad inceptionem hystorie Deus ómnium. dicatur pro pace ecclesie cum genuflexione : scilicet ps. Ad te levávi. (cxxij.) [326]. cum Glória Patri.<sup>180</sup> sed sine nota [: tamen quando laudes mortuorum dicantur in choro, sicut in quadragesima, post matutinas de die et de sancta Maria, et post laudes mortuorum dicitur ps. Ad te levávi. (cxxij.) et semper cum Glória Patri. et Sicut erat].<sup>181</sup>*

*Finito psalmo sequitur*

*XV. Kýrie eléyson. Rx. Christe eléyson. XV. Kýrie eléyson.*

*XV. Pater noster. [I]. <secreto>*

*Deinde dicat sacerdos executor officii in audiencia sed sine nota [genuflectendo]<sup>182</sup> Et ne nos [indúcas in tentaciónem].*

*[Chorus] Sed líbera [nos a malo].*

*XV. Exúrge Dómine [áduva nos].*

8072.

*Rx. Et líbera nos [propter nomen tuum].*

*XV. Dómine Deus virtútum<sup>183</sup> convérte nos.*

8023.

*Rx. Et osténde fáciem tuam et salvi érimus.*

*XV. Dómine exáudi [oratióнем meam].*

8025.

*Rx. Et clamor [meus ad te véniat].*

*XV. Dóminus vobíscum.*

800121.

*Rx. Et cum spíritu [tuo].*

*XV. Oremus.*

*Deinde dicat sacerdos executor officii in audientia : sed sine nota [similiter in prostracione].<sup>184</sup>*

*Oratio.*

**C**clésie tue quésumus Dómine  
preces placátus admítte : ut  
destrúcis adversitatibus et erróribus  
univérsis : secúra tibi sérviat libertáte :

et pacem tuam<sup>185</sup> nostris concéde  
tempóribus. Per Christum Dóminum  
nostrum. Rx. Amen.

*His dictis surgat sacerdos et omnes clerici a prostratione osculantे formulas.<sup>186</sup>*

[*Ad completorium de sancta Maria.*]

[3r.] ¶ *Ad completorium de sancta Maria quod extra chorum dicitur super psalmos.*

1565. *Ant.* Beáta es María \* que credidísti, perficiéntur in te que dicta sunt tibi a Dómino alleluya.

*Pss.* Usquequo. (xij.) [22].

Júdica me Deus. (xlj.) [205].

Sepe expugnavérunt. (cxxvij.) [332].

Dómine non est exaltátum. (cxxxi.) [334].

*Capitulum. Ecclesiastici 24. [15.]*

<b>S</b> icut cynamónum et bálsamum aromátizans odórem dedi : quasi	mirra elécta dedi suavitátem odóris. [R.] [Deo gratias.] <sup>187</sup>
--	--

*Hymnus.* Virgo singuláris.<sup>188</sup>  
Vitam presta.                    } {406}.  
Sit laus.

8046. ¶ Elégit eam Deus [et preelégit eam.

R. Habitáre eam fecit in tabernáculo suo.]<sup>189</sup>

[Et dicitur hic versus ad completorium de sancta Maria generaliter per totum annum.]<sup>190</sup>

2491. *Ant.* Ecce ancilla Dómini : fiat michi secúndum verbum tuum.

*Ps.* Nunc dimíttis. [367].

[¶] [Orémus.]<sup>191</sup>

*Oratio.*

<b>K</b> rátiam tuam quésumus Dó- mine méntibus nostris infúnde : ut qui ángelo nunciánte Christi Fílii tui incarnatiónen cognóvimus : per passiónen ejus et crucem, ad resur-
--

rectiónis glóriam perducámur.

*Que finitur sic.* Per eúndem Dómi-  
num nostrum Jesum Christum Fílium  
tuum. Qui tecum. [R. Amen.]<sup>192</sup>

800121. [¶] Dóminus vobíscum. [R. Et cum spíritu tuo.]<sup>193</sup>

[¶] Benedicámus Dómino. [R. Deo grátias.]<sup>194</sup>

*Hec oratio dicitur ad simplex completorium de sancta Maria per adventum tantum. Sciendum est quod per totum adventum ad simplex completorium dicantur de sancta Maria antiphona et psalmi predicti : cum predictis capitulis, hymno, et versibus ut supra.*

[*Completorium vero de sancta Maria nunquam dicitur in choro.*]<sup>195</sup>

*[Post completorium canitur aliqua antiphona de sancta Maria ante altare ejusdem : et dum canitur executor officii stet ad lectrinum quod ante altare est ubi scilicet quotidie de ea celebratur missa solenniter et ibi dicat*

*V. Post partum [virgo inviolata permansisti.*

*R. Dei genitrix intercede pro nobis.]<sup>196</sup>*

*Oratio.*

**D**omi potens sempiterne Deus qui gloriose [virginis et matris Marie corpus et animam : ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur Spíritu Sancto cooperante mirabiliter preparasti : da ut cuius commemo-

ratiōne letāmur ejus pia intercessiōne ab instātibus malis et a subitānea morte et improvisa liberēmur.]<sup>197</sup> Per eūndem Christum Dóminum nostrum.]<sup>198</sup>

**C Ad matutinas de adventu.**

*Dicat sacerdos Pater noster. Ave María. [i]. <secreto.>*

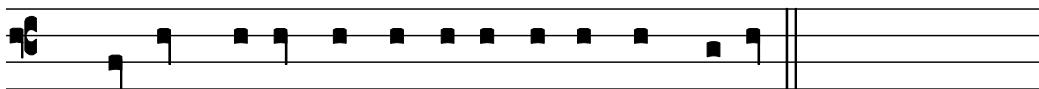
*Postea sacerdos [executor officii]<sup>199</sup> incipiat servitium [submissa voce]<sup>200</sup> hoc modo.*

AS:8; 1519:8v; 1531:3r; US-II:lxxvij.<sup>201</sup>



Omi-ne lá-bi- a me- a a-pé-ri- es.

*Chorus respondeat [hoc modo].<sup>202</sup>*



*R. Et os me- um annun-ci- á-bit laudem tu- am.*

*Sacerdos statim. [Executor officii voce extensa dicat hoc modo ut prius].<sup>203</sup>*

AS:1; 1519:4r; 1531:3r.<sup>204</sup>

800093.



E-us in adju-tó-ri- um me- um inténde.



*R. Dómi-ne ad adju-vándum me festí-na. Gló-ri- a Pa-tri. &c.*

*[sub eodem tono sicut ad vesperas.]<sup>205</sup> 6.*

<sup>206</sup> *Officium principalis rectoris est in primis Invitatorium querere a cantore, et cantum psalmi Veníte.*

*Deinde cum socio suo rectore chori<sup>207</sup> in cappis sericis ad gradum chori simul et incipiunt Invitatorium.*

AS:7; 1519:8v; 1531:3r.<sup>208</sup>

1074.



C-ce,

Dominica prima adventus.

*Chorus prosequatur sic.*



ve- nit Rex. †Oc-cu-rá- mus ób- vi- am Salva-tó- ri nostro.

*Rectores dicant simul totum psalmum Veníte. nullum versum exaltando.*



*Ps. Ve-ní- te ex-ultémus Dómi-no. (xciv.) 13\*.*

*Post primum tertium et quintum versum psalmi, repetatur totum invitatorium a Choro. Et post iij. versum a cantore vel succentore reincipiatur invitatorium vocem exaltando [si necesse fuerit]<sup>209</sup> : et percantetur a choro. Post secundum vero et quartum et sextum versum psalmi repeatat chorus Occurrámus. &c. Deinde reincipiatur invitatorium a rectore et percantetur a choro. Hic ordo observetur per totum annum de invitatoriis cum suis psalmis dicendis nisi a passione Domini usque ad diem pasche : ita tamen quod in festis duplicibus primo percantetur invitatorium a rectoribus chori qui dicturi sunt psalmum Veníte. [et]<sup>210</sup> postea repetatur a choro.*

AS:9; 1519:9r; HS:2v; 1531:3r.<sup>211</sup>

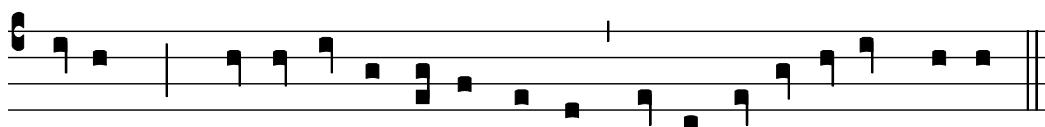
Hymn.

II.

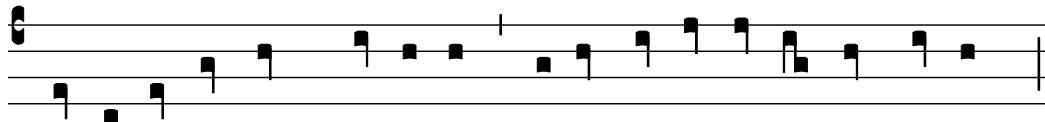


Erbum su-pérnum pró-di- ens, \* A Patre o-lim éx-

8409.



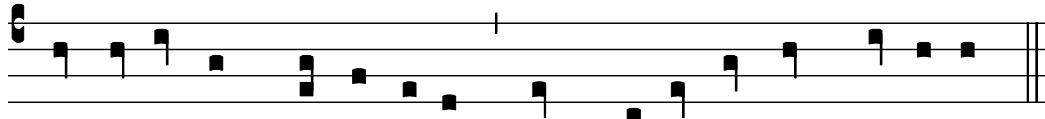
i- ens : Qui na-tus orbi súbve-nis Cursu declí-vi témpo-ris.



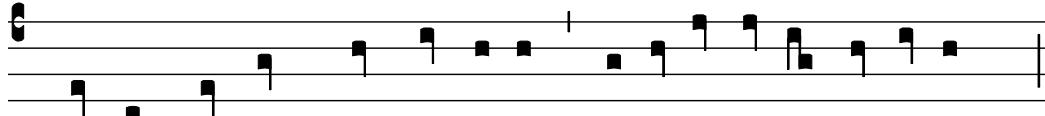
2. Il-lúmi-na nunc pécto-ra Tu-óque amó-re cóncrema :

Dominica prima adventus.

---



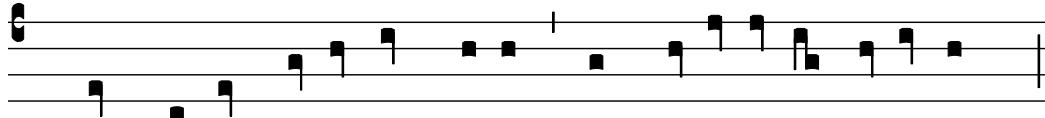
Audí-to ut pre-có-ni-o Sint pulsa tandem lúbri-ca.



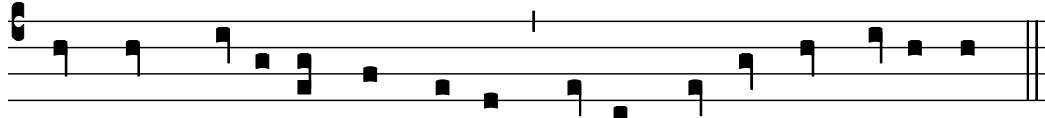
3. Ju-déxque cum post á-de-res Rimá-ri facta pécto-ris :



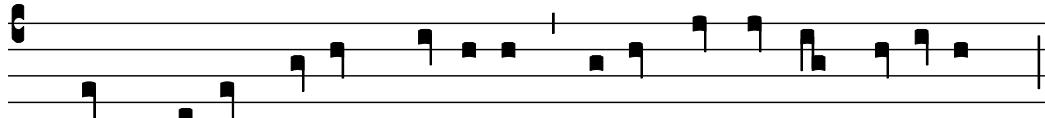
Reddens vi-cem pro ábdi-tis Justísque regnum pro bo-nis.



4. Non demum artémur ma-lis Pro qua-li-tá-te crími-nis :



Sed cum be-á-tis cómpo-tes, Simus perhénnes cé-li-bes.



5. Laus honor virtus gló-ri- a De-o Pa-tri et Fí-li- o :



Sancto simul Pa-rá-cli-to In sempi-térna sé-cu-la. Amen.

**I** In j. nocturno.

[Iste iij. antiphone sequentes incipiuntur in secunda forma.]<sup>212</sup>

AS:pl. B; 1519:9r; 1519-P:3v, 7r; 1531:3r; 1531-P:2v.<sup>213</sup>

1. Ant.

I.v.



On aufe-ré-tur \* sceptrum de Ju-da et dux de

Ps. Beatus vir. (j.) [12].

Quare fremuérunt. (ij.) [12].

Dómine quid multiplicáti. (iij.) [13].

Dómine ne in furóre. j. (vj.) [14].

*Et dicantur sub una voce et sub uno Glória Patri. nullum psalmum exaltando.*

**I** Et notandum quod per totum annum quandocunque plures psalmi habentur sub uno Glória. ad nocturnum vel ad horas nullus eorum debet exaltari antequam perveniat ad illum versum Glória Patri.

AS:pl. C.; 1519-P:7r, 10v; 1531:3r; 1531-P:3v.

2. Ant.

II.i.



- rit ipse \* expectá-ci- o génti- um la-va-bítque

vi-no sto- lam su- am : et sanguine u- ve pál- li- um su- um.

203286.

201602.

Dominica prima adventus.



*Ps. Dómine Deus meus. (vij.) [16].*

*Dómine Dóminu noster. (viiij.) [17].*

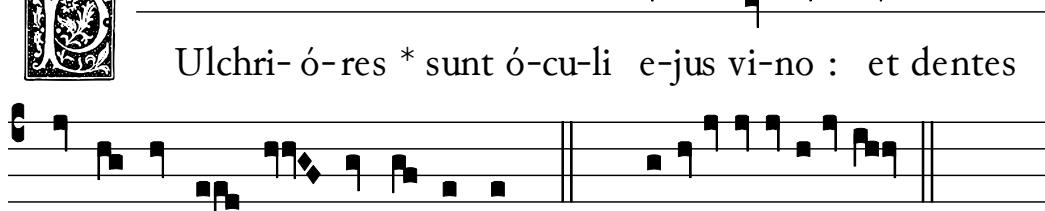
*Confitébor. (ix.) [18].*

*In Dómino confido. (x.) [19].*

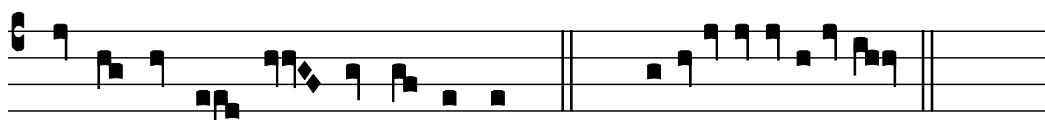
*sub una voce sub uno Glória Patri. nullum psalmum exaltando.*

AS:pl. D.; 1519-P:10v; 12r; 1531:3r; 1531-P:4r.<sup>214</sup>

3. Ant.  
III.v.  
204009.



*Ulchri- ó-res \* sunt ó-cu-li e-jus vi-no : et dentes*



*e-jus lacte can- di-di- ó-res. Ps. Salvum me fac. j. (xj.) [21].*

*Usquequo. (xiij.) [22].*

*Dixit insípiens. (xiiij.) [22].*

*Dómine quis habitábit. (xiv.) [23].*

*sub una voce, sicut predicti psalmi dicebantur.*

*X. Ex Sion spécies decórís ejus.*

*R. Deus noster maniféste véniet.*

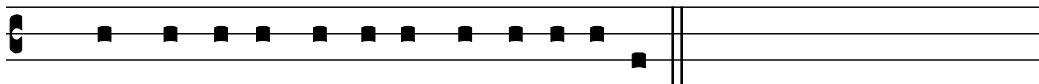
*Deinde dicitur Pater noster. et Ave María. a toto choro privatim. [i].*

**C** *Et notandum est quod nunquam in ecclesia Sarum incipitur Pater noster. nec Credo. a sacerdote executore officii in audientia ad aliquod servitium, nisi ad missam tantum : ubi totaliter in audientia dicantur vel cantentur. Et postea dicat sacerdos in audientia.*

Dominica prima adventus.

---

AS:9; 1531:3r.



*XV.* Et ne nos indú-cas in tenta-ti- ónem.

*Chorus respondeat.*



*R.* Sed lí-be-ra nos a ma-lo.

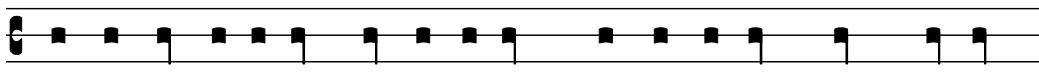
*Clericus lector dicat.*

AS:9; 1519:9r; 1531:3r.

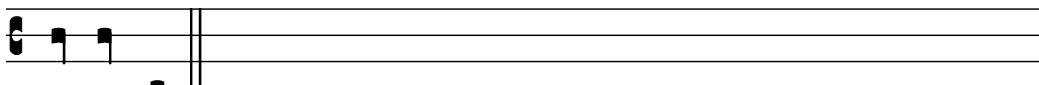


Ube dómi-ne be-ne-dí-ce-re.

*Sacerdos [dicat sic Benedictio].*<sup>215</sup>

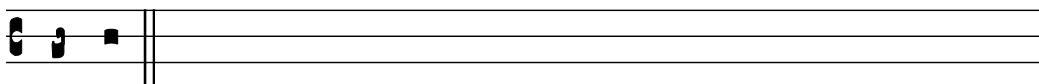


Be-ne-dic-ti- óne perpé-tu-a : be-ne-dí-cat nos Pa-ter



e-térnus.

*Chorus respondeat.*



Amen.

*Et sciendum est quod omnes benedictiones ad matutinas per totum annum modesta voce [sub tono lectionis]<sup>216</sup> dicantur a sacerdote interim sedente, nisi tantum ad primam, quartam, et septimam lectionem.<sup>217</sup> Tamen in die natalis Domini tres ultime benedictiones stando dicantur. [Finita benedictione sedeat chorus.]<sup>218</sup>* [3v.]

Dominica prima adventus.

*Hac die incipiatur Esaias et legatur per totum adventum quando de temporali agitur nisi in secundo et tertio nocturnis dominicis diebus : et nisi in iij. et vj. feria et sabbato iij. temporum.*

*Clericus primam lectionem legat hoc modo.*

*Lectio prima. Esaie I. [1-4.]*

AS:9; 1519:9r; 1531:3v.<sup>219</sup>



I-si- o E-sá- i- e fí-li- i Amos, quam vi-dit su-per  
 Ju-dam et Hie-rú-sa-lem : in di- é-bus O-zí- e, Jó- atham,  
 Achaz et E-zechí- e re-gum Ju-da. Audí-te ce-li, et áuri-  
 bus pérci-pe terra : quó-ni- am Dómi-nus lo-cú-tus est. Fí-li-  
 os e-nutrí-vi et ex-ultá-vi : ipsi autem spre-vé-runt me.

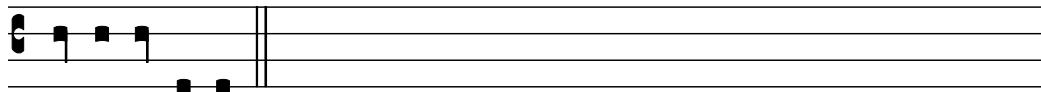
Cognovit bos possessórem suum, et  
 ásinus presépe dómini sui : Israel  
 autem me non cognovit, et pópulus  
 meus non intelléxit. Ve genti pec-  
 catríci, pópulo gravi iniquitáte, sémini

nequam, filiis scelerátis. Dereliqué-  
 runt Dóminum, blasphemavérunt  
 sanctum Israel : abalienáti sunt  
 retrórsum.

AS:9; 1519:9v; 1531:3v.

Hec di-cit Dómi-nus De-us, Convertí-mi-ni ad me : et

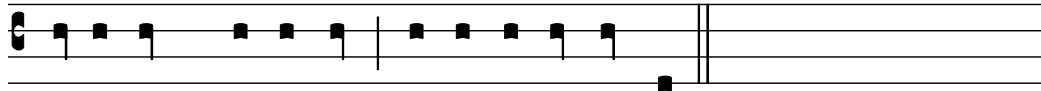
Dominica prima adventus.



salvi é-ri-tis.

*Sic finiantur omnes lectiones de prophetia per totum annum ad matutinas : nisi in vigilia mortuorum : et in tribus noctibus ante pascha. Relique vero lectiones finiantur cum*

1519:9v; 1531:3v.



Tu autem Dómi-ne : mi-se-ré-re nostri.

*quotidie per annum : nisi solummodo in vigilia mortuorum et in die animarum et etiam in tribus noctibus ante pascha : que terminentur ut patet in lectionibus.*

[*Sub hoc tono supradicto leguntur omnes lectiones ad matutinas per totum annum nisi tres prime lectiones in tribus proximis feriis ante pascha.*]<sup>220</sup>

*Finita lectione non respondeat chorus Deo grátias. [in audientia]<sup>221</sup> sed statim absque intervallo Responsorium incipiatur : quod per totum annum observetur.*

[*Questio utrum debemus dicere Tu autem. vel Hec dicit Dóminus. post lectiones de sancta Maria de commemoratione in adventu. Dicendum est quod dicitur Tu autem. ubi non leguntur lectiones de prophecia.*]<sup>222</sup>

<sup>223</sup> *Hac die primum Responsorium incipiatur a tribus pueris<sup>224</sup> in suppeliiciis ad gradum chori conversis ad altare : et percantetur a choro videlicet duo pueri ex parte chori cum tertio puero ex opposito in medio eorum stante simul incipient.*

AS:10; 1519:9v; 1531:3v.<sup>225</sup>

1. Responsorium. VII.



- spí-ci- ens a lon-ge

6129.

Dominica prima adventus.

[*Chorus prosequatur.*]<sup>226</sup>

\* ecce ví-de-o De- i po-ténci- am ve-ni- én- tem :  
 et né-bu- lam to- tam terram te- gén- tem.  
 †I- te ób- vi- am e- i, et dí- ci- te. ‡Núnci- a  
 no- bis si tu es ipse. ††Qui regna-tú- rus  
 es. ‡‡In pópu- lo Isra- el.

<sup>227</sup>*Solus puer ebdomadarius ex parte chori*<sup>228</sup> stans dicat primum versum.

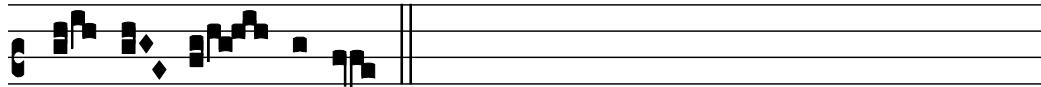
6129a.

¶ Qui- que terrí-ge-ne et fí- li- i hómi- num : si- mul  
 in u-num di- ves et pau- per.

Dominica prima adventus.

---

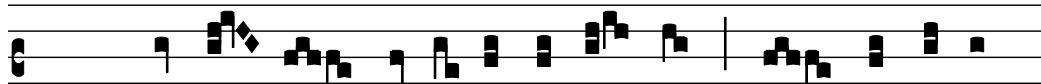
*Chorus.*



†I- te ób- vi- am.

*Omnis repetitiones dicantur usque ad finem Responsorii.*

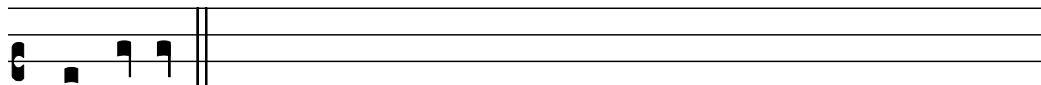
*Secundus puer ex parte cantoris<sup>229</sup> in medio stans solus dicat secundum versum.*



6129b.

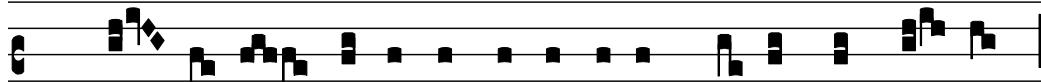
¶. Qui re- gis Isra- el intén-de : qui de-dú-cis  
ve-lut o-vem Jo- seph.

*Chorus.*



‡Núnci- a.

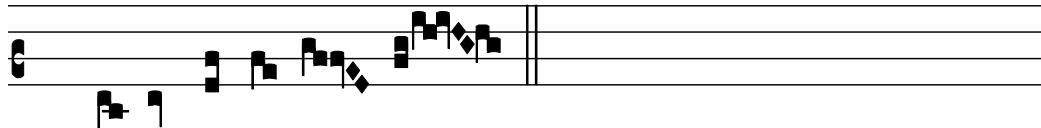
*Tertius puer ex parte chori<sup>230</sup> solus dicat tertium versum sic.*



6129d.

¶. Ex- cí- ta Dómi-ne po-ténci- am tu- am et ve- ni :  
ut salvos fá- ci- as nos.

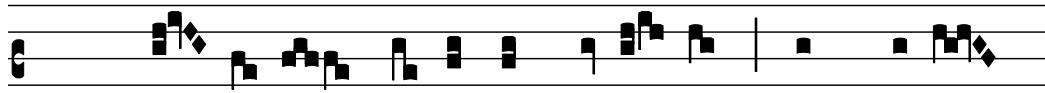
*Chorus.*



††Qui regna-tú-rus es.

Dominica prima adventus.

**C** Deinde hi tres pueri simul dicant.<sup>231</sup>



X. Gló- ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-  
tu- i Sanc- to.

Chorus.



♯♯In pópu- lo Isra- el.

Chorus vero ab inceptione Glória Patri. stare tenetur usque ad inceptionem<sup>232</sup> secunde lectionis. Item omnes tres pueri simul reincipiant Responsorium Aspíciens a longe. et percantetur a choro [responsorium].<sup>233</sup>

Lectio secunda. [Esaie 1. 5-9.]

**S**uper quo percútiām vos ultra addéntes prevaricatiōnem ? Omne caput lánguidum et omne cor merens : a planta pedis usque ad vérticem, non est in eo sánitas. Vulnus et livor et plaga tumens, non est circunligáta : nec curáta medi-cámīne neque fota óleo. Terra vestra desérta : civitátes vestre succénse igni. Regiónem vestram coram vobis aliéni

dévorant : et desolábitur sicut in vastitatē hostíli. Et derelinquéatur filia Syon ut umbráculum in vínea, et sicut tugúrium in cucumerário : sicut cívitas que vastátur. Nisi Dóminus exercítuum reliquísset nobis semen : quasi Sodóma fuissémus, et quasi Gomórra símiles essémus.

Hec dicit Dóminus Deus, convertímini ad me : et salvi éritis.

AS:10; 1519:10v; 1531:3v.<sup>234</sup>

2. Resp. VI.

6128.

S- pi-ci- é- bam \* in vi- su noc- tis : et ec-

Dominica prima adventus.

ce in nú-bi-bus ce- li Fí-li- us hó- mi-nis  
 ve- nit. †Et da- tum est e- i reg- num et ho-  
 nor et om-nis pó- pu-lus tri- bus et lin-gue sér- vi-  
 ent e- i. *V.* Po-tés-tas e- jus po-tésta-s e-térrna que  
 non aufe- ré- tur: et regnum e- jus quod non cor-rum-  
 pé- tur. †Et da- tum est.

6128b.

*Lectio tertia. [Esaie 1. 10-15.]*

**A**UDÍTE verbum DÓMINI PRÍNCIPES SODOMÓRUM : ÁURIBUS PERCÍPITE legem DEI VESTRI PÓPPULUS GOMÓRRE. QUO MICHÍ MULTITÚDINEM VICTIMÁRUM VESTRÁRUM DICIT DÓMINUS ? PLÉNUS SUM. HOLOCÁUSTA ARÍETUM, ET ÁDIPEM PÍNGUIUM : ET SÁNGUINEM VITULÓRUM,

ET AGNÓRUM ET HIRCÓRUM NÓLUI. CUM VENIRÉTIS ANTE CONSPÉCTUM MEUM : QUIS QUESÍVIT HEC DE MÁNIBUS VESTRIS, UT AMBULARÉTIS IN ÁTRIIS MEIS ? NE OFFERÁTIS ULTRA SACRÍFICÍUM FRUSTRÁ. INCÉNSUM VESTRAM ABOMINÁTIO EST MICHÍ. NEOMÉNIAM ET SÁBBATUM ET

festivitátes álias non feram. Iníqui sunt cetus vestri. Kaléndas vestras et solennítátes vestras odívit ánima mea : facta sunt michi moléstia. Laborávi sústinens. Et cum extendéritis manus vestras, avértam óculos meos a vobis :

et cum multiplicáveritis oratióne, non exáudiam. Manus enim vestre : sanguine plene sunt. Hec dicit Dóminus [Deus, convertímini ad me : et salvi éritis].<sup>235</sup>

AS:10; 1519:11r; 1531:4r.<sup>236</sup>

3. Resp.

VII.

7170.



Issus est \* Gábri- el án- ge- lus ad Ma-rí- am

vírgi- nem despónsá- tam Jo- seph : nún- ci- ans e-  
i verbum, et ex-pa-véscit Virgo de lú- mi-ne :  
Ne tí- me- as Ma- rí- a, inve-nís-ti grá- ti- am a-pud  
Dó- mi- num, ecce concí- pi- es et pá- ri- es. †Et  
7170b. vo-cá- bi- tur Altís- simi Fí-li- us. ⁊ Da-

Dominica prima adventus.

bit e-i Dómi-nus De-us se-dem Da-vid pa-tris e-jus :  
 et regná-bit in domo Ja-cob in e- té- rí- num.  
 †Et vo-cá-bi- tur. V. Gló- ri- a Patri. 95\*.  
 †Et vo-cá-bi- tur.

¶ *In secundo nocturno.*

AS:pl. D; 1519:11v; 1519-P:12v, 13r; 1531:4r; 1531-P:4v.<sup>237</sup>

4. Ant. IV.ii. 1737.

Ethle- em \* non es mí-nima in princí-pi-bus  
 Ju- da, ex te e-nim é- xi- et dux qui re-gat pópu-lum  
 me- um Isra- el : ipse e-nim salvum fá-ci- et pópu-lum

Dominica prima adventus.

su- um a peccá-tis e- ó-rum. Ps. Consérva me. (xv.) [25].

AS:pl. E; 1519-P:13v, 14v; 1531:4r; 1531-P:4v.<sup>238</sup>

5. Ant.

2557. V.i.

C- ce vir- go \* concí-pi- et et pá-ri- et fí-li- um :

et vo-cá-bi-tur nomen e-jus Emá-nu-el.

Ps. Exáudi Dómine. (xvj.) [27].

AS:pl. F; 1519-P14v, 17r; 1531:4r; 1531-P:5r.<sup>239</sup>

6. Ant.

203738. VI.

- ri- é-tur \* in di- é-bus e-jus justí-ci- a et a-

bundánci- a pa- cis et a-do-rá-bunt e- um omnes re- ges :

omnes gen-tes sérví- ent e- i. Ps. Díligam te Dómine. (xvij.) [30].

8044. *V.* Egrediétur virga de radíce Jesse.

*R.* Et flos de radíce ejus ascéndet.

*Tres medie lectiones [fiant]<sup>240</sup> de sermone beati Maximi episcopi<sup>241</sup> : et legantur sine titulo : sed cum Jube dómine benedícere. incipientur et cum Tu autem [Dómine].<sup>242</sup> finiantur.*

*Lectio quarta.*

**G**itur quóniam post tempus spírituálibus épulis reficere nos débemus : videámus quid Evangélica lécțio prosequátur. Ait enim Dóminus, (sicut audívimus) de advéntus sui témpore. Sicut fulgur chorúscans de sub celo : ita erit advéntus filii hóminis. Et addídit in consequéntibus,<sup>243</sup> In illa nocte erunt duo in lecto uno, unus assumétur : et unus

relinquétur. Due moléntes in pistríno, una assumétur : et una relinquétur. Movet fortásse vos fratres : cur Dóminus advéntum suum índicans noctis se témpore osténderit adventúrum, cum útique advéntus ejus magna cum clarité diéi, magno cum tremóre et timóre súscipi debéret a cunctis. Tu autem.

AS:11; 1519:11v; 1531:4r.<sup>244</sup>

4. Resp.

VII.



6157.

- ve \* Ma-rí- a gra-ti- a ple-na Dó-mi-  
 nus te- cum. †Spí-ri-tus Sanctus su-per- vé-ni- et  
 in te : et vir- tus Al-tís-simi obumbrá-

bit ti- bi. Quod e-nim ex te nas-cé- tur sanctum :  
 6157a. vo-cá- bi- tur Fí- li- us De- i. ⁊ Quó- mo-do  
 fi- et istud quó-ni- am vi-rum non cognó-s-co ? Et res-  
 póndens ánge-lus di- xit e- i. †Spí-ri-tus.  
*Quando dicitur [⁊] Glória Patri. 95\*. repetatur ‡Quod enim.*

*Lectio v.*

**F**requenter audívimus sacris líte-  
ris predicátum, príusquam Dó-  
minus Jesus Christus advéniat anti-  
chrístum regnatúrum. Qui ita téne-  
bras humáno géneri sue pravítatis  
infúndet ut lucem veritátis nemo pene  
perspíciat : et calígine própria opé-  
riens mentes hóminum, cecitátem  
quandam spirituálibus óculis exhi-  
bébit. Nec mirum si diáboli emíttat  
iniquitátis ténebras : cum ipse sit nox  
ómnia peccatórum. Ad hujus ígitur  
[noctis]<sup>245</sup> tetram calíginem depellén-  
dam : velut fulgur quoddam Christus  
advéniet. Et sicut lucénte die nox

subvértitur : ita coruscánte Salvatóre  
antichrístus effugábitur. Nec ultérius  
póterit dissemináre iniquitátis sue  
ténebras : cum lumen veritátis effúl-  
serit. Quod autem ait, In illa nocte  
erunt duo in lecto uno, unus  
assumétur, et unus relinquétur : hic  
jam resurrecti méritum demon-  
strátur, quod pro qualité vivéndi sit  
grátia resurgéndi. Ac tantam in sín-  
gulis quibúsque resurrecti esse  
distántiam : ut duóbus étiam páriter  
dormiéntibus et una sede quiescén-  
tibus, equális non possit esse as-  
súmptio. Quamvis enim eódem con-

sórtii lécitulo teneántur : pro méritis  
tamen alter eórum rapiétur in celum,  
alter relinquétur in terris. Lectus  
enim quidam noster commúnis est  
terre hujus amplíssimum solum : in

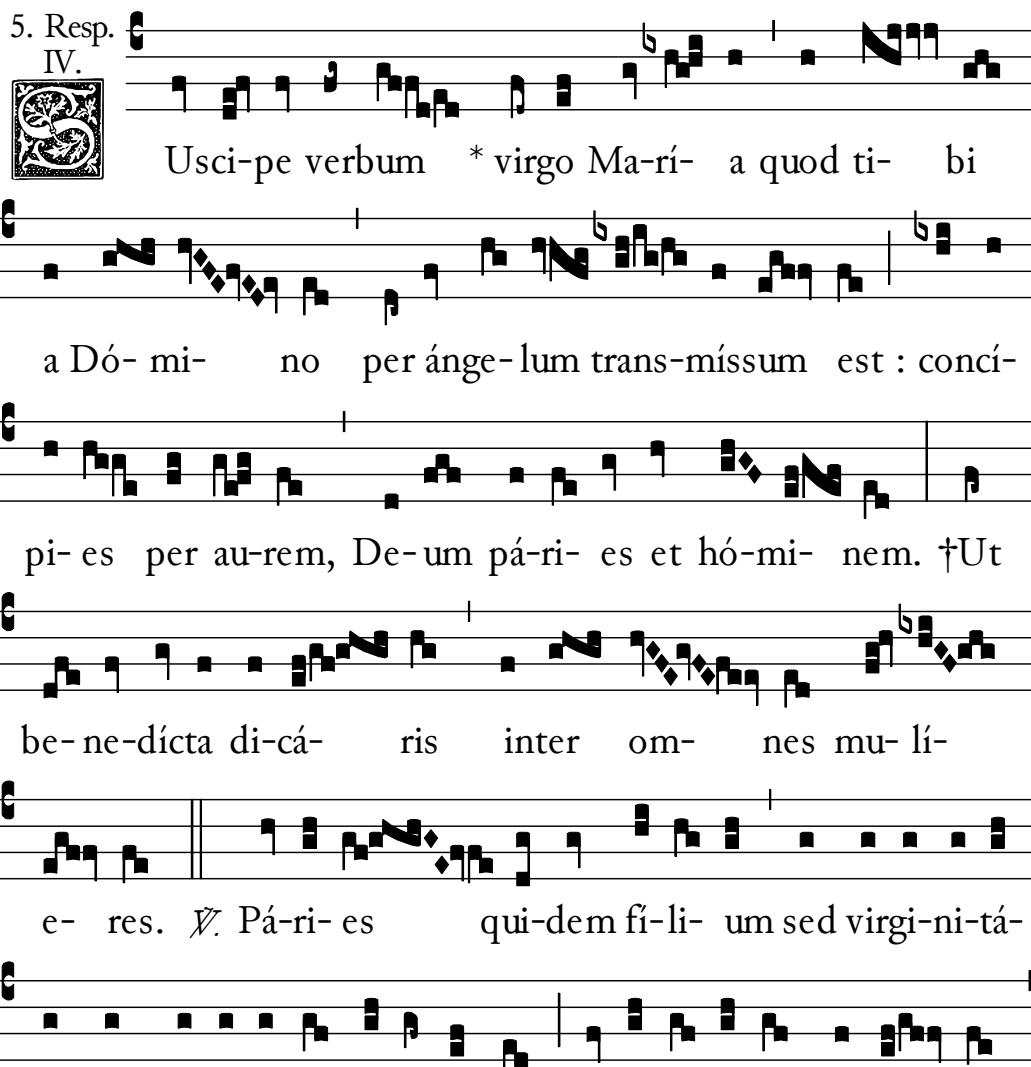
quo córpora nostra depósita, tutíssima  
sede requiéscunt. In hoc autem léc-  
tulo ille móllius dormit : quisquis dú-  
rius in hac vita sese gésserit. Tu  
autem.

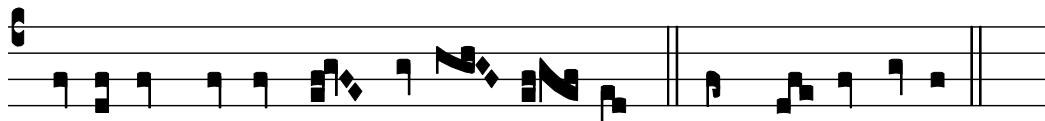
AS:11; 1519:12r; 1531:4r.<sup>246</sup>

5. Resp.  IV. 7744.

Usci-pe verbum \* virgo Ma-rí- a quod ti- bi  
 a Dó- mi- no per ánge-lum trans-míssum est : concí-  
 pi- es per au-rem, De- um pá-ri- es et hó-mi- nem. † Ut  
 be- ne-dícta di-cá- ris inter om- nes mu- lí-  
 e- res. ¶ Pá-ri- es qui-dem fí-li- um sed virgi-ni-tá-  
 tis non pa-ti- é-ris detriméntum : effi-ci- é-ris grá-vi- da,

7744b.





et e-ris ma-ter sem-per in- tac- ta. †Ut be- ne-dícta.

*Lectio sexta.*

[4v.]

**P**OSSUMUS étiam ipsa membra nostra léctulos nostros próprios nuncupáre : in quibus áime nostre veluti in quodam stratu suavíssime demorántur. Quod quidem sanctum Prophétam sensisse arbítror : cum dicit, Univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus. Beátus est enim ille cuius stratum Dóminus in ipsius infirmitáte convértit : ut qui fúerat paulo ante iracúndus et adúlter et péculans et cunctórum scélerum infirmitáibus plenus, assuétum corpus ejus malo versans Dóminus, fiat castus húmilis et modéstus. De quo stratu spirituáliter ad paralíticum dictum est a Dómino, Surge tolle grabátum tuum et ámbula. Non enim tam in eo admiratiónis áliquod erat, ut confrácti léctuli lígneum cratem portáret paralíticus : quam ut resolúti córporis membra et debilitáte confrácti, velut áime sue necessárium

léctulum paralíticus ipse gestáret, et coram pósitis Judéis própriis abíret pédibus : qui mánibus allátus fúerat aliénis. In hoc plane (sicut dixi) compléta est prophética illa senténtia, Versásti stratum ejus in infirmitáte ejus : ut versa vice portáret lectum in quo fúerat paulo ante portátus. Et áima illíus que prius vásculo córporis ferebátur : póstea corpus suum ipsa útilius circumférret. Potest étiam áccipi quod ait, Erunt duo in lecto uno : unus assumétur scílicet Christianórum plebs, et unus relinquétur póplus Judeórum. Qui velut uno léctulo, hoc est una mandatórum lege tenéntur : et velut símili resurrec-tiónis spe gloriántur. Tunc ígitur Christianórum beátus póplus assu-métur in glóriam : Judeórum autem execrábilis convéntus, relinquétur in terra. Tu autem.

Dominica prima adventus.

AS:12; 1519:12r; 1531:4v.<sup>247</sup>

6. Resp.  
III.  
 Alva-tó-rem \* expectá- mus Dó-mi-num Je-

7562. sum Chris- tum. †Qui re-formá-bit corpus hu-mi-li-tá-

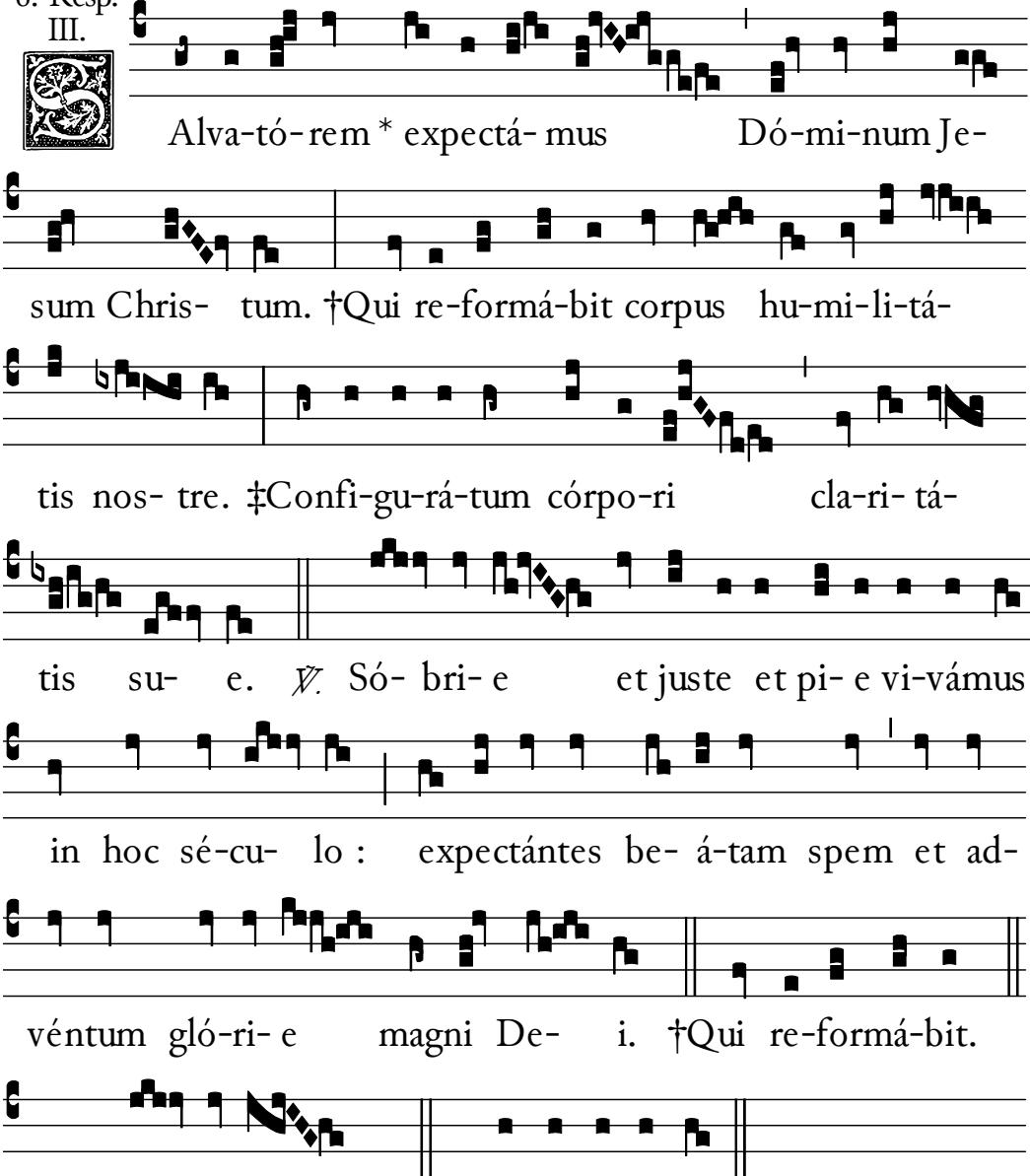
tis nos- tre. ‡Confi-gu-rá-tum córpo-ri cla-ri- tá-

7562b. tis su- e. ⁊ Só- bri- e et juste et pi- e vi-vámus

in hoc sé-cu- lo : expectántes be- á-tam spem et ad-

véntum gló-ri- e magni De- i. †Qui re-formá-bit.

⁊ Gló- ri- a Patri. 93\*. ‡Confi-gu-rá-tum.



**I** In tertio nocturno.

AS:pl.F.; 1519:12v; 1519-P:17v, 18v; 1531:4v; 1531-P:5v.<sup>248</sup>

7. Ant.

VII.i.



3967.

Ox pre-céssit \* di- es autem appro-pinquá-bit : abji-

ci- ámus ergo ópe-ra te-nebrá-rum : et indu- ámur

arma lu-cis. Ps. Celi enárrant. (xvij.) [34].

AS:pl.G.; 1519-P:18v, 19r; 1531-P:5v.<sup>249</sup>

8. Ant.

VIII.i.



O-ra est \* jam nos de somno súrge-re : et a-pér-ti

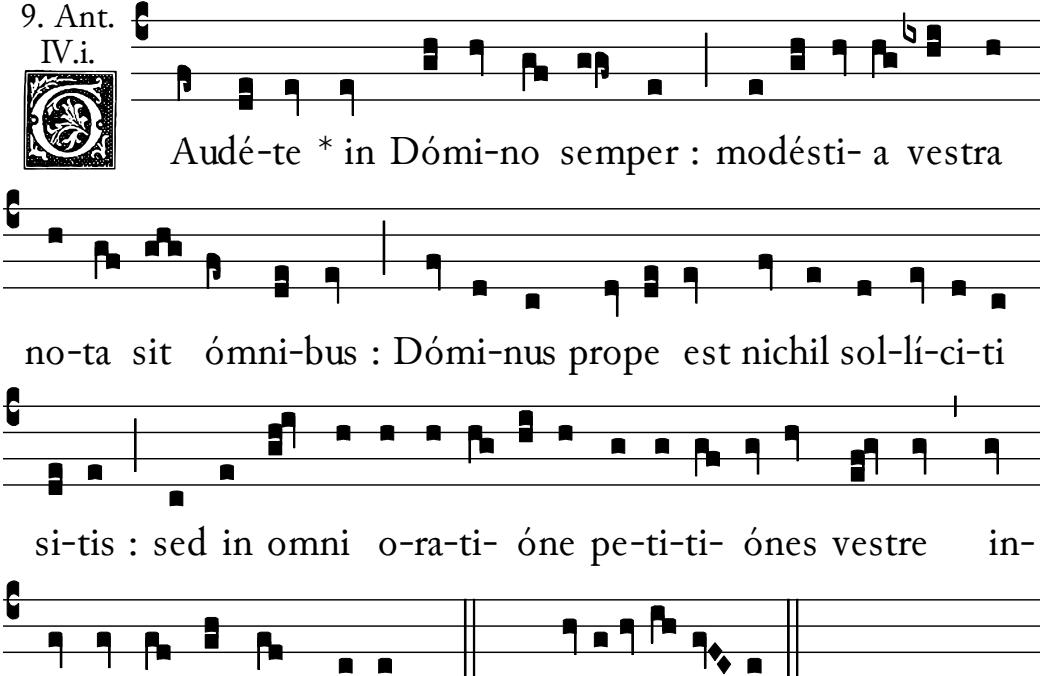
sunt ó-cu-li nostri súrge-re ad Christum : qui- a lux ve-ra

est fulgens in ce-lo. Ps. Exáudiat te Dóminus. (xix.) [36].

Dominica prima adventus.

AS:pl.G.; 1519-P:19r, 20r; 1531:4v; 1531-P:6r.<sup>250</sup>

2932. 9. Ant. IV.i.



Audé-te \* in Dómi-no semper : modéstia vestra  
 no-ta sit ómni-bus : Dómi-nus prope est nichil sol-lí-ci-ti  
 si-tis : sed in omni o-ra-ti- óne pe-ti-ti- ónes vestre in-  
 no-téscant a-pud De- um. Ps. Dómine in virtúte. (xx.) [38].

*V.* Egrediétur Dóminus de loco sancto suo.

cf. 8043.

*R.* Véniet ut salvet pópulum suum a peccátis eórum.<sup>251</sup>

*Non dicatur ulterius.*

**I** *He predicte antiphone in nocturnis hujus dominice cum suis psalmis dicantur omnibus dominicis per totum adventum.*

*Lectio septima de expositione Evangelii hoc modo incipiatur : post acceptam benedictionem cum Jube dómine benedícere. 43. Et sequatur sic.*

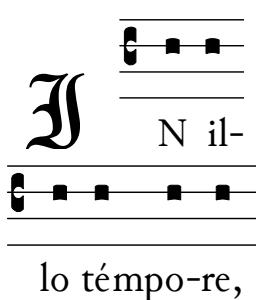
AS:12; 1531:4v.<sup>252</sup>



Ecti- o sancti E-vangé-li- i se-cúndum Mathé- um.

*Non dicatur Glória tibi Dómine.*

*Lectio septima. Matt. 21. [I.]*



Cum appropinquáasset Jesus Hierosólymis, et venísset Bétpage ad montem Olivéti : tunc misit duos discípulos dicens eis, Ite in castéllum quod contra vos est : et statim inveniétis ásinam alligátam et pullum cum ea. Sólvite : et addúcite michi. Et réliqua.

*Finitis verbis Evangelii : dicat lector titulum [scilicet]<sup>253</sup> de Omelia sub eodem tono quo et lectio dicebatur : ita [tamen]<sup>254</sup> quod non dicatur, de eádem lectióne. per totum annum quando de temporali agitur scilicet in fine, sed hoc modo hac die, Omélia ex<sup>255</sup> divérsis*

tractátibus. *quod per totum annum observetur secundum Sarum : ut post Evangelia suis locis intitulantur.*<sup>256</sup>

Bétpage, domus bucce sive domus maxillárum interpretátur, qui sacerdótum vículis erat, et confessiónis portábat typum : et erat situs in monte Olivéti, ubi lumen scíentie, ubi labórum et dolórum réquies est. Tunc misit duos discípulos suos. Non immérito<sup>257</sup> possunt duo discípuli ad exhibénda Dómino animália destináti, duo predicatorum órdines, unus vidélicet in gentes, alter in circuncisiónem diréctus intélligi. Qui recte duo mittúntur : sive propter sciéntiam veritátis et operatiónis mundiciám, sive propter gémine dilectionis, Dei vidélicet et próximi [5r.] sacraméntum toto orbe predicándum. [Tu autem Dómine.]

AS:12; 1519:12v; 1531:5r.<sup>258</sup>

6149. 7. Resp. III.

**A** Udí-te verbum \* Dómi-ni gen- tes et annun-ci-

á- te il- lud in fí-ni-bus ter- re, et in ínsu-lis

que pro-cul sunt dí- ci- te. †Salvá-tor nos- ter ad- vé-

6149b. ni- et. *V. Annunci- á- te et audí-tum fá-ci- te :*

loquími-ni et cla-má- te. †Salvá-tor nos- ter.

*Lectio octava.*

**T**e in castéllum quod contra vos est. Contra enim apóstolos erat : nec jugum doctrinárum volébat accípere. Missi ígitur isti discípuli doctóres signíficant : quos ut indócta ac bárbara totiús orbis loca quasi contra pósiti castélli ménia evange-lizándo penetrárent destinávit. Et statim inveniétis ásinam alligátam : et pullum cum ea. Sóluite : et addúcite michi. Introeúntes mundum predica-tóres sancti : invenérunt pópulum natiónum perfidie vínculis irrétitum. Funículis enim peccatórum suórum : unusquisque constríctus erat. Nec solum natiónum : verum étiam Jude-órum. Omnes enim peccavérunt : et

egent glória Dei. Asina quippe que subjugális fuit et Edomítia, synagógam que jugum legis tráxerat : pullus ásine lascívus et liber, pópulum natiónum signíficat. Super quem nullus adhuc hóminum sedit : quia nemo rationa-bílum doctórum, frenum correctiόnis, quod vel linguam cohíberet a malo, vel in artam vite viam ire cógeret, nemo induménta salútis quibus spirituáliter calefieret : pópulo gentíli-um utília suadéndo contúlerat. Sedé-ret namque super illum homo : si áliquis ratióne utens, ejus stulticiam depriméndo corrígeret. Tu autem Dómine.

AS:13; 1519:13r; 1531:5r.<sup>259</sup>

8. Resp.



III.

C-ce virgo \* concí-pi- et et pá-ri- et fi-li- um,  
 di- cit Dómi- nus. †Et vo-cá-bi-tur nomen e-jus  
 Admi-rá- bi- lis De- us for- tis. ⁊ Su-per só- li-  
 um Da-vid et su-per regnum e- jus se-dé-bit in  
 e- té- num. †Et vo-cá-bi-tur.

6620.  
6620b.

*Lectio ix.*

**C**T si quis vobis áliquid díixerit : dícite quia Dóminus hiis opus habet : et conféstim dimítte eos. In Luca scriptum est, quia dixérunt dómini ejus ad illos, Quid sólvitis pullum ? Et apérte satis. Multos quippe habébat dóminos : qui non uni dogmáti et superstítioñi déditus, sed pro líbito immundórum spirítum, ad vários diversósque miser aptabátur errores : ad simulácrum muta

prout ducebátur incédens. Hoc autem totum factum est, ut implerétur quod dictum est per Prophétam dicéntem, Dícite filie Syon. Ecce rex tuus venit tibi mansuétus : sedens super ásinam et pullum filium subjugális. Hoc in Zacharía scriptum est. Fíliam Syon hystoriáliter Hierúsalem totam : vel Syon que in arcem pósita erat dicit. Spirituáliter vero sanctam ecclésiam signíficat ad quam

Christus venire dignatus est. Quod dixit Rex tuus, ac si dicat, Non extraneus non alienigena : sed proprius. Mansuetus : id est non ferox et

immritis ut ceteri. Ipse enim de se ait, Discite a me : quia mitis sum et humilis corde. [Tu autem Domine.]

AS:13; 1519:13r; 1531:5r.<sup>260</sup>

9. Resp. I  
II.

7068. 

E- tén- tur ce- li \* et ex-úl- tet ter- ra :  
 ju- bi- lá- te mon- tes lau- dem qui- a Dómi- nus nos- ter  
 vé- ni- et. †Et páupe- rum su- ó- rum mi- se- ré-  
 bi- tur. // O- ri- é- tur in di- é- bus e- jus justí- ci- a  
 et a- bundán- ci- a pa- cis. †Et.  
 // Glória Patri. 93\*. †Et.

7068b.



*Non dicatur Te Deum. per totum adventum de quocunque fit servitium sed ix. Responsorium reincipiatur. Et hoc fiat in dominicis [diebus]<sup>261</sup> et in festis ix. lectionum tantum. Non dicatur etiam per totum annum Te Deum. in vigiliis, nec in quatuor temporibus nisi in vigilia epiphanie quando in dominica contigerit, et preterquam in iiii. temporibus ebdomade penthecostes.*

*Hec responsoria que sequuntur dicuntur feriale quia in feriis per ebdomadam dicantur : ut postea docebitur.*

Dominica prima adventus.

*R.* Obsécro Dómine.<sup>262</sup> *V.* A solis ortu. 113.

*R.* Aliéni. *V.* Ego véniam. †Nam. *V.* Glória. ‡Et colles. 114.

[*Ante laudes.*]

*Finito ultimo responsorio dicat sacerdos loco nec habitu mutato hunc versum ante laudes [in choro stando]<sup>263</sup> [modesta voce].<sup>264</sup>*

AS:13; 1519:13v; 1531:5r; US-II:218.



8051.

- mítte agnum Dómi-ne domi-na-tó-rem terre.

*R.* De petra de-sérti ad montem fí-li- e Sy-on.

[*Iste versus dicitur ante laudes tam in dominicis quam in feriis per totum adventum, usque ad vigiliam nativitatis Domini quando de temporali agitur.*]<sup>265</sup>

¶ *In laudibus.*

[*Deinde*]<sup>266</sup> *sacerdos dicat [hoc modo].*<sup>267</sup>

1519:14r; 1531:5r.<sup>268</sup>

800093.



E-us in adju-tó-ri- um me- um inténde. *R.* Dómi-ne  
ad adju-vándum me festí-na. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o. *Ec.*  
*ut supra.* 6.

AS:13; 1519:14r; 1531:5r.

3244.



1. Ant.  
VIII.i.

N il-la di- e \* stil-lá-bunt montes dulcé-di-nem : et

Dominica prima adventus.



colles flu- ent lac et mel al-le-lú- ya. *Ps.* Dóminus regnávit.  
 (xcij.) [45]<sup>269</sup>  
 AS:13; 1519:14r; 1531:5r.

2. Ant.  
 VIII.i.

3509.

O-cundá- re \* fí- li- a Sy- on : ex-últ a sa- tis



fí- li- a Hie-rú-sa-lem al-le-lú- ya. *Ps.* Jubiláte Deo omnis  
 terra. (xcix.) [46].  
 AS:13; 1519:14r; 1531:5r.

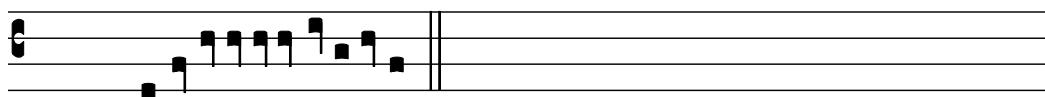
3. Ant.  
 V.i.

2509.

C-ce Dómi-nus vé-ni- et \* et omnes sancti e-jus



cum e-o : et e-rit in di- e il-la lux magna al-le-lú- ya.



*Ps.* Deus Deus meus. (lxij.) [47].

et *ps.* Deus misereátur. (lxvij.) [47]. [sub uno tono et]<sup>270</sup> sub uno Glória Patri.  
 dicantur : quod etiam per totum annum observetur quando Glória Patri. dicitur.

Dominica prima adventus.

AS:13; 1519:14v; 1531:5r.<sup>271</sup>

4. Ant.

VII.ii.



4133.

M-nes \* si-ti- én-tes ve-ní-te ad aquas : qué- ri-  
te Dómi-num dum inve-ní-ri po-test al-le-lú-ya.

*Ps. Benedícite. (Dan. iij.) [48].*

*Et dicatur sine Glória Patri. per totum annum, quandocunque dicitur [in laudibus].<sup>272</sup>*

AS:13; 1519:14v; 1531:5r.<sup>273</sup>

5. Ant.

IV.v.

2552.



C- ce vé-ni- et \* prophé-ta magnus : et ipse reno-

vá-bit Hie-rú-sa-lem al-le- lú-ya. *Ps. Laudáte Dominum de celis. (cxlvij.) [49].*

[5v.] *et ps. Laudáte Dóminum in sanctis. (cl.) [50]. [sub uno tono ei]<sup>274</sup> sub uno Glória Patri. dicantur in laudibus per totum annum quando Glória Patri. dicitur.*

*Hi psalmi predicti dicantur in laudibus omnibus dominicis per annum preterquam a lxx. usque ad passionem tantum. Dicantur etiam in omnibus festis sanctorum tam trium quam ix. lectionum per totum annum et non in feriis nisi in tempore paschali.<sup>275</sup>*

*Capitulum. Rom. 13. [ii.]*

**L**ora est jam nos de somno súr-  
gere : nunc enim<sup>276</sup> própior est

nostra salus : quam cum credídimus.  
*Chorus respondeat. Deo grátias.*

AS:13, pl.d.; 1519:14v; HS:3v; 1531:5v.<sup>277</sup>

Hymn. II.

8413.

**V**O clara ecce ínto-nat, Obscú-ra queque íncre-

pat : Pel-lántur émi-nus sómni- a, Ab ethre Christus prómi-

cat. 2. Mens jam re-súrgat tórpi-da : Que sorde extat sáuci-

a : Sy-dus re-fúlget jam no-vum, Ut tol-lat omne nó-xi- um.

3. E sursum Agnus mí-ti-tur, La-xá-re gra-tis dé-bi-tum :

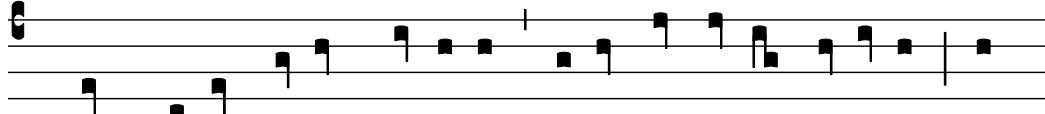
Omnes pro indulgénti- a Vo-cem demus cum láchrimis.

4. Se-cúndo ut cum fúlse-rit, Mundúmque horror cínxerit :

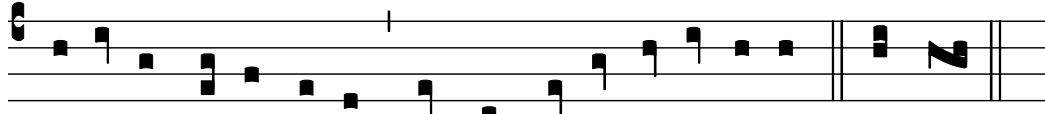
Dominica prima adventus.



Non pro re-á-tu pú-ni- at, Sed pi- us nos tunc pró-te-gat.



5. Laus honor virtus gló-ri- a De-o Pa-tri et Fí-li- o : Sanc-



to simul Pa-rá-cli-to In sempi-térrna sé-cu-la. Amen.

*V.* Vox clamántis in desérto.

8246.

*R.* Paráte viam Dómini : rectas fácite sémitas Dei nostri.

*Iste versus et ceteri versiculi predicti scilicet de nocturnis : dicantur per totum adventum suis locis quando de temporali agitur.*

AS:14; 1519:15r; 1531:5v.

5006. Ant. VIII.i.



Pi- ri- tussánctus \* in te descéndet Ma-rí- a : ne tí-  
me- as ha-bens in ú-te-ro Fí-li- um De- i al-le-lú- ya.

*Ps. Benedíctus. 68\*.*

*Oratio. Excita quésumus Dómine poténtiam. ut supra. 14.*

*Memoria de sancta Maria.*

AS:14, 34, 420, pl. k.; 1519:15r; 1531:5v.<sup>278</sup>

3794. Ant. VIII.i.

Issus est \* Gábri- el ánge-lus ad Ma-rí- am  
vírgi-nem desponsá-tam Jo-seph.

8044. *V.* Egrediétur virga [de radíce Jesse.  
*R.* Et flos de radíce ejus ascéndet].

*Oratio.* Deus, qui de beáte Maríe. 20.

*Hec Antiphona dicatur ad memoriam de sancta Maria ad matutinas in festo ix. lectionum per adventum et in commemoratione.*

*Deinde [per totum annum]<sup>279</sup> dicantur matutine de sancta Maria sine nota statim post vesperas et matutinas de die : quando in choro dicuntur.*

**C** In adventu quando<sup>280</sup> aliquod festum ix. lectionum in sabbato contigerit : ibi celebretur, et secunde vespere erunt de dominica et solennis memoria de festo : nisi duplex festum fuerit : tunc enim erunt vespere de festo et solennis memoria de dominica sequenti<sup>281</sup> : nisi in primo sabbato adventus Domini : tunc vespere erunt de dominica quocunque festum fuerit.

*Si vero aliquod festum ix. lectionum in aliqua dominica per adventum contigerit semper differatur in crastinum : licet duplex festum fuerit. Et quando<sup>282</sup> differtur in crastinum vel in eadem feria festum contigerit : tunc enim in dominica erunt vespere de festo : et solennis memoria de dominica que precedet memoriam de sancta Maria.*

**C** *Et sciendum est quod de quocunque festo fit servitium infra adventum : semper fit solennis memoria de adventu et de sancta Maria. De festis autem iij. lectionum in adventu [contingentibus]<sup>283</sup> nichil fiat nisi de octavis sancti Andree [apostoli]<sup>284</sup> : nec etiam memoria fiat secundum usum Sarum.*

Dominica prima adventus.

---

**C**oncordia festum sancti Andree in dominica prima adventus Domini contigerit, semper differatur [festum usque]<sup>285</sup> in crastinum, licet ecclesia dedicata fuerit in honore sancti Andree. Residuum istius rubrice scilicet sancti Andree require in festo ejusdem.

## [*In adventu ad horas de beata Maria.*]

### [*Ad matutinas.*]

¶ *Ad matutinas de sancta Maria per totum adventum quando non fit plenum servitium de ea hoc modo fiat servitium.*

1041. *Invitatorium.* Ave María \* grátia plena [†]<sup>286</sup> Dóminus tecum.

*Ps.* Veníte. [2].

*Et dicetur in secunda forma ab aliquo clero ex parte chori : quod per totum annum observetur quando non fit plenum servitium de ea.*

*Hymnus.* Quem terra. {410}.

### ¶ *Dominica et ij. feria.*

1709. *Ant.* Benedícta tu \* in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.

*Ps.* Dómine Dóminus noster. (*vij.*) [17].

*Ps.* Celi enárrant. (*xvij.*) [34].

*Ps.* Dómini est terra. (*xxvij.*) [93].

8201. *V.* Spécie tua et pulchritúdine tua.

*R.* Inténde próspere procéde et regna.

### ¶ *Feria iij.*

4987. *Ant.* Spécie tua \* et pulchritúdine tua : inténde próspere procéde et regna.

*Ps.* Eructávit. (*xliv.*) [206].

*Ps.* Deus noster refúgium. (*xlvi.*) [207].

*Ps.* Fundaménta. (*lxxxvj.*) [270].

8014. *V.* Diffusa [est grátia in lábiis tuis.

*R.* Proptérea benedíxit te Deus in etérnum].<sup>287</sup>

### ¶ *Feria iiij.*

2924. *Ant.* Gaude María virgo : \* cunctas héreses sola interemísti in univérso mundo.

*Ps.* Cantáte. *j.* (*xcv.*) [28].

*Ps.* Dóminus regnávit exultet. (*xcvij.*) [278].

*Ps.* Cantáte. *ij.* (*xcvij.*) [289].

*V. Spécie tua et pulchritudine tua. [R. Inténde próspero.]*<sup>288</sup> 71.

**C** [Feria v. vj. et sabbato.]

*Feria v. vj. et sabbato, quando non fit plenum servitium de sancta Maria : idem ordo antiphonarum et psalmorum et versiculorum servetur qui in precedentibus feriis.*

**C** *Sciendum est autem<sup>289</sup> quod quando servitium de sancta Maria propter aliquod festum [duplex]<sup>290</sup> pretermittitur de<sup>291</sup> choro, nichilominus ordo ferialis<sup>292</sup> in antiphonis, psalmis, et versibus servabitur in sequentibus feriis in conventu quod per totum annum generaliter observetur. Nam quotidie per totum annum sive in choro sive extra chorū [6r.] vespere et matutine de sancta Maria dicantur [nisi in die nativitatis Domini et in circumcisionis, et in vigilia epyphanie, et in festo omnium sanctorum].<sup>293</sup> Quod per totum annum generaliter observetur. Omnes lectiones in secunda forma legantur, versus quoque responsiorum ab eisdem lectoribus dicantur, ita tamen quod prima et iij. lectiones ex una parte chori legantur et secunda ex altera parte chori : quod per totum annum observetur in quotidianis matutinis.*

[Ad matutinas]<sup>294</sup> *De sancta Maria. Lectio j. Esaie. II. [1-2.]*



Grediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet : et requiéscet super eum Spíritus Dómini, spíritus sapiéntie et intelléctus : spíritus consílii et

fortitúdinis, spíritus sciéntie et pie-tatis : et replébit eum spíritus timóratis Dómini.

*Que terminetur sic, Hec dicit.  
Similiter ij. et tertia lectiones.*

*R. Missus est Gábriel. ut supra iij. 50.*

*Lectio ij. [Esaie. II. 3-5.]*

**P** On secúndum visióinem oculórum judicábit, neque secúndum auditum áurium árguet : sed judicábit in justicia páuperes, et árguet in equitáte pro mansuétis terre. Et

percútiat terram virga oris sui, et spíritu labiòrum suórum interficiet ímpium : et erit justicia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus. Hec dicit.

*R. Ave María. ut supra iiij. 53.*

*Lectio iij. Esaie. 7. [10–15.]*

**L**ocutus est Dóminus ad Achaz dicens, Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profundum inferni : sive in excélsum supra. Et dixit Achaz, Non petam : et non tentábo Dóminum. Et dixit, Audíte ergo domus David. Nunquid parum vobis est moléstos esse homínibus quia

moléstii estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet et páriet filium : et vocábitur nomen ejus Emánuel. Butírum et mel cómedet : ut sciat reprobáre malum : et elígere bonum. [Hec dicit.]<sup>295</sup>

*R. Súscipe verbum. ut supra v. 55.*

*Et dicantur iste lectiones cum predictis Responsoriis de sancta Maria quotidie per adventum, nisi quando dicitur<sup>296</sup> plenum servitium de sancta Maria.<sup>297</sup>*

*Non dicatur Te Deum. per totum adventum.*

*Ante laudes.*

800385. *V. Sancta Dei génitrix [virgo semper María.]*

*R. Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum].<sup>298</sup>*

*Iste versiculus dicatur ante laudes per totum annum quando non fit plenum servitium de sancta Maria.*

*[In laudibus.]*

4392. *In laudibus hec sola antiphona. Prophéte predicavérunt \* nasci salvatorem de vírgine María.*

*Ps. Dóminus regnávit. (xcij.) et ceteri psalmi consueti. [45].*

*Capitulum. Ecce virgo concípiet. 22.*

*Hymnus. O gloriósa fémina. [ex sanctorali.]<sup>299</sup> {431}.*

8046. *V. Elégit eam Deus [et preelégit eam.]*

*R. Habitáre eam fecit in tabernáculo suo].<sup>300</sup>*

5006. *Ant. Spíritus Sanctus \* in te descéndet María, ne tímeas habens in útero Fílium Dei alleluya.*

*Ps. Benedíctus. [59].*

*Oratio. Concéde nos. 22. Que terminetur sic. Per Christum Dóminum nostrum.  
sicut ad vesperas supra dictum est.*

*Et fiat memoria de Sancto Spíritu, et de sanctis ecclesie,<sup>301</sup> et de reliquiis et de omnibus  
sanctis et de pace : ut supra [dictum est]<sup>302</sup> ad vesperas. 23.*

**C** Quotidie per totum annum dicuntur vespere et matutine de sancta Maria in choro :  
nisi in festis duplicitibus et nisi in vigilia natalis Domini : et ab hinc usque ad octavam  
sancti Stephani, et nisi in vigilia epiphanie : et a cena Domini usque in crastinum  
octavarum pasche et per ebdomadam penthecostes et per octavam dedicationis ecclesie. Et  
nisi quando fit memoria de sancta Maria ad vesperas de die cum antiphona Sub tuam.

Cetere vere hore scilicet prima, tertia, sexta, et nona, et etiam completorium non  
dicuntur in choro.

Quandocumque enim dicuntur matutine de sancta Maria ferialiter in choro : tunc  
dicuntur hore ejusdem, videlicet prima, iij. vij. et ix. ante inchoationem misse beate Marie :  
in capella ejusdem ab executore illius misse cum aliis vicariis qui ibidem tenentur interesse  
[ : et ante quemlibet horam dicatur Ave Maria. [l.] sub silentio cum genuflectione].<sup>303</sup>

[Completorium ejusdem semper extra chorum dicitur.]<sup>304</sup>

### [*Ad primam.*]

*Ad primam et ad omnes alias horas per totum annum quando non fit plenum  
servitium de sancta Maria, dicitur hic hymnus<sup>305</sup> [hoc modo sic].<sup>306</sup>*

Meménto salútis auctor,

8277b.

[Quod nostri quondam cóporis :

Ex illibáta vírgine

Nascéndo formam súmpseris.]<sup>307</sup>

María plena grátie,

[Mater misericórdie :

Tu nos ab hoste prótege,

In hora mortis súscipe.]<sup>308</sup>

Gloria tibi Dómine

[Qui natus es de Vírgine. &c.]<sup>309</sup>

[Cum Patre et Sancto Spíritu,

In sempitérne sécula. Amen.]<sup>310</sup>

*Ant.* Prophéte predicavérunt. 73.

*Psalmi.* Deus in nōmine. (*lij.*) [95].

Laudáte Dóminum omnes gentes. (*cxvj.*) [320].

Confitémini [Dómino. *Proximus sequens.*]<sup>311</sup> (*cxvij.*) [95].

*Capitulum.* *Esaie.* II. [1, 2.]

<b>G</b> rediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascéndet :	et requiéscet super eum Spíritus Dómini. [ <i>R.</i> ] Deo grátias.
---	---

6155. *R.* Ave María grátia plena. †Dóminus tecum. *Iterum [reiteratur]*<sup>312</sup> Ave María.

*V.* Benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.

†Dóminus tecum. [*V.*] Glória. Ave María.

*Hic ordo servetur in Responsoriis dicendis ad omnes horas.*

*V.* Diffúsa est grátia in lábiis tuis. 71.

*Oratio.* Deus qui de beáte Maríe. 20. *que terminetur sic ad omnes horas, preterquam ad nonam,* Per eúndem Christum Dóminum nostrum. [*R.*] Amen. *sine Dóminus vobíscum [in fine orationis].*<sup>313</sup> *Et finietur cum [V.]* Benedicámus Dómino. *R.* Deo grátias. *Ad ix. [vero]*<sup>314</sup> *sic concluditur in fine.* Per eúndem [6v.] Dóminum nostrum Jesum Christum filium tuum, *&c.* [Per ómnia sécula seculórum. Amen.]<sup>315</sup> Dóminus vobíscum. *cum* Benedicámus Dómino.

## ¶ Ad iij.

3794. *Ant.* Missus est Gábriel \* ángelus ad Maríam vírginem despósatam Joseph.

*Psalmi.* Ad Dóminum cum tribulárer. (*cix.*) [321].

Levávi óculos. (*cxx.*) [322].

Letátus sum in. (*cxxj.*) [325].

*Capitulum.* *Esaie.* II. [3, 4.]

<b>P</b> On secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secún- dum audítum áurium árguet : sed	judicábit in justítia páuperes, et árguet in equitaté pro mansuétis terre.
--	--

6445. *R.* Diffúsa est grátia. [*†In lábiis tuis.*].

*V.* Proptérea benedíxit [te Deus in etérnum].

†In lábiis.<sup>316</sup> *V.* Glória. Diffusa est.

*R.* Spécie tua. [*R.* Inténde.]<sup>317</sup> 71.

*Oratio ut supra.* [Deus qui.] 20.

### ¶ Ad vij.

*Ant.* Angelus Dómini \* nunciavit Maríe et concépit de Spíritu Sancto allelúya. 1414.

*Psalmi.* Ad te levávi. (*cxxij.*) [326].

Nisi quia Dóminus. (*cxxij.*) [326].

Qui confidunt. (*cxxiv.*) [327].

*Capitulum. Esaie. II. [4, 5.]*

**P**T percúiet terram virga oris sui :      cíngulum lumbórum ejus, et fides  
et spíritu labiórum suórum      cinctórium renum ejus.  
interficiet ímpium : et erit justítia

*R.* Spécie tua. [†Et pulchritúdine tua].

7679.

*V.* Inténde[, pròspere, procéde, et regna].

†Et pulchritúdine. [*V.* Glória Patri. Spécie tua.]

*V.* Adjuvábit [eam Deus vultu suo].

7934.

*R.* Deus in médio ejus : non commovébitur.

*Oratio.* Deus qui.] 20.

### ¶ Ad ix.

*Ant.* Ave María \* grátia plena Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus 1539.  
allelúya.

*Ps.* In converténdo. (*cxxv.*) [328].

*Ps.* Nisi Dóminus. (*cxxvj.*) [331].

*Ps.* Beáti omnes. (*cxxvij.*) [332].

*Hi psalmi predicti dicantur super<sup>318</sup> horas beate Marie<sup>319</sup> per totum annum : quando  
non fit plenum servitium de ea.*

*Capitulum. [Esaie. 7. 10–12.]*

**L**ocutus est Dóminus ad Achaz  
dicens, Pete tibi signum a Dó-  
mino Deo tuo : in profúndum inférfni  
sive in excélsum supra, et dixit Achaz :  
Non petam, et non tentábo Dó-  
minum.

6042. *R.* Adjuvábit eam. [†Deus vultu suo.]  
*V.* Deus in médio [ejus : non commovébitur.]  
†Deus vultu [suo. *V.* Glória. Adjuvábit.]
8046. *V.* Elégit eam [Deus et preelégit eam.  
*R.* Habitáre [eam] fecit]<sup>320</sup> [in tabernáculo suo].

[*Oratio. Deus qui. 20.*]

*Iste hore dicantur supradicto modo quotidie per totum adventum quando non fit plenum servitium de sancta Maria.*

[*Hec antiphona Salve regína. dicitur coram altare cum genuflexione : et post antiphonam dicitur versus Ave María. Oratio. Omnipotens sempiterne Deus qui glorióse. &c. Per eundem Christum Dóminum.*]<sup>321</sup>

**C Ad j. de adventu Domini.**

[Dominicis diebus per adventum Domini ad primam dicitur hic cantus super hunc hymnum.]<sup>322</sup>

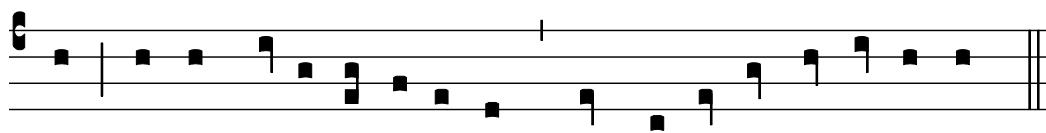
1531:6v; 1519-P:28v; HS:71v; 1531:6v; 1531-P:7v.<sup>323</sup>

Hymn.  
II.

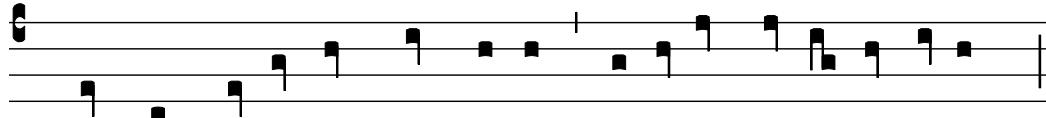
8328.



Am lu-cis orto sý-de-re, \* De-um pre-cémur súpli-



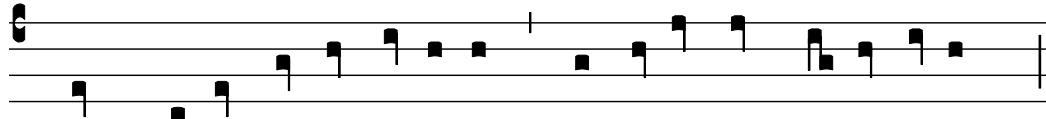
ces : Ut in di- úrnis ácti-bus, Nos servet a no-cénti-bus.



2. Lingua refré-nans témpe-ret, Ne li-tis horror ísonet :



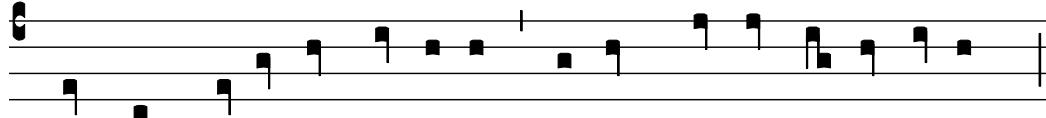
Vi-sum fo-véndo cónte-gat, Ne va-ni-tá-tes háuri- at.



3. Sint pu-ra cordis íntima, Absístat et ve-córdi- a :



Carnis te-rat su-pérbi- am, Po-tus ci-bíque párci-tas.



4. Ut cum di- es abscésse-rit, Noctémque sol re-dú-xe-rit :

Dominica prima adventus.

Mundi per absti-nénti- am, Ipsi ca-námus gló-ri- am.  
 5. De-o Pa-tri sit gló-ri- a, E-júsque so-li Fí-li- o : Cum  
 Spí-ri-tu Pa-rá-cli-to, Et nunc et in perpé-tu- um. A- men.

*Ant.* In illa die. 64.

*Ps.* Deus Deus meus rēspice. (*xxij.*) [91].

*Ps.* Dóminus regit. Glória Patri. (*xxij.*) [93].

*Ps.* Dómini est terra. (*xxij.*) [93].

*Ps.* Ad te Dómine levávi. Glória Patri. (*xxij.*) [93].

*Ps.* Júdica me. (*xxv.*) [96].

*Ps.* Deus in nómine. Glória Patri. (*liij.*) [95].

*Ps.* Confitémini. *iiij.* (*cixvij.*) [95].

*Ps.* Beáti immaculáti. Glória Patri. (*cixvij. j.*) [96].

*Ps.* Retríbue. Glória. (*cixvij. ij.*) [97].

*Hi predicti psalmi ad j. dicantur supradicto modo omnibus dominicis diebus per totum adventum [nisi in vigilia natalis Domini quando dominica evenerit : tunc dicitur ps. Deus in nómine. (*liij.*) ps. Beáti immaculáti. (*cixvij. j.*) et ceteri psalmi qui sequuntur. Dicantur eciam],<sup>324</sup> et a Dómine ne in ira. usque ad pascha<sup>325</sup> et a Deus ómnium. usque ad adventum [Domini]<sup>326</sup> quando de dominica agitur : ita tamen quod a lxx. usque ad pascha<sup>327</sup> dicatur ps. Dóminus regnávit. [276]. loco psalmi Confitémini.<sup>328</sup>*

*Quandocumque [enim]<sup>329</sup> dicitur ps. Deus, Deus meus rēspice cum reliquis psalmis ad primam, dicitur super hunc ps. Quicúnque vult hec antiphona, Te Deum Patrem. [99]. [et cetera omnia ut in psalterio plenus notatur].<sup>330</sup>*

*In ceteris autem dominicis diebus simplicibus totius anni, et in omnibus festis*

*semiduplicibus tam ix. lectionum quam iij. cum regimine chori et in octavis et infra octavas quando chorus regitur, et in commemoratione beate Marie et festis loci : nisi in his festis que contingunt infra octavam sancte Trinitatis dicitur hec antiphona Te jure laudant. [99]. super psalmum Quicúnque.*

*In omnibus festis duplicibus per annum extra ebdomadam pasche et extra ebdomadam sancte Trinitatis dicitur hac antiphona Grátias tibi Deus. [99]. super psalmum Quicúnque.*

*In omnibus feriis quando de feria agitur per totum annum : et in festis iij. lectionum sine regimine chori et in octavis et infra octavas in quibus chorus non regitur : et in vigiliis et in quattuor temporibus extra ebdomadam penthecostes et ebdomadam sancte Trinitatis dicitur hec Antiphona, Glória tibi Trinitas. [100]. super psalmum Quicúnque.*

*Capitulum.* Regi seculórum immortáli [104].

*Require capitulum, regulas<sup>331</sup> et preces post ps. Quicúnque. in psalterio, ut ibi notatum est. [104].*

## ¶ Ad iij.

*Hymnus.* Nunc sancte nobis. *ut in psalterio.* [127].

*Ant.* Jocundáre. 65.

*Ps.* Legem pone. (*cxviiij. iij.*) &c. [132].

*Capitulum.* Hora est jam nos de. 66.

*Clericus dicat Responsorium.<sup>332</sup>*

AS:15; 1519:16v; US-II:lxxix; 1531:6v; 1531-P:12r.<sup>333</sup>

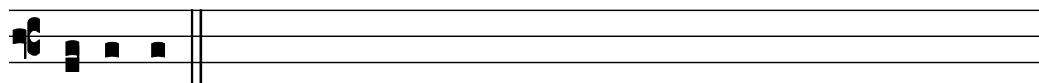
Resp.

IV.



7823.

E-ni ad li-be-rándum nos. †Dómi-ne De-us



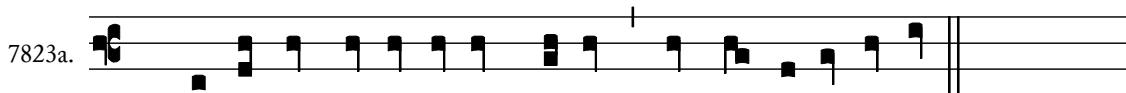
virtú-tum.

*Chorus idem repetat.*

Dominica prima adventus.

---

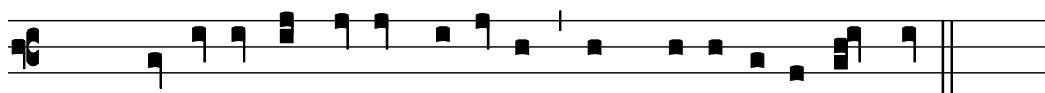
*Clericus dicat versum.*



*V. Et osténde fá-ci- em tu- am : et sal-vi é-rimus.*

*Chorus. †Dómine Deus virtútum.*

*Clericus.*

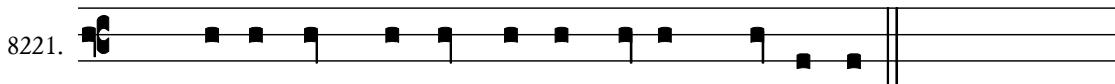


*V. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o, et Spi-rí-tu- i Sancto.*

*Chorus. Veni ad liberándum.*

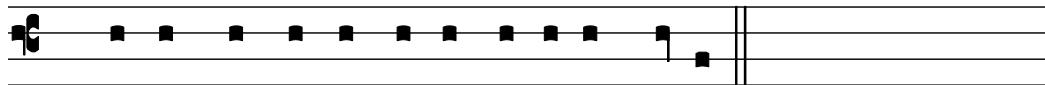
*Clericus dicat versum.*

AS:15; 1519:16v; 1531:6v; 1531-P:12v.



*V. Timé-bunt gentes nomen tu- um Dómi-ne.*

*Chorus respondeat sub eodem tono.*



*R. Et omnes re-ges terre gló-ri- am tu- am.*

*Hic ordo servetur in omnibus Responsoriis cum suis versibus super horas dicendas, per [7r.] totum annum extra xl. preterquam in dominicis lxx. et lx. et l.<sup>334</sup>*

*Deinde dicat sacerdos orationem cum Dóminus vobíscum. [et cum]<sup>335</sup> Orémus.*

*Excita quésumus Dómine. 14. [sub eodem tono quo ad completorium supra dictum est oratio.]<sup>336</sup>*

*Hec oratio dicatur [ad matutinas et]<sup>337</sup> omnes horas hujus diei, et etiam totius ebdomade quando de temporali agitur. Hoc autem per totum annum generaliter observetur : sive de temporali sive de aliquo sancto fiat servitium quod semper oratio que dicitur ad matutinas dicitur ad iij. vj. et nonam et ad secundas vesperas preterquam in quarta [et]<sup>338</sup> sexta feria et sabbato iiij. temporum adventus Domini, et in vj. die a nativitate Domini : et [nisi]<sup>339</sup> in ij. feria in rogationibus, et nisi in<sup>340</sup> quarta feria in*

Dominica prima adventus.

*capite jejunii usque ad octavam pasche. Nam tunc ad vesperas semper variantur orationes : nisi in dominicis quadragesime. Similiter fiat in festo dedicationis ecclesie et in octava die ejusdem ad ij. vesperas.*

¶ *Ad vj.*

*Hymnus. Rector potens. ut in psalterio. [137].*

*Ant. Ecce Dóminus. 65.*

*Psalmi Defécit. (cxvij. vj.) [141].*

*Quómodo. (cxvij. viij.) [142].*

*Iníquos. (cxvij. viij.) [142].*

*Capitulum. Roma. 13. [12.]*

 Ox precéssit dies autem appro- | ópera tenebrárum, et induámur arma  
pinquábit : abjiciámus ergo | lucis. [R.] [Deo grátias.]<sup>341</sup>

1519:16v; 1531:7r; 1531-P:13r.<sup>342</sup>

Resp.

IV.

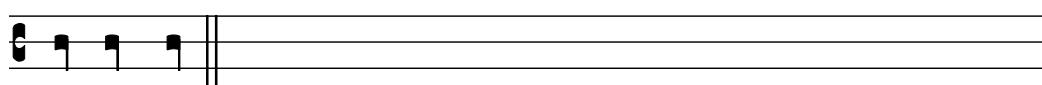


S-ténde no-bis Dómi-ne. †Mi-se-ri-córdi- am

7343.

7343a.

tu- am. ij. ¶ Et sa-lu-tá-re tu- um da no-bis. †Mi-se-ri-cór-  
di- am. ¶ Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-tu- i Sancto.



Osténde.

¶. Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui.

800554.

R. Vísita nos in salutári tuo.

[*Oratio. Excita quésumus Dómine. 14.*]

**C Ad ix.**

*Hymnus. Rerum Deus. ut in psalterio notatur. [147].*

[*Ant. Ecce véniet.]<sup>343</sup> 66.*

*Psalmi Mirabília testimónia. (cxvij. ix.) [150].*

*Clamávi. (cxvij. x.) [151].*

*Príncipes. (cxvij. xi.) [151].*

*Capitulum. Roma. 13. [13, 14.]*

**S**icut in die honéste ambulémus, dicítiis, non in contentióne et non in comessatióibus et ebri- emulatióne : sed induímini Dóminum etátibus, non in cubílibus et impu- Jesum Christum.

1519:17r; 1531:7r; 1531-P:13v.<sup>344</sup>

7728. **Resp.** IV.  *Uper te Hie-rú-sa-lem. †O-ri- é-tur Dómi-nus. ij.*

7728a. *V. Et gló-ri- a e-jus in te vi-dé-bi-tur. †O-ri- é-tur.*

*V. Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-tu- i Sancto.*

*Su-per te.*

8023. *V. Dómine Deus virtútum convérte nos.*

*R. Et osténde [fáciem tuam et salvi érimus].<sup>345</sup>*

[*Post missam, ante prandium.*]

*Omni die per annum excepta die parasceve, post missam in ultimo recessu ante prandium in statione puerorum dicitur ps. De profundis. [340]. pro omnibus fidelibus defunctis sine nota et sine Glória Patri. cum Kyrie eléyson. Christe eléyson. Kyrie eléyson. Pater noster. [1].*

[*V.*] Et ne nos [indúcas in tentatióne].

*R.* Sed libera nos a malo.

*V.* Réquiem etérnam [dona eis Dómine].

8183.

*R.* Et lux perpétua lúceat eis.

*V.*] A porta ínferi.

7923.

[*R.*] Erue Dómine áimas eórum.

*V.*] Credo vidére [bona Dómini].

8000.

*R.* In terra vivéntium].

*Non dicitur Requíescant in pace. ante orationem pro mortuis secundum usum Sarum : sed post orationem loco Benedicámus Dómino. [nunquam enim dicitur Benedicamus. ante orationem de sanctis : neque Requiescant in pace. ante orationem pro mortuis : sed dicitur Benedicamus. post orationem de sanctis]<sup>346</sup> dicitur.*

[*V.*] Dóminus vobíscum.

800121.

[*R.*] Et cum spíritu tuo.

*V.*] Orémus.

[*Oratio.*]

**A**bsólve quésumus Dómine áimas famulórum tuórum pontíficu-<sup>347</sup> regum,<sup>347</sup> sacerdótum, paréntum,<sup>348</sup> benefactórum nostrórum, et ómnium fidélium defunctórum, ab

omni vínculo delictórum : ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et électos tuos resuscitáti<sup>349</sup> respírent. Per Christum Dóminum nostrum.  
[*R.*] Amen.

[*V.*] Requíescant in pace.

800378.

[*R.*] Amen.

**C Ad ij. vespertas.**

AS:109; 1519-P:139v, 140r; 1531:7r; 1531-P:38r.

1. Ant.  
I.v.  
4853.  E-de a dextris \* me- is : dix-it Dómi-nus Dómi-  
no me-o. *Ps. Dixit Dóminus. (cix.) [311].*

AS:109; 1519-P:140r, 140v; 1531:7r; 1531-P:38r.

2. Ant.  
IV.iv.  
2865.  I-dé-li- a \* ómni- a mandá-ta e-jus : confirmá- ta  
in sé-cu-lum sé-cu-li. *Ps. Confitébor. (cx.) [312].*

AS:109; 1519-P:140v, 141r; 1531:7r; 1531-P:38r.

3. Ant.  
IV.vi.  
3251.  N mandá-tis \* e-jus vo-let nimis.  
*Ps. Beátus vir. (cxj.) [313].*

Dominica prima adventus.

AS:109; 1519-P:141r, 141v; 1531:7r; 1531-P:38r.<sup>350</sup>

4. Ant.

VII.ii.



It nomen Domi-ni \* be-ne-díctum in sé-cu-la.

4971.

Ps. Laudáte púeri. (cxij.) [313].

AS:109; 1519-P:141v, 144r; 1531:7r; 1531-P:38v.<sup>351</sup>

5. Ant.

T. Per.



Os qui ví-vimus \* be-ne-dí-cimus Dómi-no.

3960.

Ps. In éxitu. (cxijj.) 69\*.

[*Finito psalmo predicto modo reincipiatur antiphona a cantore et percantetur a choro cum neupma.]*<sup>352</sup>

*He predicte antiphone cum suis psalmis dicantur omnibus dominicis per adventum. Et a Dómine ne in ira. usque ad dominicam in ramis palmarum, et in ipsa dominica. Et a Deus ómnium. usque ad adventum Domini quando de dominica agitur.*

*Capitulum.* Hora est. 66.

[*Quidam]*<sup>353</sup> clericus de secunda forma [*solus*]<sup>354</sup> incipiat [*loco nec habitu mutato*]<sup>355</sup> hoc Responsorium.

AS:16; 1519:17r; 1531:7r.<sup>356</sup>

Resp.

IV.

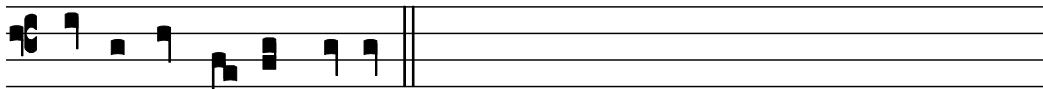
7790.



U ex-úrgens Dómi-ne.

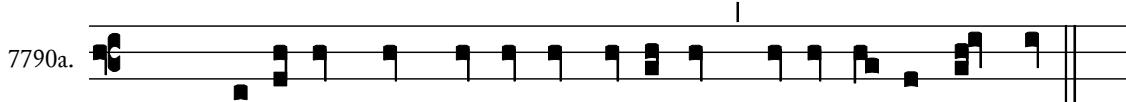
Dominica prima adventus.

*et per cantetur a choro.*



†Mi-se-ré-be- ris Sy-on.

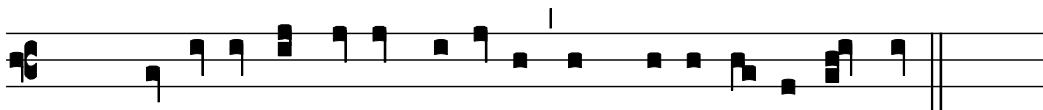
*Clericus.*



¶ Qui- a tempus mi-se-réndi e-jus qui- a ve-nit tempus.

*Chorus.* †Miseréberis Syon.

*Clericus.*



¶ Gló-ri- a Pa-tri et Fí-li- o : et Spi-rí-tu- i Sancto.

*Chorus.* Tu exúrgens Dómine miseréberis Syon.

*Hoc Responsorium dicatur quotidie ad vespertas per totum adventum supradicto modo usque ad O Sapiéntia. quando de temporali agitur, preterquam in sabbatis [et in festis sanctorum]<sup>357</sup> : ita quod in feriis dicitur ab uno solo puerō in prima forma, loco nec habitu mutato : sicut in dominicis ab uno clericō de secunda forma [juxta voluntatem regentis chorū dicitur. Quod observetur omni die dominica per annum ad secundas vespertas quando de temporali agitur, et quando ad vespertas habetur Responsorium excepta die dominica in ramis palmarum, tunc dicitur ad ij. vespertas Responsorium in superiori gradu ab uno solo clericō].<sup>358</sup>*

*Hymnus.* Cónditor alme sýderum. ii.

¶ Roráte celi de super. 12.

AS:16; 1519:17v; 1531:7r.

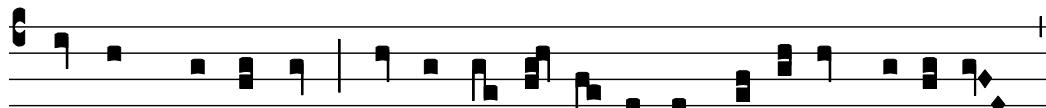
Ant.  
VIII.i.



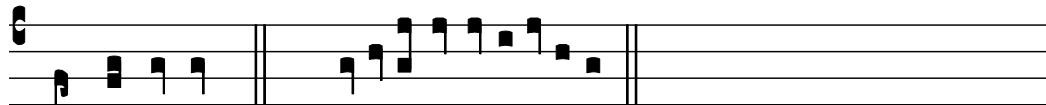
E tíme- as \* Ma- rí- a : inve-ní-sti grá- ti- am

3863.

Dominica prima adventus.



a-pud Dómi-num : ecce concí-pi- es et pá-ri- es Fí-li- um



al-le-lú-ya. Ps. Magníficat. 69\*.

*Oratio.* Excita, quésumus Dómine. 14.

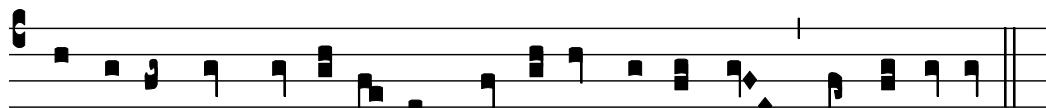
*Memoria de sancta Maria.*

AS:16; 1519:17v; 1531:7r.<sup>359</sup>

Ant.  
VIII.i.



E- á-ta es \* Ma- rí- a que cre-di-dís-ti : perfí-ci-



éntur in te que dicta sunt ti-bi a Dómi-no al-le-lú-ya.

V. Egregiétur virga de radíce Jesse.<sup>360</sup>

8044.

[R. Et flos de radíce ejus ascéndet.]

*Oratio.* Deus qui de beáte Maríe. 20.

*Hic ordo memoriarum de sancta Maria ad j. vesperas et ad matutinas et ad ij. vesperas hujus dominice servetur per totum adventum in dominicis et in festis ix. lectionum. Etiam in commemoratione festi loci ad matutinas et ad primas vesperas tantum ubi ecclesia non est de sancta Maria : nisi quando antiphona Beáta es María. super ps. Magníficat. dicitur tunc ad memoriam de sancta Maria dicetur antiphona Ne tímeas [7v.] María invenísti grátiam. 87. si a festo cum regimine chori vacaverit in crastino tantum vel nisi quando ant. O Sapiéntia. in die dominica incipienda sit : tunc enim dicetur Antiphona Ave María. 19. in utrisque vesperis ipsius dominice ad*

Dominica prima adventus.

---

*memoriam de sancta Maria.*

*Deinde dicantur vespere de sancta Maria supradicto modo : et postea dicantur vigilie mortuorum scilicet Placébo. et.<sup>361</sup> Dírige. usque ad laudes tantum et cetera [437]. [et hoc statim post vespertas de sancta Maria ante completorium de die.]<sup>362</sup>*

[*Rubrica de officio mortuorum.*]<sup>363</sup>

**D**icantur autem vigiliae mortuorum quotidie cum missa in crastino in capitulo nisi in primis vesperis festorum ix. lectionum usque ad vigiliam nativitatis Domini [nisi in festis ix. lectionum et in commemorationibus]<sup>364</sup> : et a crastino octavarum epyphanie usque ad iij. feriam ante pascha : et in ipsa tertia feria fiant vigiliae mortuorum cum ix. lectionibus in conventu et cum missa [mortuorum]<sup>365</sup> in crastino : nisi aliquod festum duplex impedit, vel in ipsa iiiij. feria contigerit : et tunc fiat predictum servitium in aliqua die precedenti ipsius ebdomade que ad hoc vacaverit : videlicet in dominica vel in ij. feria, et sic compleatur servitium mortuorum usque ad octavam pasche nisi corpus presens forte contigerit. Post octavas vero pasche non fit servitium mortuorum in conventu : nisi corpus presens affuerit vel dies anniversarius vel dies tricennalis<sup>366</sup> [forte]<sup>367</sup> contigerit : usque in crastinum sancte Trinitatis. In crastino autem sancte Trinitatis et ab hinc fiant quotidie vigiliae mortuorum usque ad adventum Domini : nisi per octavas et in octavis Corporis Christi, visitationis, assumptionis, nativitatis beate Marie, dedicationis ecclesie et Nominis Jesu.<sup>368</sup>

Canonico enim<sup>369</sup> defuncto : statutum est triginta dierum in conventu obsequium fieri : et trigintale<sup>370</sup> separatim unumquemque [celebrare]<sup>371</sup> presbyterorum [ad]<sup>372</sup> reliquos vero cujuscunque ordinis sint separatim viginti psalteria cantare, et ab uno [presbytero]<sup>373</sup> quoque in ebdomada sua privatim ejus anniversarium celebrari.<sup>374</sup>

Impediuntur autem debite vigiliae mortuorum per totum annum per festa duplia : in primis vesperis et secundis et in octava die epyphanie et aliarum octavarum quando dicitur hymnus Salvátor mundi Dómine. [369]. nisi corpus presens affuerit. In omnibus etiam aliis festis ix. lectionum et in festis iij. lectionum et in octavis in quibus chorus regitur, et in diebus dominicis in primis vesperis tantum, [et]<sup>375</sup> similiter fiat in commemoratione beate Marie et festi<sup>376</sup> loci.

Fiant autem vigiliae mortuorum cum ix. psalmis et ix. antiphonis et ix. lectionibus quandocunque corpus adest presens, vel quando dies anniversarius vel dies tricennalis contigerit<sup>377</sup> : nisi in tempore paschali. In paschali vero tempore, dicuntur tres psalmi et tres lectiones cum tribus antiphonis super psalmos ante lectiones qualiscunque nocturnus dicitur et omnes antiphone cum suis psalmis ad vespertas scilicet Placébo. et [omnes]<sup>378</sup> antiphone super psalmos in laudibus dicantur.

**C**Et sciendum est quod quandocunque antiphona sequitur immediate ps. Diléxi. tunc non dicetur ultimus versus ejusdem psalmi, quia idem est cum antiphona Placébo.

## Rubrica de officio mortuorum.

---

*Post octavas vero pasche in quacunque feria inchoetur officium mortuorum : incipiatur a primo nocturno et compleantur [duo]<sup>379</sup> sequentes nocturni in eadem ebdomada, si fieri potest, sive autem fieri possit sive non deinceps non servetur ordo nocturnorum sed feriarum in hoc tempore sicut in aliis temporibus observetur : ita tamen quod quandocunque fit servitium pro corpore presenti : cujuscunque fuerit et in anniversariis et tricennalibus episcoporum in predicto tempore, semper dicuntur antiphone, psalmi, versus, lectiones, et duo Responsoria de primo nocturno.*

**C** Sciendum est autem quod in tempore paschali semper erit tertium Responsorium Libera me Dómine de morte etéerna. [455]. cum his tribus versibus scilicet Dies illa. *V.* Quid ergo misérrimus. *V.* Nunc Christe te pétimus. Et quandocunque dicitur hoc predictum Responsorium Libera me. semper reincipiatur ab illis clericis qui versum Responsorii cantaverunt quandocunque corpus adest presens et in anniversariis et tricennalibus episcoporum et quattuor personarum principalium : scilicet Decani, Cantoris, Cancellarii et Thesaurarii : et in die animarum post ultimam reincarnationem Dum véneris. [In omnibus vero aliis vigiliis mortuorum quando hoc predictum Responsorium dicitur, repetatur a choro post ultimum versum.]<sup>380</sup>

**C** In anniversariis [vero]<sup>381</sup> episcoporum et quandocunque corpus adest presens et in die animarum iij. vj. et ix. Responsoria debent repeti ab illis clericis qui versum Responsorii cantaverunt.

**C** In quotidianis obsequiis mortuorum videlicet quando corpus non est presens vel dies anniversarius vel tricennalis non habentur<sup>382</sup> : tunc fiunt vigilie mortuorum cum tribus [8r.] lectionibus tantum : et ix. psalmis et una sola ant. super omnes psalmos ad vespertas que erit Placébo. et cum hac [sola]<sup>383</sup> ant. [scilicet]<sup>384</sup> Dírige. super omnes psalmos ante lectiones et tunc semper ante lectiones dicitur iste versus Compláceat tibi Dómine ut éruas me. Responsorium Dómine ad adjuvándum me résponce. Omnes lectiones in secunda forma legantur, versus quoque Responsoriorum ab eisdem lectoribus dicantur : ita quod prima et iij. lectiones ex parte chori legantur : et ij. lectio ex altera parte chori.

**C** Ad laudes vero hec sola ant. super psalmos dicitur Exultábunt Dómino [ossa humiliáta]. [460]. Et hec omnia sine nota<sup>385</sup> dicantur : statim post vespertas de die et de sancta Maria ante completorium de die.

In lectionibus vero legendis et Responsoriis dicendis ordo feriarum servetur : videlicet die dominica et feria iij. lectiones et Responsoria de primo nocturno et ij. et v. feria lectiones et Responsoria de secundo nocturno et iij. et vj. feria lectiones et Responsoria de iij. nocturno ita tamen quod semper in iij. et vj. feria sit iij. Responsorium Libera me

Rubrica de officio mortuorum.

Dómine de viis infénni. [458].

*In quotidianis obsequiis mortuorum cum ix. psalmis et iij.<sup>386</sup> lectionibus [tertium]<sup>387</sup> Responsorium nunquam repetatur.*

**C** Notandum vero quod quandocunque corpus adest presens vel dies anniversarius vel dies tricennalis contigerit : per totum annum dicitur commendatio animarum cum nota statim post primam ante missam capituli pro defunctis. Super psalmos antiphona [quod semper]<sup>388</sup> a quodam clérico de superiori gradu incipiatur hoc modo.

AS:585; 1519:18v; 1520-S:156r; 1531:8r; 1531-P:53v.

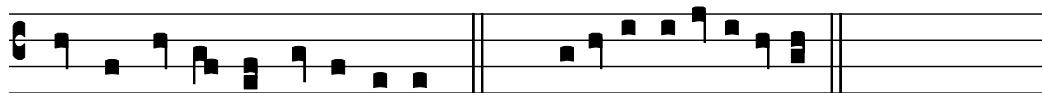
Ant.

VII.ii.



4167.

Equi- em e-térmam \* do-na e- is Dómi-ne : et lux



perpé-tu- a lú-ce- at e- is. Ps. Beáti immaculáti. (cxvij.) [96].  
usque ad psalmum Ad Dóminum cum tribulárer.<sup>389</sup>

*Finitis psalmis sine Glória Patri. tota antiphona repetatur.*

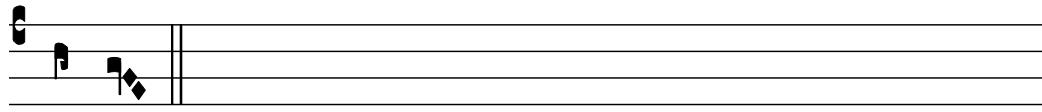
*Qua dicta sequatur [hoc modo].<sup>390</sup>*

AS:586; 1519:18v; 1520-S:156r; 1531:8r; 1531-P:53v.<sup>391</sup>



9040.

Y-ri- e-léyson. R. Christe-léyson. V. Ky-ri- e-



léyson.

*Deinde dicitur Pater noster. <privatim> sine pronuntiatione Et ne nos in. [i].*

*Et postea dicitur ps. Dómine probásti. (cxxvij.) sine nota. [345].*

*Finito psalmo sine Glória Patri. statim incipiatur missa in capitulo.*

*Officium Réquiem etérmam.<sup>392</sup>*

*Quandocunque enim dicitur commendatio semper dicitur sedendo [et nunquam*

Rubrica de officio mortuorum.

---

*stanto]<sup>393</sup> supradicto modo usque ad antiphonam dicendam super<sup>394</sup> psalmos. Quando vero sigillatim<sup>395</sup> extra conventum dicitur commendatio : tunc enim immediate post ps. Dómine probásti. dicitur*

8183. *V. Réquiem etérnam [dona eis Dómine.*

*R. Et lux perpétua lúceat eis.]*

7923. *V. A porta íferi.*

*[R. Erue Dómine áimas eórum.]*

8000. *V. Credo vidére bona Dómini.*

*[R. In terra vivéntium.]*

800121. *V. Dóminus vobíscum.*

*[R. Et cum spíritu tuo.*

*V.] Orémus.*

[*Oratio.*]

**T**ibi Dómine commendámus áni-  
mas famulórum famularúmque  
tuárum, et ómnium fidélium defunc-  
tórum : ut defúncti século tibi vivant,  
et que per fragilitátem mundáne con-

versatiónis peccáta admisérunt : tu  
vénia misericordíssime pietatis abstér-  
ge. Per Christum Dóminum nos-  
trum. [R.] Amen.

800378. *[V.] Requiéscant in pace. [R.] Amen.*

*Nunquam enim dicitur alia commendatio in ecclesia Sarum sive corpus sit presens sive non quam ista predicta commendatio. Et semper dicatur sedendo usque ad antiphonam.*

*A die animarum usque ad tertiam feriam ante pascha dicitur Placébo. et Dírige.  
usque ad laudes tantum post vesperas diei : et de sancta Maria. Post matutinas vero de  
die et de sancta Maria dicuntur laudes mortuorum. Quandocunque enim dicitur  
servitium mortuorum in conventu nisi corpus presens fuerit : vel quando dicitur pro  
episcopis [vel pro decanis]<sup>396</sup> : et nisi in die animarum : semper dicatur Placébo. sedendo  
usque ad antiphonam super<sup>397</sup> psalmum. Similiter [fiat]<sup>398</sup> in laudibus. Ad Dírige. vero  
per totum tempus sedet chorus : nisi dum antiphona super psalmos ante lectiones dicatur  
quousque incipiatur lectio : ita tamen quod lectiones, [et]<sup>399</sup> verisiculum et Responsorium  
stanto dicantur vel legantur ab illis clericis scilicet qui dicturi sunt tantum. Chorus vero  
interim sedet. In repetitione autem noni Responsorii post ultimum versum stet chorus  
usque ad j. antiphonam super laudes incipiendam. Prostratus [vero]<sup>400</sup> debet esse chorus*

---

*in omni feria, quando de feria agitur, extra tempus pasche : et in vigiliis mortuorum iij. lectionum. Ad Placébo. ex quo dicitur Kyrie eléyson. donec ultima oratio dicatur, et ad Dírige. similiter dum Pater noster. dicitur ante lectiones. Post psalmum Benedictus. eodem modo quo post psalmum Magnificat ad Placébo.*

*[Et hoc est generale per totum annum quod quotienscumque sunt genuflexiones in choro ad vesperas vel ad matutinas de die tocians fiant in obsequiis mortuorum quamvis ix. lectiones fiant, nisi corpus presens fuerit, vel dies anniversarius ejusdem ecclesie episcoporum fuerit, tunc enim genuflexere chorum non licet, sed continue stare tenetur Placebo. donec finiatur et in singulis nocturnis ad Dirige. dum dicitur oratio dominicalis ante lectiones et in laudibus tantum ad psalmum Miserere mei. et a versiculo ante Benedictus. quousque illius obsequii officium expleatur et in reliqua psalmodia : et in omnibus aliis sedere licet.*

**C** *Sciendum est quod in vigilia mortuorum nunquam fiant prostrationes in paschali tempore : nec in aliquo festo ix. lectionum vel iij. cum regimine chori, nec in commemorationibus beate Marie, vel sancti loci : vel in octavis nec infra octavas sanctorum.]<sup>401</sup>*

*Quandocunque corpus adest presens, et quando fit servitium [mortuorum]<sup>402</sup> pro epis- copis : omnes clerici stare tenentur ad Placébo. per totum tempus. Ad Dírige. vero : ut in alio tempore. Ad laudes [vero]<sup>403</sup> similiter, per totum tempus : nisi ab inceptione psalmi Te decet. usque ad versum ante psalmum Benedictus.*

**C** *In vigiliis quoque mortuorum iij. lectionum extra tempus pasche, omnes versus dicantur a sacerdote executore officii : loco nec habitu mutato.<sup>404</sup> In anniversariis et tricennalibus episcoporum ecclesie Sarum : totum servitium discurrat more duplicitis festi scilicet sancti Johannis baptiste, habitus tamen hic non mutatur legendo nec<sup>405</sup> cantando. [8v.]*

*[Tabula etiam de lectionibus legendis et Responsoriis cantandis disponitur sicut in predicto festo, excepto quod]<sup>406</sup> nullum etiam Responsorium a tribus cantatur : nisi nonum. Tertium quoque vj. et ix. Responsoria repetantur a<sup>407</sup> clericis qui versum Respon-sorii cantaverunt.*

*Lectiones vero non in pulpito : sed ad gradum chori super lectrinum legantur. Executor tamen officii in orationibus dicendis locum non mutet nec habitum. Omnes etiam<sup>408</sup> versus dicantur et respondeantur sub eodem tono quo in tribus noctibus ante pascha [sed Responsiones in audientia non respondeantur].<sup>409</sup>*

*In omnibus aliis anniversariis et tricennalibus prima antiphona super primum psalmum ad Placébo. in superiori gradu inchoetur. Cetere [autem]<sup>410</sup> antiphone in secunda*

---

*forma discurrent per ordinem excepta antiphona super psalmum Magnificat. et j. antiphona super primum psalmum ad Dírige. et prima antiphona super laudes, et antiphona super psalmum Benedictus. que in superiori gradu discurrent.*

*Sex prime lectiones in secunda forma legantur : loco nec habitu mutato suorum quoque versus Responsiorum ab eisdem lectoribus cantentur.*

*Septima lectio cum suo versu Responsorii et sic deinceps : in superiori gradu supradicto modo discurrent : ita tamen quod ix. Responsorium a duobus de superiori gradu cantetur ad gradum chori habitu non mutato cum suis tribus versibus. Omnes vero versus ab aliquo<sup>411</sup> sacerdote in<sup>412</sup> superiori gradu dicantur sub eodem tono quo in tribus noctibus ante pascha : loco nec habitu mutato, vel ab executore officii. Et respondeat chorus supradicto modo.*

*Quando vero fit servitium [mortuorum]<sup>413</sup> pro corpore presenti non pro uno canonico : omnes antiphone in superiori gradu secunda forma discurrent [supradicto modo].<sup>414</sup> Tres prime lectiones cum suis responsoriis in secunda forma, quarta et deinceps in superiori gradu.<sup>415</sup> Singula Responsoria a duobus cantentur : et versus eorundem ad caput corporis defuncti ad orientem conversis : habitu non mutato. Ultimum vero Responsorium a tribus cantatur [cum repetitione]<sup>416</sup> : loco et habitu predictis [: ita tamen quod ab ipsis cantoribus inchoetur].<sup>417</sup> Singuli versus a duobus pueris ibidem dicuntur : habitu non mutato sub eodem tono quo in tribus noctibus ante pascha : sicut jam sepe ante dictum est [hoc modo].<sup>418</sup>*

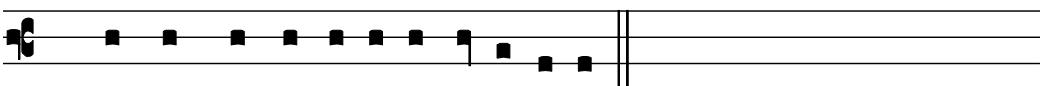
1519:19v.

8183.



*X. Réqui- em e-térrnam do-na e- is Dómi-ne.*

*Non respondeatur in audientia quando dicitur a duobus.*



*R. Et lux perpé-tu- a lú-ce- at e- is*

*[Executor officii tamen in orationibus dicendis, locum non mutatum nec habitum : si fuerit corpus canonici cuiuscunque. Eodem modo fiat servitium in anniversariis episcoporum ejusdem ecclesie.]<sup>419</sup>*

---

**C**Et sciendum est quod in obsequiis pro corpore presenti non incensatur corpus ad psalmum Magnificat. vel ad psalmum Benedictus. nisi fuerit corpus regis, episcopi, ducis, comitis, vel baronis sed quando ad ecclesiam deportatur corpus : tunc ad portam introitus cimiterii aqua benedicta aspergatur : et postea incensetur.<sup>420</sup> Si vero corpus canonici cuiuscunque fuerit : eodem modo fit servitium, quo in anniversariis episcoporum ejusdem loci vel ejusdem ecclesie.

Notes.

---

Notes, pages 1-96.

<sup>1</sup> Seneca, *Medea*, 176.

<sup>2</sup> Seneca, *Thyestes*, 598.

<sup>3</sup> 1519:2r. In 1519. the rubrics for all of Advent are gathered in ff. 2r-3v.

<sup>4</sup> 1519:2r. indicates 'quarto die decembris'.

<sup>5</sup> SB:i.

<sup>6</sup> 'octava', SB:i.

<sup>7</sup> SB:i.

<sup>8</sup> SB:i.

<sup>9</sup> SB:i.

<sup>10</sup> SB:iii.

<sup>11</sup> SB:iii.

<sup>12</sup> SB:iii.

<sup>13</sup> SB:iii.

<sup>14</sup> Cf. *Crede Michi* (1495) Cap. 'De Contingentibus in Dominica Adventus Domini.' [SB:iii.]

<sup>15</sup> fiat. 1519:3r.

<sup>16</sup> SB:iii.

<sup>17</sup> 'Responsoria', SB:iii.

<sup>18</sup> *Directorium A.D. 1495, 1501.* [SB:iii.]

<sup>19</sup> 'Responsoria ferialia', SB:iii.

<sup>20</sup> *Directorium 1495, 1501.* [SB:iii.]

<sup>21</sup> 1519:4r.

<sup>22</sup> AS:1.

<sup>23</sup> 1519:4r.

<sup>24</sup> US-II:208.

<sup>25</sup> In 1519:4r. 'inténde' is set C.C.C, 'semper' is set C.C. In AS:1. 'Allelúya' is set C.CD.C.CB. In 1519:4r. 'Allelúya' is set C.CD.Cb.B. In US-II:lxxv. 'adjuvándum' is set C.C.D.C.

<sup>26</sup> 1519:4r.

<sup>27</sup> AS:1.

<sup>28</sup> 1519:4r.

<sup>29</sup> AS:1.

<sup>30</sup> 1519:4r.

<sup>31</sup> 1519:4r. In US-II:lxxv. this Psalm-tone begins with the intonation, and a mediation including upper inflection occurs at 'meas ad prélium'. If this were adopted B $\flat$  would be appropriate.

Be-ne-dictus Dómi-nus De-us me-us : qui do-cet ma-nus me- as ad pré-li- um :]

<sup>32</sup> US-II:209.

## Notes.

---

<sup>33</sup> 1519:4r.

<sup>34</sup> US-II:209.

<sup>35</sup> 1519:4v.

<sup>36</sup> US-II:lxxv. indicates the incipit of 'Lauda' as ending GB $\flat$ . This may be an older and more authentic form.

<sup>37</sup> 1519:4v.

<sup>38</sup> 1519:4v. uses an F-clef to indicate B $\flat$ .

<sup>39</sup> AS:pl. a.

<sup>40</sup> US-II:209.

<sup>41</sup> 'thuribulum' appears in 1519:4v. 'thuribulandum' is also possible here, but not normal.

<sup>42</sup> quascunque. [US-II:209.]

<sup>43</sup> US-II:209.

<sup>44</sup> US-II:209.

<sup>45</sup> 'nisi'. [US-II:209.]

<sup>46</sup> 'tace/a/tur', US-II:209

<sup>47</sup> US-II:209.

<sup>48</sup> hoc modo subsequitur legendum. [US-II:209.]

<sup>49</sup> 1519:4v.

<sup>50</sup> AS:pl. a. and 1519:4v give this lectio a fifth lower, in the F-clef.

<sup>51</sup> 1519:4v. US-II:210. has [*sub isto tono*] and indicates an inflection on 'grátias' : C.B.C. In AS:pl. a. this music is set a fifth lower, in the F-clef ; 'grátias' is set F.E.F.

<sup>52</sup> 1519:4v.

<sup>53</sup> 1519:5r. indicates B $\flat$  on the second syllable of 'suscitábo' and at 'regnábit'. This may imply B $\flat$  continuously from 'suscitábo' through 'regnábit'. 1519:5r. does not indicate B $\flat$  at 'justum'. 1519:5r. sets 'fáciet' C.CBCBCA &c. BL-52359:1r. has B-flat at 'suscitábo David'; the first syllable of 'judícium' is set G; 'Glória' is set GC.CB.BG; 'Spirítui Sancto' is set G.GA.AGAGF.GACBC GAG.G.

<sup>54</sup> 'qui habent invitatorium triplex', US-II:2; Risby:1r. 1519:5r. has 'que habent Introitum duplex'.

<sup>55</sup> 1519:5r.

<sup>56</sup> In 1519:5v. and in BL-52359:1r. the final phrase begins with D. AS:2. gives the 'Amen' indicated. AS:pl. b. has EFE.E. Other sources show the standard EF.EDE formula.

<sup>57</sup> 1519:5v.

<sup>58</sup> US-II:210.

<sup>59</sup> This versicle is given as found in 1519:5v. In AS:2. the melisma is BCBAGACBGA.

<sup>60</sup> 1519:5v.

<sup>61</sup> US-II:210.

<sup>62</sup> 1519:5v.

<sup>63</sup> 1519:5v.

<sup>64</sup> US-II:210.

<sup>65</sup> 'post hymnum in laudibus'. 1519:5v.

## Notes.

---

<sup>66</sup> US-II:210.

<sup>67</sup> 1519:5v.

<sup>68</sup> 'respondeat chorus', 1519:5v.

<sup>69</sup> AS:3.

<sup>70</sup> In AS:3. the intonation is simply 'Ecce nomen'.

<sup>71</sup> US-II:210.

<sup>72</sup> 1519:5v.

<sup>73</sup> AS:3. shows the simple form: A C C etc.

<sup>74</sup> 1519:5v.

<sup>75</sup> 1519:5v. AS:3 has C Cb C.

<sup>76</sup> 1519:6r. AS:3. has Cb.C.

<sup>77</sup> 1519:6r.

<sup>78</sup> 1519:6r.

<sup>79</sup> AS:3.

<sup>80</sup> US-II:210.

<sup>81</sup> AS:3-5. contains rubrics for the termination of prayers, as does US-I:240-242.

<sup>82</sup> US-I:211.

<sup>83</sup> finias. 1519:6r.

<sup>84</sup> 'Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Sancte Spiritus Deus : [vel sic Qui cum Patre et Spiritus Sancto :] US-I:241.

<sup>85</sup> tantum. 1519:6r.

<sup>86</sup> This prayer does not appear to be part of the Sarum Breviary. It is found in the ms. Cologne, Bibliothek des Metropolitankapitels, ms 137 (end of 9c), a Gregorian sacramentary with the Supplementum of Benedict of Aniane. It is printed in Dom Deshusses *Le sacramentaire grégorien. Ses principales formes d'après les plus anciens manuscrits.* (3 vols.) Spicilegium Friburgense, 1971-1982. 37, p. 718, where it appears as:

Oratio in introitu portae.

Domine Jesu Christe qui introitum portarum Hierusalem salvans sanctificasti, dum splendore gemmarum duodecim totidem apostolorum nomina praesignasti, et qui per organum propheticum promisisti : Lauda Hierusalem Dominum quia confortavit seras portarum tuarum et benedixit filios tuos in te, te quaesumus ut ponas omnes fines domus istius sanctae Mariae et sancti Petri pacem, ut velociter currens interius sermo tuus adipe frumenti satiet eos, Spiritus Sanctus dicentes : Magnus Dominus noster Jesus Christus, et magna virtus ejus et sapientiae ejus non est numerus. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

See also Joseph P. Crowley, 'Latin Prayers Added into the Margins of the Prayerbook British Library, Royal 2.A.XX. a the Beginnings of the Monastic Reform in Worcester', *Sacris Erudiri* 45 (2006): 223-303.

<sup>87</sup> 'includimus', 1519:6v.

<sup>88</sup> US-I:242.

## Notes.

---

<sup>89</sup> 1519:6r-6v. In 1531:1v. the benedictions precede the termination of the prayers. In 1519-1520 the termi-nation of the prayers precede the benedictions. This edition follows the latter arrangement, which is also the sequence in which the items occur in the office.

<sup>90</sup> In AS:4. 'Benedicámus Dómino.' ends DCBAB. The various settings of 'Benedicámus Dómino.' found in 1520:71r. will appear amongst the Versiculorum. There seems to be no indication that Rx. *Deo grátias* is sung here. It appears that this would be said *sub silentio*. This allows the soloist freedom to execute the V. without regards to a sung response.

<sup>91</sup> 'nec abhinc aliquo [alio] sabbato usque ad sabbatum in octavis pasche quod dicitur in albis'. US-II:210. and 1519:6v.

<sup>92</sup> US-II:211.

<sup>93</sup> In 1519:6v. 'nostrum' ends on C. In AS:4. 'nostrum' has no inflection.

<sup>94</sup> 1519:6v.

<sup>95</sup> see US-I:241.

<sup>96</sup> In AS:5. the final note is A.

<sup>97</sup> AS:5.

<sup>98</sup> AS:5.

<sup>99</sup> AS:5.

<sup>100</sup> In 1519:7r. and in BL-52359:1v. 'María' is set D.DA.A. In BL-52359:1v. the neumes for 'in mu-' appear to have been erased.

<sup>101</sup> 1519:7r. 'Similiter ad j. Vespertas Festi Loci et quando cantatur primum O!' *Crede Michi.* [SB:viii.]

<sup>102</sup> 1519:7r.

<sup>103</sup> 1519:7r.

<sup>104</sup> US-II:211.

<sup>105</sup> 1531:1v. is unusual in including the word 'semper'. It is omitted in 1516:1v. and in 1519:7r. 'Semper' occurs in only a minority of Sarum printed missals.

<sup>106</sup> 'genitricem Dei', BL-52359:1v.

<sup>107</sup> 1519:7r.

<sup>108</sup> 1519:7r.

<sup>109</sup> US-II:211. c.f. 1519:7r.

<sup>110</sup> 1519:7r-7v. US-II:212. : 'qui dicturi sunt interim tam ad laudes.'

<sup>111</sup> 1519:7v. c.f. US-II:212.

<sup>112</sup> SB:viii.

<sup>113</sup> 1531:1v. indicates Isaiah Chapter 5.

<sup>114</sup> *Queras hymnum in Sanctorali in servitio Annunciationis B. Marie virginis.* [SB:ix.]

<sup>115</sup> US-II:212.

<sup>116</sup> 1519:7v.

## Notes.

---

<sup>117</sup> While this versicle does not appear in the sources, it would seem to be appropriate. At the corresponding place in (some) Sarum Books of Hours the *¶. Deus in adjutórium* appears here.--this is the typical lay substitution verse for 'Dóminus vobíscum.'

<sup>118</sup> 1519:7v.

<sup>119</sup> 1519:7v.

<sup>120</sup> US-II:3.

<sup>121</sup> 1519:7v.

<sup>122</sup> 1519:8r. has 'in hac continéntur.'

<sup>123</sup> 1519:8r.

<sup>124</sup> 1519:8r. omits 'júgiter'.

<sup>125</sup> US-II:212.

<sup>126</sup> 'usque ad vigiliam pasche.' [US-II:212.] 'usque ad octa. pasche.' [1519:8r].

<sup>127</sup> 'Et per totam hebdomadam Pentecostes non dicitur Memoria de S. Spiritu ad Vesperas seu Matutinas de S. Maria.' *Crede Michi* (1495). [SB:x.] This Memorial will be said if the Choir is ruled ; otherwise it will be sung.

<sup>128</sup> 1519:7v.

<sup>129</sup> 'Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster', BL-52359:2r.

<sup>130</sup> 1519:8r.

<sup>131</sup> 1519:8r.

<sup>132</sup> BL-52359:2r. does not assign the prayers specifically to vespers and matins, but simply gives them as alternates.

<sup>133</sup> 1519:8r.

<sup>134</sup> SB:xi.

<sup>135</sup> 1519:8r.

<sup>136</sup> 1519:8r.

<sup>137</sup> SB:xi.

<sup>138</sup> US-II:213.

<sup>139</sup> *Post Pater noster. et Ave María.* (1525–6). [SB:xi.]

<sup>140</sup> US-II:213.

<sup>141</sup> AS:6. shows the whole versicle and response on C. 1519-P:144v. begins 'Et avérte' on D.

<sup>142</sup> US-II:213.

<sup>143</sup> 1519:4r has a slightly different melody from that of AS:1. (cf. 2\*.). In 1519:4r. 'inténde' is set C.C.C.

<sup>144</sup> Excerpta (ut videtur) haec sunt ex tractatu S. Osmundi *De Officiis Ecclesiasticis* Sarum, cap. xxvii, (Rock's *Church of our Fathers*, iv. append, p. 20). Legit tamen 'Primus elericus.' [SB:xii.]

<sup>145</sup> In BL-52359:2r. 'Ut' is set F.

<sup>146</sup> AS:7. contains only the first four notes of the *¶.*

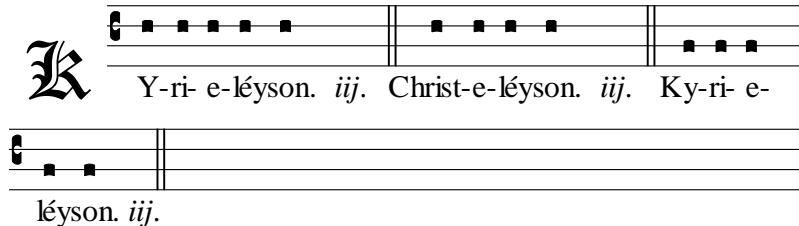
<sup>147</sup> US-II:213.

<sup>148</sup> US-II:213.

Notes.

---

<sup>149</sup> AS:7. gives the simpler form:



<sup>150</sup> US-II:4.

<sup>151</sup> US-II:213.

<sup>152</sup> US-II:213.

<sup>153</sup> Neither AS:7. nor US-II:lxxvij. gives the complete musical setting.

<sup>154</sup> US-II:213.

<sup>155</sup> US-II:213.

<sup>156</sup> US-II:4.

<sup>157</sup> Mariam et omnes. SB:xiii.

<sup>158</sup> At this point 1531:2v. has the second form of *Misereáтур* as printed below. This response is taken from SB:239.

<sup>159</sup> 'Postea primo ad altare conversus Confiteor, deinde ad sacerdotem conversus, ut prius sacerdos se habuit' [Et postea omnes conversi ad illum digniorem sacerdotem dicant Confiteor hoc modo : Confiteor ut ante.] US-II:214.

<sup>160</sup> 1531:2r. has simply 'Misereáтур vestri, &c.' here.

<sup>161</sup> 'vos Deus.' US-II:214.

<sup>162</sup> 'in omne opere vestra.' US-II:214.

<sup>163</sup> 'nostrórum', 1531:2v. Most Sarum sources, at least the printed Breviaries and Missals, have 'vestrórum'.

<sup>164</sup> 'et.' US-II:214.

<sup>165</sup> 'nobis', 1531:2v. Most Sarum sources, at least the printed Breviaries and Missals, have 'vobis'.

<sup>166</sup> 'Pater.' US-II:214.

<sup>167</sup> US-II:214.

<sup>168</sup> US-II:5.

<sup>169</sup> In AS:7. this music is set on C, not F. In 1519-P:150r. 'Orémus' appears as F.F.D.

<sup>170</sup> In AS:7. the recitation is on C. US-II:lxxvij shows F.D on 'Deus' ; 'seculórum' ends on A, not F.

<sup>171</sup> Sarum Breviary 1525-P:58r.

<sup>172</sup> Sarum Breviary 1525-P:58r.

<sup>173</sup> US-II:214.

<sup>174</sup> US-II:214.

<sup>175</sup> US-II:214.

## Notes.

---

<sup>176</sup> In AS:7. this music is set on C, not F. In 1519-P:152r. 'áduva nos' is set F.D.D E. US-II:5. has *V. Domine Deus virtutis converte nos.*

<sup>177</sup> US-II:215.

<sup>178</sup> US-II:215.

<sup>179</sup> [dicitur ps. Ad te levávi. quia post matutinas de die in ecclesia Sarum dicantur matutine de sancta Maria et tunc ps. Ad te levávi. : et iste psalmus dicitur per totum annum.] US-II:215.

<sup>180</sup> 'et Sicut erat.' [SB:xvi].

<sup>181</sup> US-II:215.

<sup>182</sup> US-II:216.

<sup>183</sup> US-II:6. has 'virtútis'.

<sup>184</sup> US-II:216.

<sup>185</sup> 'Dómine', BL-52359:2v.

<sup>186</sup> 'Post completorium, canitur aliqua antiphona de sancta Maria ante altare ejusdem. Et dum canitur, executor officii stet ad lectrinum quod ante altare est, ubi scilicet cotidie de ea celebratur missa solemniter : et ibi dicat.

'*V. Post partum.* [193]

'*Oratio.* Omnipotens sempitérne Deus qui glorióse. Per eúndem Christum Dóminum nostrum.'

[195]., John Hackney, ed. *Ordinale Sarisburicense* (BL Harley 1001):10.

<sup>187</sup> 1519:8r.

<sup>188</sup> Stanzas 5-7 of *Ave Maris Stella* (Feast of the Annunciation).

<sup>189</sup> SB:xvii. SB:xvii. has 'Et habitáre . . . facit . . .'.

<sup>190</sup> 1519:8r.

<sup>191</sup> 1519:8v.

<sup>192</sup> 1519:8r.

<sup>193</sup> 1519:8v.

<sup>194</sup> 1519:8v.

<sup>195</sup> 1519:8r.

<sup>196</sup> Seeing that the Sarum primers have here '*V. Ave María grátia plena Dóminus tecum. R. Benedícta tu in muliéribus et benedíctus fructus ventris tui.*', and that this versicle also appears in the breviaries at the devotion to the blessed Virgin at the conclusion of the morning hours of the Virgin, '*V. Ave María*' may well be considered as appropriate at this location, as appears in Mark Wayland Ardrey-Graves, '"More divine than human": Early Tudor plainchant and polyphony of the Lenten Compline Office in the Use of Salisbury, 1485-1558', Ph. D. dissertation, James Madison University, 2015.

<sup>197</sup> Processional ad usum Sarum 1519:175r. 'a morte perpétua liberémur.', *Hore beate virginis Marie : secundum usum Sarum.* (Simon Vostre, n.d.) (STC-15926-2068\_03) unpage (pdf: 49).

<sup>198</sup> Walter Frere, *The use of Sarum II* (Ordinale Sarum): 6.

<sup>199</sup> 1519:8r.

<sup>200</sup> US-II:216.

## Notes.

---

<sup>201</sup> AS:8. shows no inflections. In 1519:8v. 'apéries' is set F.E.F; 'Et os' is set on D.F; 'tuam' is set E.F.

<sup>202</sup> US-II:216.

<sup>203</sup> US-II:216.

<sup>204</sup> 1519:4r. has a slightly different melody from that of AS:1 (cf. 2\*.). In 1519:4r. 'inténde' is set C.C.C.

<sup>205</sup> 1519:8v.

<sup>206</sup> Excerpta ex Osmundi *De Officiis Sarum*, cap. xxiii. [SB:xvii.]

<sup>207</sup> 'Venant rectores chori', 1519:8v.

<sup>208</sup> In 1519:8v. the chorus enters at 'Occurámus'.

<sup>209</sup> 1519:6v.

<sup>210</sup> SB:xviii.

<sup>211</sup> In HS:2v. and BL-52359:3v. 'Patre' is set A.B.

<sup>212</sup> In 1531:3r. this rubric precedes the title 'In j. nocturno'.

<sup>213</sup> In BL-52359:4r. 'Juda' is set AB,A.A.

<sup>214</sup> In BL-52359:4r. 'óculi' is set A.G.G; 'ejus' is set CB.AG.

<sup>215</sup> 1519:9r. The blessings appear in *Benedictiones matutinales*. 3-5. In 1519:9r. 'Benedicitóne perpéтуa' &c. through 'Amen.' appears a fifth lower in the F-clef.

<sup>216</sup> US-II:217.

<sup>217</sup> 'benedictionem', 1519:9r.

<sup>218</sup> US-II:217.

<sup>219</sup> 'Jóathan', 1519:9r

<sup>220</sup> 1519:9v. c.f. US-II:217.

<sup>221</sup> 1519:9v.

<sup>222</sup> US-II:217. 'In red. It is followed by a long section in C headed in red *Hic agitur de accentu*. This is not printed here.' US-II:217, fn.

<sup>223</sup> Excerpta ex tractatu Osmundi *De Officiis*, cap. xxviii. [SB:xxi.]

<sup>224</sup> 'tres clerici de prima forma', BL-52359:4r.

<sup>225</sup> In BL-52359:4r. 'Dei' is set EGFEDFED; 'tegéntum' is similarly set FFE.EGFEDFED; 'dícite' is set DC.DEC.CDEFED; 'Israel' is set G.AC.CCACBCDDEBCAGCAGCAAG.

<sup>226</sup> 1519:9v.

<sup>227</sup> Excerpta ex tractatu Osmundi *De Officiis*, cap. xxviii. [SB:xxi.]

<sup>228</sup> 'primus clericus ex parte chori', BL-52359:4v.

<sup>229</sup> 'secundus ex altera parte chori', BL-52359:4v.

<sup>230</sup> 'decani', 1519:10r; 'Tertius ex parte chori', BL-52359:4v.

<sup>231</sup> US-II:9. (antiquum ordinale) indicates at this point 'Deinde tres insimul incipiant R. *Aspíciens*, et cantetur a choro.' That is, a repetition of 'Aspíciens' rather than V. 'Glória Patri'.

<sup>232</sup> 'inchoationem', 1519:10v.

## Notes.

---

<sup>233</sup> 1519:10v.

<sup>234</sup> In AS:10. 'datum est ei regnum et' appears a third lower. In BL-52359:4v. 'honor' is set FFEFCDFDF.CD; 'pópulus' is set GB<sub>b</sub>GAB<sub>b</sub>.A.A.

In 1519:10v. the B<sub>b</sub> at 'est' suggests that the previous B at 'datum' is natural ; in BL-52359:4v. 'datum est' appears with no flat. 1531:3v. has 'Potestas ejus patestas'.

<sup>235</sup> SB:xxiii.

<sup>236</sup> In 1519: 'Dóminus' is set C.C.C. US-II:9. (antiquum ordinale) omits *V. Glória*. It is odd that the *V.* ends on B, followed by the R<sup>7</sup>. resuming on F, a tritone below. In AS:10. the first R<sup>7</sup>. resumes at 'Ecce concípiens'. In NR:111. (after Codex Hartker:16) both R<sup>7</sup>R<sup>7</sup>. resume at 'ecce concípiens', eliminating the dissonant interval. In BL-52359:5r. 'desponsátam Joseph' is set A.C.CBCA.G GAAG.G; 'núncians' is set GA.G.G; 'apud' is set A.C; 'concípiens' is set B.DEDE.DC.CB; 'Dóminus' is set C.C.C. BL-52359:5r. omits 'ejus', but the music is present.

<sup>237</sup> In 1519-P:13r. B<sub>b</sub> is implied by the use of the F-clef for 'enim éxiet', but B<sub>#</sub> is implied by the use of the C-clef for 'enim salvum'. In BL-52359:5r. 'peccátis' is set F.G.E; the psalm-tone is IV.i.

<sup>238</sup> In AS:pl. E. no neume appears for the third syllable of 'concípiet'. 1519-P:13v. and 14v. have no flats. AS:pl. E. and BL-52359:5r includes the flats. In BL-52359:5r. 'ejus' is set A.GAG.

<sup>239</sup> 1519-P:17r. has no B<sub>b</sub>. In 1519-P:14v. and 17r. 'Oriétur' is set F.EFD.EC.F.

<sup>240</sup> 1519:11v.

<sup>241</sup> Bishop of Turin (ca. 380-465.) Sermon 19: 2. ff.

<sup>242</sup> 1519:11v.

<sup>243</sup> 'sequéntibus', BL-52359:5v.

<sup>244</sup> In BL-52359:5v. 'tibi' is set BDCC.BC; 'sanctum' is set D.DCCB.

<sup>245</sup> SB:xxiv.

<sup>246</sup> AS:11. shows no flat at 'muliéres'. At 'mater', AS has EF.F. 1519:12r. ends 'intácta' on FE. 1531:4r. has '... páries et hóminem : concípiens et páries Deum páriter et Hóminem. Ut ...'

<sup>247</sup> In 1519:12r. 'humilitátus' is set GF.G.AC.CCBAG.CD. 1519:12v. does not indicate the point of return after 'Glória Patri.' explicitly, but does so implicitly through capitalization of 'Configurátum'. In BL-52359:6r. 'Salvatórem' is set G.A.GABC.C; 'humilitatis' is set GF.G.AC.CB<sub>b</sub>A.G.CDc.

<sup>248</sup> In 1519:12v. the incipit of the Psalm omits the intonation and begins on D. In BL-52359:6r.

'appropinquábit' is set CA.B.A.G.G.

<sup>249</sup> 1519-P:18v. has no flat. In BL-52359:6r. 'súrgere' is set C.BAG.A; 'fulgens in' is set ACb.B B.

<sup>250</sup> In 1519-P:19r. 'Dóminus' is set E.D.C. 1519-P:19r. uses B<sub>b</sub> for 'omni oratióne'. But AS:pl. G. changes from B<sub>b</sub>-clef to C-clef here. SB:xxvi. has '... ómnibus homínibus : Dóminus ...' BL-52359:6r. has no flat; 'innotéscant' is set G.G.A.GF.

<sup>251</sup> The R<sup>7</sup>. *Véniet ut salvet.* is to be said sub silentio. In US-II:9, the R<sup>7</sup>. is omitted.

<sup>252</sup> 1531:4v. has 'Matthéum xxj.' This may possibly indicate that the chapter number is also to be sung.

<sup>253</sup> 1519:21v.

<sup>254</sup> 1519:21v.

Notes.

---

<sup>255</sup> 1519:12v. has 'de'.

<sup>256</sup> '*Omelia ejusdem lectionis de diversis tractatoribus.*', BL-52359:6v.

<sup>257</sup> 'in mérito', BL-52359:6v.

<sup>258</sup> In 1519:12v. 'finibus' is set C.C.BBA. In BL-52359:6v. 'Audíte' is set Cb.G.A; 'annunciáte' is set Ed.G.AC.BC.DCCBA. BL-52359:6v. has no flat at 'advéniet'.

<sup>259</sup> In 1519:13r. 'David' is set C.BC. In BL-52359:6v. 'et páriet filium' is set A C.C.BA CABC.G.FGA; 'in' is set GF. BL-52359:6v. has no flats.

<sup>260</sup> In BL-52359:7r. 'miserébitu' is set D.FDEFE.D.DEFEDE.ED.

<sup>261</sup> 1519:13v.

<sup>262</sup> 1519:13v. includes the music of the ferial Responsories here. In this edition they appear at their weekday location.

<sup>263</sup> 1519:14r.

<sup>264</sup> US-II:10.

<sup>265</sup> 1519:14r.

<sup>266</sup> 1519:14r.

<sup>267</sup> 1519:14r.

<sup>268</sup> In 1519:14r. 'Domine' is set C.C.C.

<sup>269</sup> In BL-52359:7r. 'Jerúsalem' is set A.G.FG.GFD.

<sup>270</sup> 1519:14v.

<sup>271</sup> AS 13. begins DBDF. In BL-52359:7r. 'sitiéntes' is set D.C.DED.C; 'Dóminum' is set EF.E.D; 'allelúya' appears a tone lower.

<sup>272</sup> US-II:219.

<sup>273</sup> AS:13. has :

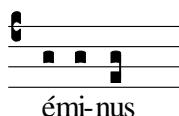


<sup>274</sup> 1519:14v.

<sup>275</sup> 1519:14v. has 'Hij predicti psalmi dicuntur in laudibus omnibus dominicis per annum preterquam a lxx. usque ad pascha. Dicuntur et [etiam?] in omnibus festis sanctorum tam iij. lectionum quam ix. lectionum per annum et in feriis paschalis temporis.'

<sup>276</sup> 1519:14v. has 'autem'.

<sup>277</sup> AS:pl. d. and HS:3v. begin the second phrase GA.B.C. in each verse. In BL-52359:7r. 'Obscúra' is set G.A.B; 'éminus' is set G.G.EG. HS:4r. shows 'Amen' as GA.FEF. In 1531:5v. stanza 1. has 'étherre'. In the musical settings the second syllable is elided. In stanza 1. 1519:14v. shows the extra syllable thus.



## Notes.

---

<sup>278</sup> AS:14. does not indicate B<sub>b</sub> at 'Gábriel'.

<sup>279</sup> 1519:15r.

<sup>280</sup> 'si', 1519:15r.

<sup>281</sup> 1519:15r. omits '*sequente*'.

<sup>282</sup> 'si aliquando', 1519:15r.

<sup>283</sup> 1519:15r.

<sup>284</sup> 1519:15r.

<sup>285</sup> 1519:15r.

<sup>286</sup> While no indication of the '*Altera.*' repeat appears in the Breviary, this format is clearly indicated in the Sarum Hours.

<sup>287</sup> SB:xxxiv.

<sup>288</sup> 1519:15r.

<sup>289</sup> 'etiam', 1519:15v.

<sup>290</sup> 1519:15v.

<sup>291</sup> 'a', 1519:15v.

<sup>292</sup> 'feriatum', 1519:15v.

<sup>293</sup> 1519:15v. 'Multi libri tenent contrarium, et false.' *Crede Michi* (1435). [SB:xxxiv.]

<sup>294</sup> 1519:15v.

<sup>295</sup> SB:xxxv.

<sup>296</sup> 1519:15v. 1531:6r. has '*non fit*'.

<sup>297</sup> 'Requirent hec tria Responsoria in historia hujus dominice.' 1519:15v.

<sup>298</sup> SB-S:770.

<sup>299</sup> SB:xxxvi.

<sup>300</sup> Thus far I have found the full V. and Rx. only in SB-S:246. and 699. SB. has 'Et habitare . . . facit . . .'!

<sup>301</sup> BL-52359:3r. omits '*et de sanctis ecclesie*'.

<sup>302</sup> 1519:15v.

<sup>303</sup> 1519:15v.

<sup>304</sup> US-II:220.

<sup>305</sup> The full text appears in 1519:15v. 1531:6r. has only the incipits of each verse. Stanza 1. is the third stanza of the Christmas hymn *Christe redémptor ómnium*.

<sup>306</sup> 1519:15v.

<sup>307</sup> 1519:15v.

<sup>308</sup> 1519:15v.

<sup>309</sup> 1519:15v.

<sup>310</sup> ed.

<sup>311</sup> 1519:15v.

<sup>312</sup> 1519:16r.

<sup>313</sup> 1519:16r.

## Notes.

---

<sup>314</sup> 1519:16r.

<sup>315</sup> 1519:16r.

<sup>316</sup> 1519:16v. omits '†In lábiis.'

<sup>317</sup> 1519:16r.

<sup>318</sup> 'ad', 1519:16r.

<sup>319</sup> 'de sancta Maria', 1519:16r.

<sup>320</sup> 1519:16r. 1519:16r. has 'facit'.

<sup>321</sup> 1519:16r. The antiphon, versicle and prayer do not appear in the Breviary, but are found in the Processionale and in the Books of Hours.

<sup>322</sup> HS:71v.

<sup>323</sup> While this melody is labelled as mode II (transposed to A), it may also be understood as mode I, ending on the co-final. In 1519-P:28. the second phrase begins G A B C.

<sup>324</sup> US-II:221.

<sup>325</sup> 1519:16r. has 'usque ad dominicam in ramis palmarum et in ipsa dominica.' as does US-II:221.

<sup>326</sup> 1519:16r.

<sup>327</sup> 1519:16r. has 'usque ad dominicam in ramis palmarum : et in ipsa dominica.'

<sup>328</sup> In this section US-II:221 ff. gathers many rubrics pertaining to Prime throughout the year. In this edition these rubrics find their place in the Psalter and throughout the Temporale.

<sup>329</sup> 1519:16r.

<sup>330</sup> 1519:16r.

<sup>331</sup> This may be a misprint for 'responsoria.'

<sup>332</sup> "Responsorium ab uno solo puerō dicatur isto modo". US-II:226.

<sup>333</sup> In US-II:lxxix. 'liberándum' begins with a single note, E ; 'salvi' is set E.D. 1519:16v. follows US-II:lxxix. but is set a fifth higher, in the C-clef. In AS:15. 'Deus virtútem' is set D.C D.E.E. In BL-52359:8v. 'liberándum' is set E.D.E.F; 'Deus' is set D.C; 'salvi' is set E.D; 'Fílio' is set G.A.E.

<sup>334</sup> 'in dominicis lxx. vel l', 1519:16v.

<sup>335</sup> 1519:16v.

<sup>336</sup> 1519:16v.

<sup>337</sup> 1519:16v.

<sup>338</sup> 1519:16v.

<sup>339</sup> 1519:16v.

<sup>340</sup> 'a', 1519:16v.

<sup>341</sup> 1519:16v.

<sup>342</sup> In BL-52359:9r. 'nobis' is set EF.G; 'Fílio' is set G.A.E.

<sup>343</sup> 1519:16v.

<sup>344</sup> In BL-52359:9r. 'te' is set F, 'Dóminus' is set D.E.E; 'Fílio' is set G.A.E.

<sup>345</sup> 1519:17r.

<sup>346</sup> 1519:17r.

<sup>347</sup> 1519:17r. omits 'regum'.

## Notes.

---

<sup>348</sup> 1519:17r. omits 'paréntum'.

<sup>349</sup> SB:xliii. has 'resuscitáte' (which agrees with 'ánimas famulórum tuórum').

<sup>350</sup> In 1519-P:141v. 'sécula' is set G.G.G.

<sup>351</sup> In 1519-P:144r. 'Dómino' is set GA.A.G.

<sup>352</sup> US-II:227.

<sup>353</sup> 1519:17r.

<sup>354</sup> 1519:17r.

<sup>355</sup> 1519:17r.

<sup>356</sup> 1519:17r. sets this responsory a fifth higher, in the C-clef. 'Venit' is set B.A ; 'Spirítui' is set C.C.B.A. In BL-52359:9r. 'miseréberis Syon' is set G.E.F.DC.D DE.E, venit is set E.D Fílio' is set G.A.E.

<sup>357</sup> 1519:17v.

<sup>358</sup> 1519:17v.

<sup>359</sup> SB:xliv. has 'que credidísti : quóniam perficiéntur'.

<sup>360</sup> 'Jesse' is missing in SB:xliv; it appears in 1531:7r.

<sup>361</sup> 1531:7v. appears to have 'ān.' here. 1516:7v. has 'ā'. But Compare 1531:8r. and 1516:8v. '*A die animarum . . . dicitur Placébo. et Dirige. usque ad laudes . . .*'.

<sup>362</sup> US-II:228.

<sup>363</sup> Officio Mortuorum appears in Fasciculus A-15.

<sup>364</sup> 1519:17v.

<sup>365</sup> 1519:17v.

<sup>366</sup> 1519:18r. generally uses 'trigentalibus' for 'tricennalibus'. In any case, the term refers to a period of thirty days.

<sup>367</sup> 1519:18r.

<sup>368</sup> 1519:18r. lists only Assumption, Nativity of the blessed Virgin, and Dedication of the Church, feasts that pre-date Corpus Christi and the Name of Jesus.

<sup>369</sup> 'verō', 1519:18r.

<sup>370</sup> It seems that 'triginta psalteria' which appears here in the Breviary is a corruption of 'triginatale' as found in the Customary.

<sup>371</sup> 1519:18r.

<sup>372</sup> 1519:18r.

<sup>373</sup> 1519:18r.

<sup>374</sup> Excerptum ex Osmundi tractatu *De Officiis Sarum*, cap. x. [SB:xlv.]

<sup>375</sup> 1519:18r.

<sup>376</sup> 'sancti', 1519:18r.

<sup>377</sup> 'vel servitium triginta dierum imperfectum fuerit.' 1519:18r.

<sup>378</sup> 1519:18r.

<sup>379</sup> 1519:18v.

<sup>380</sup> 1519:18v.

## Notes.

---

<sup>381</sup> 1519:18v.

<sup>382</sup> '*habetur*', 1519:18v.

<sup>383</sup> 1519:18v.

<sup>384</sup> 1519:18v.

<sup>385</sup> '*notis*', 1519:18v.

<sup>386</sup> 1531:8r. indicates 'iiij.'

<sup>387</sup> 1519:18v.

<sup>388</sup> 1519:18v.

<sup>389</sup> This rubric is a reminder to sing both all of Ps. cxvij.

<sup>390</sup> 1519:18v.

<sup>391</sup> No flat appears in AS:586. or 1519:18v.

<sup>392</sup> Missa pro defunctorem.

<sup>393</sup> 1519:18v.

<sup>394</sup> 'post', 1519:18v.

<sup>395</sup> 'singulatim', 1519:18v.

<sup>396</sup> 1519:19r.

<sup>397</sup> 'post', 1519:19r.

<sup>398</sup> 1519:19r.

<sup>399</sup> 1519:19r.

<sup>400</sup> 1519:19r.

<sup>401</sup> 1519:19r.

<sup>402</sup> 1519:19r.

<sup>403</sup> 1519:19r.

<sup>404</sup> Excerptum ex Osmundi *De Officiis*, cap. cv. [SB:l.]

<sup>405</sup> 'vel', 1519:19r.

<sup>406</sup> 1519:19r.

<sup>407</sup> 'ab illis', 1519:19v.

<sup>408</sup> 'vero', 1519:19v.

<sup>409</sup> 1519:19v.

<sup>410</sup> 1519:19v.

<sup>411</sup> 'a quodam', 1519:19v.

<sup>412</sup> 'de', 1519:19v.

<sup>413</sup> 1519:19v.

<sup>414</sup> 1519:19v.

<sup>415</sup> 'preter quinque principales Prima et secunda lectio cum suis Responsoriis in prima forma, iij. et iiiij. lectiones cum suis responsoriis in secunda forma et quinta : et sic deinceps in superiori gradu.'

1519:19v. cf. *Sarum Customary Online: 5: The Old Customary* [OCF] (2013):143.

<sup>416</sup> 1519:19v.

<sup>417</sup> 1519:19v.

Notes.

---

<sup>418</sup> 1519:19v.

<sup>419</sup> 1519:19v.

<sup>420</sup> Excerptum ex tractatu S. Osmundi *de Officiis Ecclesiasticis* Sarum, cap. CV. [SB:1.]